

Marca začno graditi cesto do Vinice

Kakor je obvestil predsednik občinske skupščine Crnomelj Anton Dvojmoč odbor- niki na zadnji seji, bodo konec marca začeli graditi težko pričakovano asfaltno cesto do Vinice. Predvideno je bilo, da bi cesto gradili v dveh fazah, odločili pa so se, da bodo z deli letos začeli in končali, ker bo tako gradnja cenejša. Okoli 100 milijonov Sdin bo zagotovila občina Crnomelj, 250 milijonov Sdin bo prispeval republiški cestni sklad, okoli 300 milijonov Sdin pa bo treba dobiti še posojil. Verjetno jih bo največ podjetje, ki bo cesto gradilo. Licitacija za oddajo gradbenih del bo kmalu razpisana.

Dan prosvetnih delavcev

V soboto, 2. marca, bo na Otočcu veliko zborovanje prosvetnih delavcev iz novomeške občine. Udeležilo se ga bo okoli 350 ljudi. Na tem zborovanju bodo najprej poslušali predavanje o položaju prosvetnega delavca v naši družbi in predavanje o družbenem dogovoru, zatem pa bo zabava. Zborovanja bodo tradicionalna.

Naši mrtvo starko

Na gozdni stezi pod vasjo Drežniki pri Kočevju so našli 20. februarja okoli 15. ure mrtvo 80-letno Katarino Osterman iz Drežnika. Domnevajo, da je ženska začutila znake slabosti in nameravala k sosedom po pomoč, pri tem pa je verjetno zaradi izčrpanosti omagala.

Kmetje dolgujejo 232 milijonov

Letošnje dajatve: 16.000 Sdin pavšala in 8 odstotkov iz KD

Novoizvoljena skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov je v ponedeljek, 26. februarja, predpisala pravice in dolžnosti zavarovancev v letu 1968, potrdila zaključni račun sklada za leto 1917 in izvolila organe. Za predsednika skupščine je bil znova izvoljen Stanko Gunčar, predsednik izvršnega odbora skupščine pa je spet postal Zdenko Dular.

Zaključni račun sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov za leto 1967 je pokazal 106 milijonov Sdin primanjkljaja. Člani skupščine so našli tri glavne razloge za primanjkljaj: ker so kmečki zavarovanci preslabo plačevali prispevke, ker je bil odli- v denarja v druge komunalne skupnosti in ker zdravstvena služba ni dosledno

upoštevala dogovora o potrornji. Lanski dohodki so bili za 7,3 odst. manjši, izdatki pa za 6,3 odst. večji od predvidenih. Predsednik izvršnega odbora Zdenko Dular pa je tudi povedal, da dolgujejo kmetje skladu za 232 milijonov Sdin; razen laniških obveznosti so tu vsi letni dolgi iz prejšnjih let.

Pravice kmečkih zavarovancev niso bistveno drugačne, kot so jih predlagali in obravnavali v javnih razpravah. Za te pravice pa je skupščina predpisala zavarovancem naslednje dolžnosti: plačilo pavšalnega prispevka za kmečko gospodarstvo v višini 16.000 Sdin in 8 odstotni prispevek iz katastrskega dohodka negozdnih površin. Tako bi imel sklad zdravstvenega zavarovanja kmetov letos 709 milijonov Sdin dohodkov in prav toliko izdatkov. Dohodki bi bili za 10 odstotkov večji, izdatki pa za 5,6 odstotka manjši od lan-

skih. Za zdravstveno varstvo kmetov je predvideno letos 634 milijonov Sdin.

Skupščina je pooblastila izvršni odbor, da bo sklenil pogodbo z zdravstveno službo o potrošnji sredstev.

sredstev v skladu delavskega zavarovanja.

Predvideno je, da bo imel sklad letos 3 milijarde 252 milijonov Sdin dohodkov in prav toliko izdatkov.

Člani skupščine so se podrobneje seznanili z novimi republiški zakoni za zdravstveno zavarovanje, predvsem z zakonom o dodatnih prispevkih in zakonom o rokih in pogojih za soglasje k stopnjam, ki ga dajejo občinske skupščine. Tako so zvedeli, da bodo morali zavarovanci od dopolnilnih dohodkov plačati 7,40 odst., po tej stopnji pa tudi zavarovanci od popoldanske obrti in drugih podobnih dejavnosti.

Člani skupščine so temeljito pretrpeli tudi veljavni pra-

HITRI IN UCINKOVITI POSEG strokovne ekipe na naši sliki v drobovje glavnega stroja krške CELULOZE je rešil tovarno velike izgube. Jugoslovansko podjetje, ki je stroj izdelalo, ni moglo zagotoviti popravila prej ko v dveh mesecih, krški strokovnjaki pa so s pomočjo dveh Siemensovih ljudi spravili stroj v tek po sedmih dneh. — (Foto: Tone Zalokar, Krško — druga nagrada za fotografijo tedna)

NAS NE BODO KOMUNALNE TAKSE OD ZASEBNIH MOTORNIH VOZIL PREJ ALI SLEJ SPET TEPLJE?

Zdaj daviti, zdaj pestovati?

Skupščinsko življenje prejšnjega tedna je minilo v znamenju taks, natančneje rečeno, komunalnih taks od zasebnih motornih vozil. Bilo je zelo živahno: v Krškem so odlok odložili, v Crnomlju in Novem mestu so sprejeli take v taki višini, kolikor je dovoljeno, v Trebnjem le polovico od dovoljene, v Sevnici so pol zamizali le lastnikom tovornjakov, prav tako v Metliki, kjer so pridali še besedo pogojno itd.

Povsod so se spraševali, kako so sklenili sosedje. Velike razlike dokazujejo, da se predstavniki občin niso mogli prej dogovoriti o enotnejših stopnjah. V republiških organih, kjer še niso razčistili, ali je predpisovanje teh taks v skladu z ustavo, so menili, da bodo s takso obremenjeni le boljše preskrbljeni ljudje in da bodo občine do konca izkoristile vse dovoljene možnosti. Pa se ni zgodil-

lo tako, zakaj tudi odborniki imajo automobile!

Neenake obremenitve s takсами in prometnim davkom so spet voda na mlin za staro premlevanje problema selitev avtoprevoznikov. Res bo treba takso plačati tam, kjer je vozilo registrirano, toda izigravanja predpisov smo pri tem že tako navajeni, da ne moremo verjeti, da bo zdaj drugače.

V boju za dohodki so občine prisiljene še lep čas loviti in tako rekoč cincijati zasebne avtoprevoznike, tako da so se nekateri na račun tega lepo opomogli. Vprašamo se, ali ne bi bilo treba najprej spremeniti določila, ki selitve sploh omogočajo. Nismo našli nobenih prepričan, da se v različnih stopnjah obremenitve avtoprevoznikov kaže samoupravnost občine.

Po našem je vse to pomanjkanje občutka, kaj hočemo. Inž. M. LEGAN

SKLEP SKUPŠČINE DELAVSKEGA ZAVAROVANJA

V Novem mestu brez izrednega prispevka

Lanski primanjkljaj bo plačan z rezervnim denarjem — Regija spet odprta

Zavarovancem v novomeški komunalni skupnosti socialnega zavarovanja delavcev letos ne bo treba plačevati izrednega prispevka, ker je skupščina na seji 20. februarja ugotovila, da bo primanjkljaj, ki ga izkazuje zaključni račun sklada za leto 1967, možno plačati s sredstvi rezerve. Tako je novomeška skupnost med redkimi v Sloveniji, ki jim ne bo treba z izrednim prispevkom obremenjevati zavarovancev.

V razpravi o zaključnem računu so ugotovili, da izdatki niso bili bistveno večji od planiranih dohodki pa v okviru predvidenih. Lani je bilo za zdravstveno varstvo porabljeno 71,32 odst. vseh

višnik o rabi zdravstvenega varstva. Navedli so, da je bilo lani za več kot 37 odstotkov odliha sredstev v zavode drugih komunalnih skupnosti, čeprav so bila glede tega v pravilniku zelo stroga določila. Na številne pripombe pa je skupščina prilagodila omenjeni pravilnik s stališčem republiškega socialnozdravstve-

Ameriški rojaki bodo obiskali Ribnico

Letos bodo Ribničani organizirali piknik za rojake iz Amerike. Poseben pripravljani odbor bo poskrbel, da bodo izseljenci obiskali vso Ribniško dolino in vse njene zanimivosti. Pričakujejo, da bodo rojaki še posebej navdušeni nad planinskimi postojankami. Prav gotovo bodo radi obiskali ribniško Grmado. Prav bo, če bodo pripravljani odbor in tudi turistični delavci poskrbeli, da bo našim rojakom doma čim boljše.

V. P.

OD 29. FEBRUARJA DO 10. MARCA

Padavine pričakuje- mo okrog 29. februarja, 3. marca in okrog 5. marca. V vseh primerih sneg do nižin. V ostalem suho oziroma lepo, toda hladno vreme.

Dr. V. M.

vsak mesec NAGRADNO ŽREBANJE

Jogi
MEBLO
NOVA GORICA

Ni mladinskih vprašanj!

Ameriško poveljstvo v Saigonu je povedalo, da odslej ne bo več objavljalo števila mrtvih in ranjenih pri napadu na kako oporišče, ne števila granat, ki so bile izstreljene, in podobno. Morda so na poveljstvu izračunali, da jim tako in tako nihče več ne verjame, in je zato vseeno, če kaj objavijo ali ne. »Vse ali nič je ponovil britanski zunanji minister Brown v odgovor na sporazum med de Gaullem in Kiesingerjem v Parizu. Po tem sporazumu bi morala Britanija opraviti dolg »kandidatski staž«, preden bi lahko postala članica Skupnega trga. Toda Britanija ne bo štela »stažista... Neki duhovit novinar je zapisal: »Funt sterling ni bil samo depalviran, ampak bo kmalu tudi dematerializiran.« Prosto povedano: zdesetkovan. Če bodo tudi ameriški dolar razrednotili, kakor napovedujejo nekateri ekonomisti, do česa druga valuta »dematerializirana«... Ameriški krogi so nekoliko zaskrbljeni zaradi protiameriških demonstracij v Španiji in dostikrat neugodnih poročil v nadzorovanem španskem tisku o ameriški politiki. Franco — je zapisal neki komentator — je bil za veznik osemih sil med drugo svetovno vojno, na koncu pa je menjal smer. Ali je zdaj izračunal, da Američani izpublijo vojno v Vietnamu? ... »Reks tedna je brez dvoma stavek, ki ga je izrekel ameriški major v Vietnamu. »To-le mesto smo morali uničiti, da bi ga rešili.« Britanci bodo zdaj umaknili svoje vojake z Daljnega vzhoda že do leta 1971 in ne do leta 1973, kakor je bilo prvotno določeno. Avstraliji to ni všeč in zato je predlagala, da bi kdo drug izpolnil vpražnjino v jugovzhodni Aziji, predvsem Američani. Singapurska vlada je vljudno, a odločno odgovorila, da se sicer močno ogreva za trgovino, za morebitno novo tuje vojaško oporišče v Singapuru pa se lepo zahvaljuje. Za novo leto papež Pavel VI. ni hotel sprejeti kakih 500 članov posvetnega papeškega plemstva, ostanek iz srednjega veka. Zato se se razširile govorice, da bo morda umaknil podedovane plemiške naslove papeškega mesta. Nosilci teh naslovov so znani po svojem razkošnem in lagodnem življenju. Verjetno se bodo znali tudi v prihodnje zabavati brez sprejemov pri papežu...

Mladi so povedali svojo pravo besedo. Njihov kongres ni bil samo manifestacija in pregled tega, kar so dosegli. Tudi ni bil samo kritika tiste, kar niso dosegli. Ne, to je bil odgovor, deloven in odgovoren odgovor o tistem, kar je treba doseči.

V plenarni dvorani kongresa se je praktično začel operativni del reorganizacije Zveze mladine. Osnovna misel kongresa je bila: mladina bo storila vse, kar bo mogla, da njena organizacija postane tisto, kar mora biti.

BITKA

Jasno je bilo povedano: ni mladinskih vprašanj in problemov. Edina, povsem mladinska karakteristika mladih je njihova mladost in sposobnost te mladosti, da je ustvarjalna. Vse drugo je enako splošno družbeno kot mladinsko — zlasti reforma in samoupravljanje. V tem vidijo mladi svojo priložnost in perspektivo — celo edino.

Prav tako jasno so povedali še nekaj: v tem razdobju revolucije je najznačilnejša karakteristika družbe bitka za novo, že proklamirane vrednote. V žarišču te bitke postavljajo mladi delo in sposobnost. Pravi tako jasno so povedali še nekaj: v tem razdobju revolucije je najznačilnejša karakteristika družbe bitka za novo, že proklamirane vrednote. V žarišču te bitke postavljajo mladi delo in sposobnost.

STOCKHOLM — Izgubni grški pomnik Andreas Papanastasi je izjavil, da je bil pod njegovim vodstvom ustanovljen odbor, ki ima nalogo usklajevati dejavnost organizacij, usmerjenih proti sedanjemu polkovniškemu režimu v Grčiji.

LONDON — Grški režim je v skrbnih za svoj adober glas po svetu. Na predlog iznajdljivega lastnika reklamnega podjetja v Londonu je začel propagandno kampanjo, da bi se pred svetom prikazal kot srešitelj za Grčijo in sobornja proti komunizmu.

NEW YORK — Vlada odcepilne nigerijske pokrajine Biafra je zahtevala od OZN, naj obsodi osrednjo vlado v Lagosu zaradi genocida, ki ga vojaki osrednje vlade izvajajo nad plemenom Ibo.

NIKOZIJA — Z veliko večino glasov je bil spet izvoljen za predsednika ciprske republike nekdanji Makarios. Edini Makarijev nasprotnik na volitvah desničar Takis Evdokis je dobil manj kot 4 odstotke oddanih glasov.

NEW YORK — Varnostni svet OZN odlašala s svojo sejo, na kateri bi moral obravnavati Južno Afriko in nje odnos do Jugoslovanske Afrike. OZN je že pred dvema letoma odvzela Južni Afriki mandat nad tem ozemljem, toda Pretoria se ni za to zmenila, ampak je zdaj celo postavila pred sodišče 33 oseb iz Jugoslovanske Afrike, čes da so se uprli osrednjemu režimu.

nost kot odlično merilo za prispevanje dobrin in pridobivanje položaja v družbi. Mladi dobro vedo, da ta bitka še ni dobitena, da jih čakajo še marmeladni opopadi. Na kongresu so na primer zahtevali, da se iz kongresnih dokumentov izpuščijo vsi mobilizatorski glagoli (težiti, zavzemati se, skušati in podobno), razen enega — boriti se. Borbenost jim je zadal za nalogo tudi najdražji gost kongresa, tovariš Tito.

SREDSTVA

Mladi torej niso v zadregi glede ciljev, tudi ne glede poti, ki vodijo do teh ciljev. Jasno jim je tudi, da so sredstva dvovrstna: ena izvira iz njih samih in njihove organizacije, druga pa iz družbe (sedaj na žalost še iz preostalih etatično-birokratskih središč odločanja).

Svojo organizacijo, kot eno izmed sredstev za doseganje proklamiranih ciljev, so mladi začeli preobnavljati. V novi strukturi Zveze mladine, predvidene z novim statutom, pričajo o tem mnoge novosti. Vodstvo mladine na ravni federacije ne bo več zborov univerzalcev, ki bi v imenu mladih vodili politiko in predpisovali sklepe. Zvezna konferenca ZMJ se bo posebej

BUDIMPESTA: Hotel GELLERT v glavnem mestu Madžarske, kjer teče te dni posvetovalni sestanek komunističnih in delavskih partij. Slika je bila posneta v ponedeljek popoldne pred začetkom otvoritvene slovesnosti. (Telefoto: INTERFOTO MTI za UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

Generalnega sekretarja OZN U Tanta, ki je v zadnjih dneh vodil zelo pomembno akcijo za začetek pogajanj v Vietnamu, so zelo slovesno sprejeli v Beli hiši v Washingtonu, kamor je prišel na koncu svoje poti. Začela se je v Belih hišah in nadaljevala v Moskvi, Londonu in Parizu.

Toda še preden se je U Tant odpravil iz New Yorka, kjer je sedež OZN, v Washington, kjer je sedež ameriške vlade, je lahko ugotovil, da je bilo tudi to pot njegovo prizadevanje zaman. Predsednik Johnson je sicer govoril, da mu je hvaležen za ves trud, a da še vedno vtraja pri svoji izjavi iz San Antonia. V tej izjavi je Johnson v bistvu dejal, da morajo ZDA, preden bi prenehale bombardirati Severni Vietnam, dobiti od Hanoi zagotovilo, da tega premirja ne bo izkoristil za premise svojih čet in za krepitev svojih položajev. Hanoi odgovarja, da ne more sprejeti tega pogoja, saj je bombardiranje severa izrazita agresija. Hanoi ne more dovoliti, da bi agresor vrhu tega še izsiljeval žrtve agresije.

MILENKO BABIC

Za koliko se bo dvignil realni osebni dohodek?

Iz razprave o očni razvoja v Sloveniji v letošnjem letu lahko povzamemo, da se bodo nominalni osebni dohodki v družbenem sektorju letos povečali za 7 do 9 odst., realni osebni dohodek zaposlenega pa za 4 do 5 odstotkov. To bi ustrezalo tudi pričakovani porasti proizvodni dela. — Kaj pa prejemniki iz pokojninskega zavarovanja? Ti naj bi bili večji za približno 18 odst., medtem ko naj bi se prejemki od zdravstvenega zavarovanja povečali na podlagi osebnega dela za kakih 8 odstotkov.

TELEGRAMI

Do maja: elektrificirana proga do Sevnice

Do maja naj bi zaključili elektrifikacijo železniške proge Zidani most—Sevnica, kar bo omogočilo hitrejšo in sodobnejše obratovanje te zelo obremenjene proge. Boljši in večji promet na že elektrificirani progi Ljubljana—Zidani most potrjuje načrte strokovnjakov, da bi treba čimprej modernizirati tudi progo Sevnica—Zagreb.

Dobre napovedi za letošnji razvoj

Po predvidevanjih izvršnega sveta SR Slovenije naj bi se letos fizični obseg celotne prometne dejavnosti v naši republiki povečal za 6 do 7%, turistični promet (izražen v nočitvah) za 7 do 8%, promet v trgovini pa naj bi se povečal za 7 do 9%. Obrt bi lahko povečala svoje storitve in obseg dejavnosti za 5 do 6%.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

IZVRŠNI KOMITEJ CK ZKS O AKTIVNOSTI KOMUNISTOV. — Ko so na seji ocenjevali politično situacijo v Sloveniji, so menili, da je v celoti vzeto dobra, čeprav so v posameznih okoljih seveda različne situacije. Izvršni komitej je zato priporočil občinskim komitejem, da vsak na svojem območju konkretno oceni politične razmere in v skladu s svojimi ugotovitvami zastavi ustrezno politično akcijo.

Na seji so poudarjali, da je najtežje v tistih kolektivih, kjer nimajo jasnega koncepta bodočega razvoja. Ponekod se vse preveč zanašajo na spremembe instrumentov. Razočaranje nekaterih izvira iz zmotne miselnosti, da bo reforma kratkotrajno dejanje, nevihta, ki bo hitro mimo. So tudi taki, ki mislijo, da se je treba predati samodejnemu toku, silah, in da se za cilje reforme ni nujno bolj angažirati. V resnici pa nikjer, v nobenem podjetju, ustanovi, občini itd., ne bo napredka, modernejši in produktivnejši proizvodnje, uspešnejših vodstev, hitrejšega reševanja problemov zaposlovanja itd. brez odločne in stalne akcije subjektivnih sil, predvsem komunistov.

V razpravi na seji IK CK ZKS so menili, da so težave tudi posledica prepočasne izpopolnjevanja našega gospodarskega sistema, predvsem zunanjetrgovinskega. V predpisih so nekatere pomanjkljivosti, ki so težko prizadejale tudi nekatera podjetja, celo panoge, ki

se lahko merijo z visoko produktivnimi v svetu. Ko so ocenjevali aktivnost Zveze komunistov, so na seji poudarjali, da je večja in uspešnejša, čeprav seveda ne vsepovsod enako. Grajali so tudi tiste posameznike, ki iščejo v Zvezi komunistov samo šibke točke. Pri tem so omenjali

Ocena politične situacije

tudi pojav nepolitičnosti pri nekaterih vodilnih v podjetjih.

ZVEZA BORCEV — POLITIČNO ANGAŽIRANA ORGANIZACIJA. — Na seji republiškega odbora ZZB NOV Slovenije so govorili o aktualnih nalogah v prihodnjem obdobju. Med drugim so naglašali, da mora biti Zveza borcev živo zainteresirana za vse, kar se pri nas dogaja, prav tako pa mora biti tudi kritična do vseh pojavov v družbi. Zgovoren dokaz angažiranosti borcev je njihova velika občutljivost in prizadetost ob vsaki naši težavi in slabosti.

Na seji so govorili tudi o nalogah v zvezi z mladino. Med drugimi so poudarjali, da moramo glo-

boko etične vrednote našega narodnoosvobodilnega boja, ki so najdragocenejša dediščina, vcepjati v zavest mlade generacije. Za to je odgovorna sleherni borčevska organizacija.

VEČ UREJENOSTI V ZAPOSLVANJE NA TUJEM. — Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je na svoji zadnji seji poudaril, da moramo biti bolj angažirani pri urejanju problemov naših delavcev v tujini. V zaposlovanje je treba vnesti več urednosti, predvsem pa moramo uskladiti akcijo vseh družbenih dejavnikov, ki so odgovorni za pomoč našim ljudem v tujini.

NOVO V ZAKONU O VARNOSTI PROMETA. — V kratkem bo zvezna skupščina sprejela dopolnitve temeljnega zakona o varnosti prometa. Zakon bo predvidel strožje kazni za prometne prekrške. Novi poklicni vozniki težkih tovornjakov in avtobusov bodo morali imeti posebne strokovne kvalifikacije. Amaterske voznike naj bi v prihodnje usposabljali samo šoferji z opravljenim posebnim izpitom za voznika in inštruktorja.

Iz zakonodajne dejavnosti skupščin povzemamo še vest o tem, da bodo v kratkem objavili za javno razpravo teze o razvoju in izpopolnjevanju sistema izobraževanja in vzgoje. V zakonodajnem odboru slovenske skupščine so se zavzeli za strožje ukrepe proti črnim gradnjam.

več etične vrednote našega narodnoosvobodilnega boja, ki so najdragocenejša dediščina, vcepjati v zavest mlade generacije. Za to je odgovorna sleherni borčevska organizacija.

Toda Washington je že vedno gluhi in se noče pogajati. To je predsednik Johnson v bistvu povedal U Tantu v Beli hiši. Medtem pa osebni svetovalec predsednika Johnsona, profesor Walt Rostow malodane razglaja zadnje ofenzivne osvobodilnih sil v Vietnamu kot uspeh ameriških sil in politike. Tem izjavam ne verjamejo ne ameriški »golobci«, ki jih označujejo kot fantastične, ne »jastrebi«, ki zahtevajo še hušje bombardiranja.

ADIS ABEBA — Ministrski svet Organizacije afriške enotnosti je obsodil nekatera zahodna država, ker gospodarsko, finančno in vojaško sodelujejo z Južno Afriko, in zahteval, naj članice NATO takoj ustavijo vojaško pomoč Portugalski.

KAIRO — V glavnem mestu ZAR so bile v zadnjih dneh velike demonstracije delavcev in študentov, ki so protestirali proti preblegu kamion, izrečenim nad voditelji egiptovskega letalstva. Določili jih, da so krivi umorenja letalstva ZAR. Kljub prepovedi so se demonstracije nadaljevale. Proces proti obtoženim italiskim generalom bodo občili.

U Tanti ni uspel

Generalnega sekretarja OZN U Tanta, ki je v zadnjih dneh vodil zelo pomembno akcijo za začetek pogajanj v Vietnamu, so zelo slovesno sprejeli v Beli hiši v Washingtonu, kamor je prišel na koncu svoje poti. Začela se je v Belih hišah in nadaljevala v Moskvi, Londonu in Parizu.

nje, še hušji teror, še več žrtve in krvi. Tako nihče ne verjame vladi, te da američni zahtevajo mir in pogajanja,

skrajneži pa zmago za vsako ceno, četudi je postalo z leti popolnoma jasno, da je vojaška zmaga v Vietnamu nemogoča.

V ponedeljek popoldne se je v Budimpešti začel posvetovalni sestanek komunističnih partij, ki se ga po nepopolnih podatkih udeležuje kakih 66 partijskih delegacij. Kitajska, Albanija, Kuba, Nižozemska in Švedska niso sprejele povabilo za udeležbo v Budimpešti. Jugoslavija se tudi ne bo udeležila sestanka. Naše stališče do sestanka je v bistvu takole: Vprašanja, ki jih bodo obravnavali na sestanku, so preveč pomembna in široka, da bi jih lahko na takem sestanku uspešno reševali. K tej obravnavi bi bilo treba pritegniti vse tiste napredne sile sveta, ki se aktivno borijo za mir in proti imperializmu. Poleg tega je bila Zveza komunistov Jugoslavije od vsega začetka protisprejemanju kakršnihkoli resolucij, ki bi vezale roke posameznim partijam ali jim določale smer razvoja. Pri tem naša partija upošteva izkustvo dveh podobnih sestankov — leta 1957 in 1960 — ko so bile — predvsem na prvem sestanku — sprejete kompromisne resolucije, delno tudi na naš račun in v našo škodo. Seveda to ne pomeni, da ZKJ vnaprej izključuje možnost pozitivnih rezultatov in koristnih rešitev. Priznava si pravico, da jih oceni po njihovi vrednosti in koristi.

Konferenca se je začela v znamenju širokosrčnosti in obljub, da ne bo nikomur vsiljevala resolucij ali sklepov, ampak da bo resnično tribuna svobodne razprave, med katero bodo lahko vse partije povedale tisto, kar mislijo, in prišle na dan s svojimi analizami svetovnega položaja.

Zanimivo je, da Italijanska partija, četudi je poslala svojo delegacijo v Budimpešto, zastopa stališče, ki je precej podobno stališču ZKJ. Romunska partija pa, ki je do zadnjega omahovala, je poslala tudi svoje zastopnike na sestanek, a je vnaprej povedala, da je ne bodo vezale nobene resolucije ali sklepi, ki bi kakor koli omejevali njeno avtonomnost.

Razvojne možnosti Slovenije

Najhujše je namreč vezati se samo na nekaj partnerjev v mednarodni delitvi. Takšna usmeritev takšna trgovinska politika, oziroma manevrski prostor vsakega gospodarstva in ga spravlja v mučne in dvomljive situacije. Naše gospodarstvo bi morali usmerjati tako, da bi bilo bolj in vedno pripravljeno na presenečenja na mednarodnem trgu. Ne smemo dopustiti, da bi nas izguba ali kriza na tem ali onem trgu prignala v slepo ulico, kajti podrejeni se diktatu tega ali onega trga je vselej boleče. Naša strategija vključevanja v mednarodno menjavo je usmerjena v širino in globino. To je torej politika povezovanja in vključevanja v gospodarstvo na vseh straneh — na Zahodu in na Vzhodu; v Evropi in na Bližnjem vzhodu; na razvitem Severu in v nerazvitem Jugu.

Drugi ekonomski element so družbena sredstva, za zdaj še preveč razdrobljena in nemočna. Ekonomsko združevanje sredstev je nujno potrebno, sicer bodo naša dejanja krenila v drugo smer kakor naše besede. Banke bodo morale bolj previdno iskati najbolj privlačne partnerje in če bo potreba, s svojimi sredstvi opravljati tudi ostro selekcijo. Iskati bodo morale optimalno stopnjo presežnega dela in takšno strukturo investiranja, ki bo oplajal kapital.

Slovenci smo vse doslej premalo računali s komparativnimi prednostmi, ki bi jih lahko imeli v blagovnem

prometu, se pravi v trgovini. Naš gospodarstveni položaj je tak, da nam daje odlične možnosti za nesluhen razmah naše trgovinske dejavnosti. Imamo možnosti, da se še bolj vključimo v tokove mednarodne trgovine, zato pa bo potrebno nekaj naložb in veliko več ambicij in tudi fantazije in znanja, kot smo jih imeli doslej.

Zadnje čase veliko govorimo o osebnem delu z zasebnimi sredstvi. Zdi se, da smo že obračunali z večino sekularnih in socialistično romantičnih pogledov. Ne giblujemo se več v idealističnem ozračju tega vprašanja, vendar pa še nismo dovolj posegli v njegovo konkretno ekonomsko bistvo. Zasebno delo bo treba vključiti v našo ekonomiko, zavedajoč se, da na ta način večamo našo skupno akumulacijo. Resno se moramo lotiti vprašanja, kako izkoristiti ta neomejen potencial. Dosedanje izkušnje socialističnega gospodarstva v svetu namreč dokazujejo, da se v socializmu ne spleča nacionalizirati vseh proizvodnih procesov.

Končno še o nekaterih elementih infrastrukture, ki jim namenoma odmerjam zadnje mesto, čeprav smo jih doslej zmerom postavljali na prvo. Tudi tu nam bo potrebna zvrhana mera realizma in tudi diferencija. Dolgo smo bili prepričani, da so železarne conditio sine qua non našega gospodarstva in infrastrukture, spoznavamo pa, da to najbrž ne bo res.

Delovne organizacije in varnost

Delovna organizacija mora poslej sama prijaviti vsako kazensko dejanje, zato brez organov notranje kontrole, ki pa morajo biti sestavni del organov samoupravljanja, ne bo šlo več

Skrb za varnost dežele ni stvar, s katero naj bi se ukvarjala samo Služba državne varnosti in drugi državljani, ampak je to naloga vseh družbenih dejavnikov, posebno pa delovnih organizacij in državljanov. To ugotovitve smo slišali v zadnjem času na mnogih zborih in brali v številnih časopisnih člankih. Sodeč po dejanskem stanju, pa je v praksi še zmeraj nekoliko drugače, na kar opozarja tudi poročilo ene izmed skupinskih komisij.

Od lanske jeseni so poslanci obiskali veliko podjetij in ustanov in tako spoznali, kakšno je stanje in kakšni so problemi družbene varnosti. Po njihovi sodbi je v nekaterih kolektivih stvar stekla in so organi samoupravljanja in družbeno-politične organizacije posvetili večjo skrb budnosti in samozakitu. Vendar je še veliko kolektivov, v katerih sistem varnosti ne ustreza, predvsem zato ne, ker še izhajajo iz starega pravila — vsaj je znano, kdo je plačan za to delo.

Splošni interes

Tako mnenje je lahko naravno ne samo s stališča šir-

še družbene varnosti, ampak tudi za neposredne koristi samega kolektiva. Gospodarska in družbena reforma zahteva od vsakega kolektiva, da zaradi čim boljših poslovnih uspehov ukrene vse potrebno za zaščito svojega premoženja. Okrepljena skrb za varnost je potrebna tudi zaradi sodobnega načina poslovanja, ki naše gospodarstvo čedalje bolj odpira svetovnemu tržišču. Zato je nujno, da delovna organizacija poskrbi tudi za lastne varnostne ukrepe, in sicer na taki osnovi, na kateri bo našel svoje mesto in vlogo sleherni delavec, vsaka delovna enota in služba.

Organe notranje kontrole mora imeti vsaka delovna organizacija, seveda pod pogo-

jem, da so ti organi del organov samoupravljanja, ne pa ustanova administrativne kontrole, ki bi bila zunaj samoupravnih teles. Zato je nepotrebno, da bi služba v notranjih zadevah okrepila svoj nadzor v delovnih organizacijah, saj bi to pomenilo, da se vračamo na staro pojmovanje. Po spremenjenem zakonu o kazenskem postopku mora delovna organizacija sama prijaviti vsako kazensko dejanje. Sploh pa vse vrste kriminala najlaže zatira sama delovna organizacija. Zahašanje zgolj na zunanje organe lahko samo razkrajja notranje moči v kolektivu.

Moralna dolžnost

Zaščita podjetja se pogosto neha le s fizično varnostjo. Na taka delovna mesta navadno postavijo starejše delavce ali invalide brez potrebnega strokovnega znanja. Poslanci so tudi opazili, da so na takih delovnih mestih, kjer so stiki s tujci, nastavljeni ljudje, ki ne ustrezajo osnovnim moralnim in političnim pogojem. So celo primeri, ko to delo opravljajo ljudje, ki so bili zaradi kaznivih dejanj proti narodu in državi obsojeni na večletni zapor.

Tisoč novih ležišč

Nastanitvena zmogljivost slovenskega gostinstva naj bi se letos povečala za 1000 novih ležišč v raznih gostinskih zgradbah, motelih in taborih. Razen tega pripravljajo za sebniki za turiste spet večje število novih sob, ki jih urejajo bodisi v lastni rešitvi, bodisi s pomočjo kreditov.

- Sistem varnosti v delovni organizaciji mora biti predvsem zadeva same delovne organizacije
- in njenih samoupravnih organov, saj prav delovna organizacija lahko največ trpi zaradi savažnega delovanja in kriminala. To mora biti vsakodnevna pristojnost organov samoupravljanja in družbeno-političnih organizacij, ki morajo skrbeti za razvijanje zavesti samozakite in neprerzane budnosti. Te stvari morajo dobiti ustrezno mesto tudi v normativnih aktih delovne organizacije.

V. S.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem vam najbolj učinkovito pomaga oglaš v lokalnem tedniku!

PISMO IZ VARŠAVE:

Vsaki družini stanovanje

V prihodnjih 17 letih: stanovanje za vsako družino, za vsakega njenega člana pa sobo

V varsavskem zavodu za urbanistično poudarjajo, da so do dokončnega načrta za razvoj glavnega mesta Poljske prišli potem, ko so elektronski stroji vrtili iz sebe 120 različic tega načrta. Ta način izdelave načrta je vzbudil zanimanje po vsem svetu. Sicer pa so poljski arhitekti že v raznih deželah, tudi v Jugoslaviji, pobrali več prvih nagrad za urbanistične rešitve. Načrt za razvoj Varšave je razen tega še rezultat večletne javne obravnave strokovnjakov, tiska in milijon urbanistov in pol milijona ekonomistov, kot pravijo Varšavčanom zaradi njihovega znanega zanimanja za razvoj Varšave.

Ko je bila pred 33 leti Varšava osvobodjena, je bila videti iz zraka kot veličanska arheološka izkopanina. Tedaj so strokovnjaki izračunali, da bo treba ruševine obnoviti vsaj poldeset let.

VARŠAVO GRADI VSA DEZELA

Prvotni fond za obnovo pod geslom »Vsa dežela gradi Varšavo« je sedaj ukinjen in mesto se izgrajuje samo, z lastnimi sredstvi. Urbanistični osnutek izhaja iz treh pogojev. Prvič: mesto je funkcionalno razdeljeno tako, da so stanovanjske četrti strogo ločene od industrijskih okolišev. Drugič: mesto naj še razvija umerjeno, brez umetnega megalomanskega povečanja števila prebivalcev, s prednostmi na širokem pod-

ročju varsavskega pojvodstva, kjer so tudi lokacije za nova gospodarska podjetja. Do leta 1985 naj bi imela Varšava s predmestji 2.500.000 prebivalcev, samo mesto pa okrog milijon in pol. Nekateri ustanove in podjetja z določenim številom prebivalcev že preseljujejo v druga mesta in pokrajine.

ZIVLJENJSKA RAVEN

Tretji in glavni cilj urbanističnega in ekonomskega razvoja Varšave je izboljšanje življenjske ravni njenih prebivalcev. Do leta 1985 naj bi vsaka družina dobila stanovanje in vsak njen član svojo sobo. To je velik načrt. Okrog 30% vseh investicij bo šlo za razvoj mestnih komunikacij, z graditvijo metroja in podobno. Predvideno je veliko novih uslužnostnih središč, ki jih je sedaj zelo malo. Za vsake šole je v načrtu decentralizacija in preselitev v druga mesta.

Na koncu je vprašanje, kakor ga stišimo tudi za Beograd: naj se mesto razvija proti rekli, ali naj »beži« od nje. Za Varšavo so sprejeli srednjo rešitev: obrežja Visele bodo usmerila zeleni pas z bližnjimi stanovanjskimi poslopji in s pretežno športnimi, zabavnimi in gostinskimi objekti. Stanovanjske ulice ne bodo torej neposredno ob dregovih Visele kot je to na primer v Budimpešti ob Donavi ali v Parizu ob Seni.

Veljbor Popović

Sorte, kakovost in pridelovalni stroški

Slovenski krompir naj bi se spet uveljavil na jugoslovanskem trgu — Možnosti za izvoz — Pridelovanje in moko v novi tovarni v Trebnjem na Dolenskem?

V vsej državi smo lani pridelali okrog 330.000 vagonov krompirja. Če od tega pridelka odsejemo semenskega, 10 odst. krala in še 30 odst. za živinsko krmo, bi ostalo na prebivalca povprečno 65 kg. Toliko pa ga menda ne pojemo ali ga je bilo manj namenjenega za živino, kajti pridelovalci niso mogli prodati vseh viškov. To so močno čutili v nekaterih krajih Slovenije, ki velja v naši državi za krompirjevo deželo. Krompirja pridelamo namreč toliko, da ga je treba okrog 15.000 vagonov prodati v druge republike ali za izvoz.

Pomlad se približuje in kmetje se sprašujejo, koliko krompirja naj posadijo letos. Podatek, da so lani posadili v vsej Sloveniji 8000 hektarov krompirja manj kot prejšnje leto, ko ga je bilo 50.000 ha, kaže, da so mnogi kmetje že omejili proizvodnjo. Ali jo naj letos še bolj?

Kupci želijo danes samo najboljši krompir!

Kmetje menijo različno, odvisno od tega, kako so prodali lanski krompir. Nekateri kmetijski strokovnjaki pa zatrjujejo, da pridelovanje krompirja v naši republiki ne bi kazalo omejevali, ampak naj bi z njim spet osvojili nekdanje trge. To so utemeljevali tudi na posvetovanju o krompirju, ki je bilo pred kratkim pri gospodarski zbornici Slovenije. Lepoga sortnega krompirja namreč tudi lani ni bilo težko prodati. Seveda po zmeri ali konkurenčni ceni. Nekaj pa bi ga tudi lahko pridelovali in še pripravljajo

načrte za gradnjo nove tovarne v Trebnjem, ki bo proizvajala krompirjeve kosmiče in moko. Letno bo potrebovala okrog 3000 ton krompirja. Sajanje krompirja naj bi omejevali le toliko, kolikor bi povečevali hektarske pridelke, da bi skupen pridelok bil enak prejšnjim letom. Ceni na trgu pa naj bi se prilagojevali z zniževanjem pridelovalnih stroškov.

V Sloveniji so ugodnejši pogoji za pridelovanje krompirja kot v drugih republikah. To potrjujejo tudi povprečni hektarski pridelki. Pri nas ga je zraslo 125 stotov na hektar, v Srbiji le 95 stotov, v drugih republikah pa še manj. Na družbenih posestvih in boljših kmetijah v Sloveniji pa so pridelali tudi po 200—300 stotov krompirja na hektar.

Z visokimi hektarskimi pridelki je moč konkurirati na jugoslovanskem trgu in verjetno tudi izvažati, kajti pridelovalni stroški enega kilograma pridelka so nižji. Kupcem pa je treba nuditi takšen krompir, kot ga iščejo. Na trgu krompir namreč ni več le krompir, kot je bil včasih, ko ga je bilo malo. Kupci želijo lep krompir določenih sort, ki niso pomešane med soboj. Nekateri kmetje pa to še vedno hudo zanemarijajo, zlasti na Ptujskem polju, kjer pridelujejo mešanice raznih sort, med katerimi prevladuje merkur. Pridelovalci pa ne smejo mešati niti boljših sort krompirja, kajti porabniki in trgovina se ne zadovoljijo več z delitvijo krompirja na belega in rumenega. Tudi med belimi vrstami krompirja želijo določeno sorto.

Kdor bo hotel pridelovati krompir za prodajo, se bo moral prilagoditi razmeram na trgu. Sadiki bo moral dobro seme in gojiti take sorte, ki jih bo lahko prodal, čeprav v Sloveniji niso najbolj cenjene. Seveda si bo moral prodajo vnaprej zagotoviti. Tega pa ne more vsak

kmet sam. Potrebni so organizatorji, ki naj bi tesno sodelovali s trgovino. Vse to bo veljalo tudi za pridelovalce krompirja za novo tovarno v Trebnjem. Ta bo potrebovala za svoje izdelke le kakovostni krompir, ki ga bo dobila po zmarni ceni, sicer s svojimi proizvodi ne bo konkurenčna na trgu.

J. PETEK

Kmetijski nasveti

Oskrbovanje zemlje v naših sadovnjakih

■ Zaradi več znanih vzrokov vsi ugotavljamo, da pri nas sadjarstvo vidno peša. Eni se celo nagibljejo k trditvi, da je treba propad pospešiti, potem pa začeti znova na sodobnih osnovah. Naš sloves sadjarske dežele je že v zatonu, drugi narod porabijo tudi po trikrat ali štirikrat več sadja kot mi.

Razen z bojem proti sadnim škodljivcem in boleznim je mogoče dohodek iz sadjarstva povečati predvsem s pravilnim oskrbovanjem zemlje v sadovnjakih. Izmenična rodnost je posledica prepričanja mnogih, da sadju ni treba gnojiti, ker bo že samo rodilo, če mu je to namenjeno. Prav pri izmenični rodnosti pa se neha vsako umno sadjarstvo, saj se sadjar prej ali slej upeha v stalnem boju s tržiščem.

■ Po listju najprej spoznamo, če drevo primanjkuje rastlinske hrane. Najbolj pogosto je pomanjkanje dušika, kar spoznamo po drobnih, krčljivih listih, ki so pogosto rdečkasti. Dognojevali je treba takoj z amonijskim sulfatom, nitromonkalom ali čilskim solitrom. Kalija manjka le v lažjih tleh, nekaj posebnega pa je, da drevo potrebuje zelo malo fosforja. Znano je tudi, da kalij (apnec) zboljšuje tla, ker zmanjšuje kislost.

■ Osnovno in najvažnejše organsko gnojilo je in ostane hlevski gnoj. Če z njim ali s kompostom pognojimo drevesne kolobarje, to zelo dobro vpliva na godnost tal. To moramo narediti že zgodaj spomladi, vsaj en mesec pred začetkom rasti.

■ Ali naj zemljo v sadovnjaku obdelujemo ali ne? Čista obdelava bi se obnesla le v krajih z zelo malo padavinami. Pri nas vsi strokovnjaki priporočajo ali kombinacijo ledine in obdelave ali pa zeleno gnojenje, za kar je posebno dobra inkarnatika, rdeča detelja, oljna repica itd.

Kot najpreprostejši, toda zelo učinkovit način gnojenja pa se je zadnje čase v svetu uveljavilo zastranje ali mulčenje, pokrivanje tal pod drevjem s travo, ki počasi preperava in hrani sadno drevo. Pri tem nam ne sme biti žal semena, saj ga sadje obilo poplaca.

inž. M. L.

Naročite svoj list na domači naslov

SPOMIN NA DOM NE UGASNE...

Jože Arnič in njegova sestra Frančiška. Po dolgih petdesetih letih zopet skupaj...

● Celih 52 let je minilo, odkar je zapustil svojo domačijo pod vrhom Raduhe Jože Arnič, ko je leta 1915 odhajal v avstrijsko vojsko. Ujet v Galiciji, je bil poslan v Sibirijo, v domačem kraju pa proglašen za pogrešanega ● V daljni Rusiji si je ustvaril nov dom ● Po dolgih letih prebujeni spomini pa so ga zopet pripeljali v sestrin objem ● Na spomeniku padlim in pogrešanim vojakom iz prve svetovne vojne je še danes vklesano njegovo ime.

Dober dan zelim. Oprosite, ali sem prav prišel, saj je pri vas pri Tevčevih, kajne?»

»Dober dan,« mi odzdravi ženica, ki se ji že po obrazu pozna, da prenaša že več kot sedmi križ. »Prav, prav ste prišli, pa nikar ne stojte tam zunaj, saj se boste še prehladili. Kar pogledajte, kako ste premočeni. Tak, stopite no noter, bom kaj pristavila za čaj. Kakšnega pa imate rajši, z rumom, žganjem ali s citrono?« Vse je povedala v eni sapi in še dobro se nisem namestil, že je prijetno žuborela voda v kozici.

Iz sosednje sobe sem jo opazil, kako se je vrtela okoli štedilnika. Vsak gib, vsaka kretnja je bila opravičena tako, da se je videlo, kako je vsega okoli sebe navajena. Opazoval sem njen obraz: star in naguban, lica že precej upodila. Za trenutek sem ujel njen pogled in videl, kako ji žare oči, kako iskriivo me gleda, tako toplo in nežno, kakor da ji tudi jaz nekaj pomenim. In usta — rahlo in nežno so ostarele ustnice razmaknjene v smeh, čisto rahel smehljaj, kakor da razmišlja o nečem toplim, lepem, o nečem takšnem, kar nas spravlja v dobro voljo, pa če smo še tako čemerni.

»Ste prišli zaradi Jožeta,« je dejala, ko je postavila predme veliko porcelanasto in s starimi okraški okrašeno skodelico čaja.

»No da, zaradi Jožeta, pa tudi zaradi vas,« sem odvrnil nekoliko nerodno.

»Ni ga doma, z možem sta odšla k Prošu, naš sosed je, tam preko jase, na oni strani grebena. Ne bo dolgo, ko se bosta vrnila, saj bi pravzaprav že morala biti doma. Proš, veste, še zna nekoliko rusko, pa je šel Jože k njemu na klepet. Po naše govoriti je siromak v teh dolgih letih že čisto pozabil. Za silo se že sporazumemo, kaj več se pa ne moremo pominiti.«

Tako, zdaj pa imate, sem rekel sam pri sobi. Kako se bom le znašel s svojo rusčino, saj je že kar precej let minilo, odkar sem pri ruskih urah v srednji šoli na glas sklanjal samostalnike in ponavljal pravila. No, nekako bo že šlo, morda pa le še nisem vsega pozabil.

»Tak tako, pozabil je, no, saj ni čudno v toliko letih. Kako pa je pravzaprav bilo, ko ste zvedeli, da vaš brat še živi. Kdaj ste dobili prvi glas o njem?« sem povprašal.

Nekoliko bliže se je približala k meni, kakor da se boji, da ne bom dobro slišal njene pripovedi. Jela je pripovedati.

»Lani je bilo, sredi poletja. Bil je navaden dan, takšen

pač, kakršnih je na kmetih takaj pri nas v gorah mnogo. Vsi dnevi so si enaki. Dan za dnem je isto delo, od zore do mraka. Malo drugače je ob nedeljah, ko mlajši odidejo v dolino, v Luče, kamor je več kot uro hoda. Takrat, ko dnevi tako počasi teko, takrat se vedno kaj nenavadnega primeri. Tistega dne pa se mi je skoz zdelo, da nekaj z mano ni v redu. Stara sem, bolna in betežna, sem si dejala, in več kot ponavadi počivala med delom.

Nekdo od domačih je prišel iz doline. Ne spominjam se več dobro, kdo je bil, sicer pa menda tudi važno ni, kdo je bil. Važno je tisto, kar je prinesel. Čudno pismo je bilo. Takoj sem videla, da je prišlo z zračno pošto, pa se mi je čudno zdelo, od kod in od koga bi moglo biti. Nestrpno smo ga odprli. Pisanje je bilo čisto kratko. Sreč mi je nenada pričelo močno razbiti, ko smo prebrali vest, da je pogrešan brat Jože živ in zdrav, da živi v Rusiji in sprašuje pu tem, če je kdo od njegovih se pri življenju.

Spominjam se, da sem začutila snov na čelu in po dlaneh, spomin pa mi je ušel daleč nazaj v otroška leta. Pred sabo sem videla svojo mamo, očeta, brate in sestre. Pa Jožeta, našega Jožeta, ne mojega Jožeta, sem pomislila v hipu, saj sva od vseh ostala samo še midva.

Nismo in nismo mogli verjeti, da je res. Pomislite, po toliko letih! Več kot pol stoletja je minilo, odkar je odšel. Se danes se dobro spominjam tistega dne. Po celi fari se je menda še tisti dan razvedelo. Sosedje, bližnji in daljni, so prihitali, da bi na lastne oči videli pisanje, ki je naznanjalo, da nekje v daljni Rusiji živi TEVČEV JOŽE. Pomislite, živi, spodaj v vasl pa je na spomeniku vklesano njegovo ime. Prvi je po vrsti, kar se piše Arnič, tako kot jaz nekoč...

Za trenutek je prenehala pripovedovati, se zasrila skoz oko in mi rekla:

»Pogledajte, tamle prihajata. Prvi je Jože, drugi pa moj mož. Sta še tu. Kar malo počakajte, mu bom povedala, da ste od časopisa Jezus, kaj pa rusko, ali znate, saj se drugače ne bosta mogla pogovoriti.«

»Ne skrbite, bo že šlo za silo,« sem ji precej pogumno odvrnil, čoprav nisem bil tako trdno prepričan o svojem znanju ruskega jezika.

»V lanskem aprilu je bilo, ko je prišel k meni domov v Čehov — v tem mestu namreč živim — moj sin Rihard, ki je zdravnik v mestu Rjazan,« je pričel pripovedovati JOŽE ARNIČ, sin me začel nagovarjati, naj napišem pi-

sma in povprašam po svojih v svoji stari domovini.

Že večkrat predtem sva govorila o moji mladosti, o moji rodbini, o kraju in tukajšnjih ljudeh. Prepričan, da od mojih nihče več ne živi, se kar nisem mogel odločiti, da bi napisal pismo. Dolgo, že več let nasaj, sem čutil v sebi neko posebno željo, pa nisem in nisem mogel ugotoviti, kaj bi bilo. Pravil sem sinu o tem, pa sva ugovarila, da postajam star, stari pa so podobni otrokom, in začel sem razmišljati o letih svojega otroštva...

Tokrat se sinu nisem mogel upreti. Napisala sva pismo, čisto kratko, in ga poslala na pot. Minevali so dnevi nestrpnega pričakovanja. En teden sem bil še kar miren, potem pa sem postajal nervozen. Devetnajsti dan je prišlo, obloženo s tujimi pečati, moje pismo nazaj. Sporočil sem sinu, kaj se je zgodilo, pa mi je naročil, naj pišem znova. V maju mesecu sem postal drugo pismo na isti naslov, in glej, tudi to se je vrnilo. Pričela sva s sinom razmišljati, kajti tu se pisma vrčajo, pa nisva našla drugega odgovora kot to, da mojih v stari domovini ni več...

Včasih res ne kaže odnehati. Še eno, tretje pismo sva poslala mesec dni kasneje, toda razočaranje je bilo dokončno, kajti tudi to se je vrnilo. Bila pa je na njem pripomba, napisana v nemščini: Falsche Adresse! Takrat se je sinu utrnala rešilna njsel. »V Moskvo pojdeva, oče,« mi je dejal, »na avstrijski konzulat.«

Rečeno storjeno, in že naslednjega dne sva se oglasila pri avstrijskih predstavnikih

na poslažištvu v Moskvi in jih povprašala, če nama lahko povedo, zakaj se pisma vračajo. Službojoči uradnik si je ogledoval pisma z vseh strani, nato pa razgrnil po mizi velik zemljevid Avstrije.

Predstavljajte si presenečenje, ko nama je povedal, da morava oditi na jugoslovansko veleposlaštvo, kajti kraj, v katerega sem pošiljal pisma, že od prve vojne dalje ni več v Avstriji, temveč v Jugoslaviji. S sinom sva se spogledala in zdrvela skozi vrata naravnost v taksi in proti jugoslovanskemu konzulatu. Tu so odvozili še drugi del uganke, ko so mi povedali, naj namesto UNTERSTEIFERMARK napišem SAVINJSKA DOLINA. Hitro sva napisala še četrto pismo in v petnajstih dneh sem dobil odgovor od svoje ljubljene sestre FRANCE.

Veseljju ni bilo ne konca ne kraja in takoj je padla odločitev, da bom zbral vse potrebne dokumente, in odpotoval v Jugoslavijo. Kakor vidite, sem tukaj, še nekaj dni pa se bom vrnil k svojim v Rusijo.

»Kod sem hodil vsa ta leta in kaj sem dočivel, me vprašujete,« je po kratkem premoru povzel in videlo se mu je, da sam ne ve, kako bi pravzaprav pričel.

»Vse se začelja z aprilom. Torej 15. aprila 1915 sem odpotoval iz svojega rojstnega kraja, star komaj devetnajst let. Vojaško suženj sem oblekel v Mariboru, kjer so nas učili vojaških veščin. Po kratkih dveh mesecih, ko se še pošteno puške nisem navadil držati, sem bil poslan v Kar-

pate, v Galicijo. Dodeljen sem bil 26. pešadijskemu regimentu. Mnogo slovenskih fantov je bilo z mano, tudi iz naše doline in našega kraja tudi.

Junija smo se že krepko točki, čeprav še danes točno ne vem, zakaj in čemu je tisto takrat sploh bilo potrebno. Sicer so pa vojne tako ali drugače vse neumne. Bitka je sledila bitki, enkrat smo napredovali, pa drugič zopet bežali. Minevali so meseci, minila je zima, ki je ne bom nikoli pozabil. Sledilo poletje pa jesen, vojna pa še zmeraj ni bilo konec. No, zame se je končala prej, kot sem si mislil, novembra 1916 sem bil ujet.

Pobrali so nam orožje in nas poslali na dolgo pot v Sibirijo, v Omsk. Bilo nas je zelo veliko, nad 50.000, in že v prvih petnajstih dneh je umrlo več kot 17.000 ujetnikov, med njimi mnogo naših vrlih fantov. Bolazni so razsajale med nami in prav srečen je bil, kdor ni ničesar staknil. Dnevi in meseci so tekli izredno počasi. Nekéga dne pa je završalo po taborišču. Odrabli so mošne in zdrave fante — bil sem na srečo med njimi — in že smo se znašli v Petrogradu. Bilo je za časa Kerenskoga, tistega ministrskega predsednika, ki je moral ob revoluciji bežati preoblečen v žensko, sicer bi že dajal račun za svojo politiko. Iz Petrograda so nas poslali v Moskvo, nato pa po več mesecih še nekoliko naprej, v mesto LAPASNJE, današnji ČEHOV. Povsod, v vseh mestih smo delali različna opravila in komaj čakali, kdaj se bo zgodilo tisto, kar se je med ujetniki pričelo šušljati...

Ko je padel Zimski dvorec v Petrogradu, ko je nastala po deželi zmeda, ko se je rušil kompromitirani režim, ki je poskušal odvzeti oblast delavskim in vojaškim deputatom, takrat nismo pomisljali. Mnogi smo se hitro priključili revolucionarnemu gibanju in z ramo ob rami z ruskimi delavci izbojevali zmago za zmago. Po dokončni zmagi revolucije sem ostal v LAPASNJU, kjer sem dobil tudi prvo zaposlitev. Z osirom na takratne razmere mi še na misel ni prišlo, da bi se vračal domov. Tako so minevali meseci in tekla so leta...

Kasneje sem se zaposlil v veliki trgovini, kjer zaslužek ni bil ravno majhen. Spoznal sem NINO IVANOVNO in si leta 1922 ustvaril lep, topel in prijeten dom. Z NINO sva živela čudovita leta in še lepša so prišla, ko se je rodil najin Rihard. V novi domovini sem se takoj vzivil, da nikoli nisem pomislil na to, da to ne bi bila moja domovina. Čas hitro mineva, še posebno, če je človek srečen, in jaz sem med tistimi.

Prišla je vojna, Hitler je napadel Rusijo, jaz pa zopet, že v tretje, hajd na vojno. Kot rdečearmejec sem se bil pred Moskvo. Ko smo tu prvič premagali Nemce, je naša enota priskočila na pomoč Stalingradu. Nepozabni so boji, ki smo jih bili v tem lepem mestu, kjer ni ostal več kamen na kamnu. In kakor da mojega vojevanja še ni dovolj, sem podli Nemce s svojimi ruskimi brati vse do konca, tako da sem se maja 1945 znašel pred ruševinami REICHSTAGA. Tako, tako, do Berlina sem prispel v štirih letih; kar precej zame, ko sem bil že bitke v prvi vojni.

Tukaj, pogledajte, moja odlikovanja. Prvo sem si pridobil pred Moskvo, drugo v Stalingradu, današnjem Volgogradu, in tretje sem si prislužil z Berlinom...

Nehote sem se spomnil na trilogijo MOSKVA, STALINGRAD, BERLIN, pa kaj bi tisto, saj je pred mano človek, ki je dočivil, sam dočivil vse tisto, kar sem jaz, sedec v zakurjeni sobi, neko zimo pred leti prebiral...

»Poleti bo prišel pa moj sin v te kraje,« mi je rekel ob slovesu, da vidi, kako lep je moj domači kraj, kako dobri so naši ljudje, da bo videl, koliko je skupnega med mojimi tu in med mojimi tam v Sovjetski zvezi.

»Spasibo i do svidanija sem še pozdravil, ko sem se pozno ponoči s baterijo v roki spuščal v dolino

TEKST IN SLIKE:
BERNI STRMONIK

Detajl s spomenika v Lučah, kjer je med pogrešanimi vpisano tudi ime Jožeta Arniča (ime je podčrtano in ga kaže puščica).

Kritika mladih je za nas dragocena

Zaprto organizacij Zveze komunistov še vedno zavira sprejemanje mladine v vrste ZK — V brežiški občini je komaj 5 odstotkov članov ZK mlajših od 25 let — Ne samo Zveza mladine, tudi druge mladinske organizacije so potrebne pomoči

Komunisti kakor tudi druge socialistične sile smo v praksi bolj obrnjeni k problemom starejših kot pa k problemom mladih. Mladino največkrat obravnavamo le kot številni del družbe, njeni problematiki pa pripisujemo drugorazredni pomen.

Ko poudarjamo, da se mladina ne zanima za dogajanja v družbi, zelo malo ali skoraj nič ne razmišljamo o tem, kako bi ji omogočili, da bi bolj ustvarjalno vplivala na politično odločanje. Pri tem ne bi smeli podcenjevati dela Zveze mladine in specializiranih mladinskih organizacij, kot so taboriška, planinska, telesno-vzgojne in druge organizacije. Sredstva, ki bi jih naložili za vse te dejavnosti, bi se že leta bogato

obrestovala, čeravno trenutno to drugače pojmujejo.

Mladinsko organizacijo smo do sedaj razvijali kot sredstvo političnega vpliva na mladino, medtem ko bi jo odselej morali razvijati v obratni smeri, kot sredstvo političnega vplivanja mladine na družbeno dogajanje. Komunisti se bomo morali temeljito zavzeti za to. Ni prav, da ocenjujemo mladino po posameznih zunanjih manifestacijah, naše sodbe o njej pa krojimo po naši lastni podobi. Kjerkoli se mladina pojavi in kritično oceni stvari, jo odrinemo v prepričanju, da zmoremo vse sami.

Odnos Zveze komunistov do mladine je ono osnovnih vprašanj preobrazbe in reorganizacije ZK. V vsakodnevni praksi pa komunisti še nismo dojeli tega daljnosežnega pomena, ki ga je naglasil že osmi kongres. Pri pomladitvi ne gre le za biološko zamenjavo generacij, ampak predvsem za novo kvaliteto, ki jo ima mladina. Mladina pri naša s seboj duh novega časa in njena kritika je kot tenkočuten odraz nasprotij v družbenih odnosih dragocena za dejavnost komunistov.

Obnavljanje ZK smo pri nas precej zanemarili. Podat-

ki kažejo, da je v brežiški občini komaj 5 odst. članov ZK starih do 25 let. Slovensko povprečje je večje in dosega 8,5 odstotkov. Možnosti za včlanjenje mladine pa je pri nas dosti več, če upoštevamo odgovore na anketo med člani ZMS.

Zaprto organizacij ZK je bila doslej velika zavora za sprejemanje mladih. Lansko jesen je občinski komitej ZK poslal pismo vsem družbeno političnim organizacijam v občini, da bi tudi z njihovo pomočjo odprli vrata pomlajevanju. Po štirih mesecih skoraj ni rezultatov, ker komunisti niso dovolj sodelovali pri pojasnjevanju namena tega pisma. Druga seja konferenc ZK jih je ponovno zavezala za organizirano delo z mladimi v krožkih in drugih stalnih oblikah. Komunisti si morajo z delom in z gledom prizadevati, da bodo cilji ZK postali tudi cilji vseh mladih ljudi.

FRANC BUKOVINSKY

Sultan s haremom nagrajen v Ribnici

Preteklo soboto so Ribničanje spet dokazali, da se znajo zabavati. Prava pustna zabava v domu Partizana se je sicer začela s skoraj triurno zamudo, vendar je bila zato potem toliko lepša in bolj pristrana. Goste so zabavale lepe maskare, godba iz Ljubljane in domača pevka ter pevec iz Kočevja. Najlepše maske (turški sultan s haremom, Indijanec in sofer s smrtjo) so bile nagrajene. Ves čisti dobiček prireditve bo šel za telesnovzgojno dejavnost, se pravi v korist domače mladine.

Srečanje radijskih novinarjev

V torek, 5. marca, bo v Brežicah sestanek uredništva lokalnih radijskih postaj iz vse Slovenije. Prišli bodo uredniki in radijski novinarji iz Trbovelj, Smarje pri Jelšah, Murske Sobote, Pruja, Slovenjgradca, Radelj ob Dravi, iz Trzica, iz Jesenice in iz Celja. Ustanoviti nameravajo samostojno sekcijo pri Združenju prokrajskih listov Slovenije. Izmenjati bodo programske in finančne izkušnje.

Po uradnem delu je predviden ogled muzeja, obisk Šahovskega prvenstva v Cafeških Toplicah in družabno srečanje. Pobudo za sestanek je dal Radio Brežice.

Sejmišča

Z novomeškega sejmišča

V ponedeljek, 26. februarja, so kupili na novomeškem sejmišču 528 pijskov, napredaj pa jih je bilo 798. Cene so se gibale med 12.000 in 19.000 Sdin za manjše in med 20.000 do 28.000 Sdin za večje prašičke.

Na sejmu v Brežicah

V soboto, 24. februarja, je bilo na brežiškem sejmu napredaj 917 prašičev, prodali pa so jih komaj po ovico — 474. Manjši so šli v denar po 750 do 800 Sdin kilogram, večji pa po 550 do 600 Sdin kilogram žive teže.

PUSTNI KROFI, veliki in z lepim venčkom, so bili te dni ponos naših gospodin in slast za tiste, ki so jih bili deležni. V marsikateri kuhinji je bilo tako, kot v nedeljo pri Pavlinovih. — Za zgornji posnetek je Darko Pavlin iz Zagrebske ceste v Novem mestu dobil prvo nagrado za fotografijo tedna (film AGFA 27, šestdesetinka, zasl. 4)

TUDI ZA PRODAJALCE SEMEN je zdaj prišel pravi čas. Kmetovalci kupujejo različna semena, največ pa taka za povrtnino. Prodajalka na sliki jih je v soboto na bučenskem sejmu merila kar z žličko! — (Foto: P. Miklič, tretja nagrada za fotografijo tedna — EFKA 20, šestdesetinka, zaslonka 5,6)

FOTOGRAFIJA TEDNA

Pust in pomlad

Pomladansko sonce je ogrelo tudi naše fotografe in tokrat smo dobili kar 17 fotografij za tekmovanje. Najbolj duhovita in izvrzna sta bila naša stara znanca Tone Zalo kar iz Krškega in Darko Pavlin iz Novega mesta. Teško se je bilo odločiti, kdo izmed njiju zasluži prvo nagrado, vendar je Pavlin s svojo bolj splošno in domačo fotografijo navdušil žirijo. Posnetki Milana Rotarja iz Novega mesta, Valantičeve 15, so tehnično še nezadovoljivi (slaba ostrina), Milenkovičevi vsebinsko ne ustrezajo našemu razpisu, Dimitričevi pa so časovno tako nedoločeni, da bi jih lahko posnel kadarkoli. Posnetki Slavka Dokla in Poldeta Mikliča so dobri, za najvišje mesto pa premalo originalni. Žirija je razdelila nagrade takole:

prvo nagrado 10.000 Sdin Darku Pavlinu za PUSTNE KROFE,
drugo nagrado 5.000 Sdin Tonetu Zalokarju za HITRI POSEG in
tretjo nagrado 3.000 Sdin Poldetu Mikliču za PRODAJALCE SEMEN.

Prosimo, da ne pošiljate fotografij, ki so manjše kot 13 x 18 cm in nimajo primerne podpisa s podatki:

- datum posnetka,
- kraj posnetka,
- kdo ali kaj je na sliki.
- kako je bila posneta (film, osvetlitveni čas, zaslonka).

Na hrbtni strani fotografije naj bo samo ime in naslov avtorja, vse drugo pa napišite na poseben list papirja!

Do ponedeljka, 4. marca, je naslednji rok za »Fotografijo tedna«! Vaši posnetki morajo biti v uredništvu »Dolenjskega lista« ta dan do 12. ure. Mnogo iznajdljivosti in ostro oko vam želi

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

FOTOGRAFIJA TEDNA

Spet deset knjig novim

V torek dopoldne smo iz kupčka 96 imen novih naročnikov našega tednika izbrali 10 bralk in bralcev, ki bodo jutri dobili po pošti naše knjižno darilce. Izbrani so bili:

Gruden Alojz, Sardinja vas, n. h., Dvor; Marko Bohanec, Salka vas 18, Kočevje; Mimiča Vogrine, Ljudska potrošnja, Brežice; Franc Vodopivec, Jelše 6, Leskovec; Jožica Prebešek, »Jutranjka«, Sevnica; Julij Malenšek, »Iskra«, Semič; Marija Hren, Gradež 14, Turjak; Albina Novak, Trg svobode 42, Kočevje; Damiel Stravs, Griblje 80, Gradac in Ana Vrhovšek, Gor. Brezovica 11, Šentjernej.

Vsem novim naročnikom lep pozdrav od uprave

DOLENJSKEGA LISTA

KRI, KIREŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Hrovatič, član kolektiva Inštalater, Novo mesto; Alojz Zupančič, član kolektiva Novotek, Novo mesto; Anton Bojanc, Ladó Potačar, Poldo Selan, člani kolektiva Komunalno podjetje Novo mesto; Marta Blažič, članica kolektiva Labod, Novo mesto; Franc Andrejčič in Alojz Drab, člani kolektiva IMV Novo mesto; Tone Šoba, študent iz Polšce; Leon Cigler, član kolektiva Kovinar, Krško; Franc Brinovc, član kolektiva Agrokombinat Krško, Marija Poljak, Martin Modic, Marija Grle, Pavel Medved in Martin Založnik, člani kolektiva Čokolosa, Krško; Edi Šoba, član kolektiva Avtoprovos, Krško; Vinko Kapler, mlinar iz Zavrčja; Ivan Bobič in Ivan Debevc, člani kolektiva KZ Krka, Novo mesto; Ana Dragan, Frančiška Habjan, Ana Cesar, Katarina Močnik in Julka Katerle, gospodinja iz Prečnje; Anton Mežnaršič, kmet iz Prečnje; Ivan Miklič, član kolektiva Kurilnica, Novo mesto; Danica Krašna in Albina Zupet, gospodinja iz Skočjana; Jožica Celanšek, Marija Hrovat in Jože Jažbec, člani kolektiva osnovna šola Skočjan; Jožefa Bregar, gospodinja iz Hudenja; Jožefa Rehek, gospodinja iz Dobruške vasi; Jožefa Majstrovic, gospodinja iz Grmovelj; Martina Miklič, gospodinja iz Hudenja; Fani Bavhan, delavka iz Gabernika; Ivan Vrček, kmet iz Grmovelj; Ludvik Pirnar, član kolektiva KZ Krka, Novo mesto; Vinko Komljanec, kmet iz Osrečja; Jože Mehak, kmet iz Tomažje vasi; Franc Sinkovec, delavec iz Zaloga; Anica Gornik, delavka iz Grmovelj; Francka Povše, delavka iz Zagrada; Tončka Hočevar, delavka iz Skočjana; Marija Cesar, delavka iz Osrečja; Martin Peterlin, delavec iz Zaloga; Marija Smrekar, gospodinja iz Gornje gore.

DO 27. FEBRUARJA 1968

2071 novih!

Ker traja tekmovanje zbiralec do 29. februarja in sta, ko pišemo o tem, pred nami še dva črna dneva tekmovanja, bomo zaključno poročilo o akciji objavili v prihodnji številki. Do izida prve marčeve številke bomo razdelili nagrade za januar in februar. Stanje v torek popoldne:

GRNOMELJ	122
KOČEVJE	208
KRSKO	171
METLIKA	49
NOVO MESTO	321
RIBNICA	106
SEVNICA	176
TREBNJE	105
Razne pošte:	500
Inozemci	90
BREŽICE	223

Pozdravljamo oživljeno kulturo

Adlešičani so z veseljem pozdravili oživitve potujočega kina, še bolj pa »Županovo Micko«, ki jo je zaigrala domača mladina

Pred leti je delovala v Adlešičih dramska skupina, ki je največji uspeh doživela s Samorastniki v režiji Elke Škrabec. Igra so večkrat uprizorili doma, nekajkrat na sosednjih odrih in tudi v Ornomlju. Toda skupina je kmalu razpadla, istočasno pa smo bili tudi ob potujoči kino takratne delavske univer-

ze iz Ornomlja. Predstave so bile neredne, dvorana slaba in filmi zanič, zato udeležbe ni bilo. Vsa kulturno-prosvetna dejavnost je za dlje časa v Adlešičih prenehala, pa tudi mladinska organizacija ni bila delavna. Organizirala je le nekaj mladinskih plesov, dokler niso tudi ti zamrli. Konec lanskega leta je mla-

dinska organizacija z novim odborom začela znova. Organizirala je več strbno pripravljenih plesov v Vrličičevi gostilni, posebno pa je uspel srčkov ples za novo leto. Pred kratkim je tudi Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost iz Ornomlja ponovno začel predvajati filme. Na prvo predstavo filma »Od tod do večnosti« je prišlo zelo veliko ljudi. Zelijo le, da bi bile predstave ob napovedani uri, kajti v nasprotnem primeru se ljudje, naveličani čakanja, napotijo v gostilno.

V soboto, 17. februarja, je igralska skupina mladih v osnovni šoli uprizorila »Županovo Micko«. Popoldne je bila predstava za šolarje, zvečer pa za mladino in odrasle. Učiteljica Tatjana Avbell, ki vodi mlade igralce, je s svojo skupino doživela uspeh. Občinstvu sta ugodila zlasti oči župana — Slavko Pelek in Glazek — Miko Skube, kateremu so še posebej ploskali.

Če bo dramska skupina tako uspešno nadaljevala delo, kakor je začela, ji bomo vsi občani, željni dobrih prireditelj, hvaležni.

RUDOLF VARDIJAN

Bogo Komelj prejel visoko odlikovanje

Novem mestu, za delo med NOB, ko je bil varuh knjižnic in arhivov na osvobodjenem ozemlju, za organizacijo študijske knjižnice Mirana Jarca po osvoboditvi ter za skrb pri razvoju in utrditvi ljudskega knjižničarstva v bližnjem okraju ter kasneje v novomeški občini.

Po svečanosti, ta je bila 14. februarja, so se odlikovanci zadržali v pogovoru z republikanskim sekretarjem ter razpravljali o prihodnjih nalogah.

Ob 20-letnici Društva bibliotekarjev je predsednik republike odlikoval devet knjižničarjev iz Slovenije za njihov delež v razvoju knjižničarstva, strokovnih knjižnic, za vzgojo kadrov ter za delo v strokovnem društvu. Med drugimi je prejel odlikovanje tudi Bogo Komelj iz Novega mesta. Prejel je red dela z zlatim vencem. Odlikovanja je knjižničarjem izročil republikanski sekretar za prosveto in kulturo v klubu poslancev v Ljubljani. Pred izročitvijo je sekretar ocenil pomen bibliotekarske stroke v našem razvoju ter podal za vsakega odlikovance posebej še obrazilitev. Tovariš Komelj je dobil to priznanje za svoje delo v knjižničarstvu pred vojno, ko se je ukvarjal z ljudskim knjižničarstvom v bivši Sokolski knjižnici v

V Sentjerneju se je po dolgem času spet dvignil zastor domačega odra. Domača dramska skupina se je predstavila občinstvu, ki je pri vseh treh predstavah do zadnjega kotička napolnilo dvorano, z veseloigro »Habakuke«. Glavno vlogo je igral dr. Jože Podobnik, veseloigro pa je režirala Vlasta Tavčar (Foto: Polde Miklič)

Prizor iz igre M. Stanteta »Kekec in Mojca«, ki so jo uprizorili igralci Mladega odra PD Lojze Košak iz Kostanjevice v režiji M. Sketa.

Prijetno doživetje v Kostanjevici

V petek, 16. februarja 1968, je bila v domu kulture v Kostanjevici predpremiéra in naslednjo soboto premiéra Stantetove mladinske igre »Kekec in Mojca«. Marija Sketova je to delo pripravila s člani Mladega odra pri prosvetnem društvu »Lojze Košaka«, odrsko opremo in organizacijo pa je prevzel Jani Kuhar.

Kekec je danes vsej slovenski mladini splošno znan. Vandotova knjiga, dva filma, da, celo naslov časnika in mila si je izposodila jugoslovanska javnost v tem delu. Prav zaradi splošne in tako velike popularnosti teh junakov je malce tvegano režirati to igro, če nimaš na voljo dobrih izvajalcev in kajpak tudi dobrega režiserja.

Sketova je v Kostanjevici

zda režirala že drugo mladinsko igrice in moramo reči, da je imela pri tem delu srečno roko. Smisel za mizansceno, za izbor oseb, pa tudi za jezik ji omogoča uspešno delo na tem področju. Delo so pripravljali skozi deset mesecev. Otroci so radi hodili na vaje in se temeljito pripravili na svojo nalogo. Vse to in še mladost povzruha pa jim je dalo tisto iskreno neposrednost in prisrčnost, ki nas je prevzemala od prvega do zadnjega prizora. Mladi igralci so bili uigrani od Kekca (Jani Košir), ki je glavni junak te igre, do Skazeta (Milan Kupljenik), ki spregovori vso igro eno samo besedo. Ostali igralci so še Irena Bajc, Stanko Rebselj, Stanko Stanič, Magda Venc, Mi-

mi Prhne, Branka in Drago Bučar, Irena Javoršek, Franca Drmaž in Janez Tomšič. Vsi sodelujoči so se dobro izkazali in so prav zato igro te dni že tretjič ponavljali. Prav bi bilo, če bi z odlično pripravljeno igrice obiskali turističarjev iz Slovenije za njihovi di druge odre. Mladi gledalci jih bodo brččas s hvaležnostjo sprejeli.

»Hotel za norce« navdušil

18. februarja je PD »Maks Henigman« v Dolenskih Toplicah uprizorilo komedijo Fadila Hodžića »Hotel za norce«. Skupina, ki je po dolgem času pripravila nekaj domačega, je z igro navdušila številno občinstvo. D.G.

Že letos Cesarjeva soba

Slovenskemu igralcu Janezu Cesarju bodo v študijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu posvetili posebno sobo, v katero bodo prenesli njegovo zanimivo knjižnico. Pokojni Janez Cesar je kupil domala slednjo slovensko knjigo. V študijski knjižnici se pripravljajo še na ureditev nekaterih drugih spominskih sob.

Študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu sledi zgledom večjih evropskih knjižnic v tem, da pripravlja stalne razstavne zbirke

(spominske sobe) pomembnih ustvarjalcev, ki so prispevali k razvoju kulture in znanosti. Tako je knjižnica že postavila stalno zbirko z deli Do-

senjcev. Se letos bo uredila spominsko sobo slovenskega igralca Janeza Cesarja, ki je pred nekaj leti umrl v Ljubljani. Janez Cesar je bil rojen na Težki vodi, vso šolsko mladost pa je preživel v Novem mestu, kjer so imeli starši hišo na Bregu. Na čitalniškem odru se je vadil v igranju in najstarejšim Novomeščanom so še danes v spominu nekatere Cesarjeve vloge. Cesar je dosegel višek svojega dela v Slovenskem narodnem gledališču v Ljubljani. Da je postal skoraj nedosegljiv v svoji umetnosti, gre hvala neutrudnemu branju knjig. Cesar je kupil skoro vsako slovensko knjigo ter si tako ustvaril knjižnico, ki obsega skoraj 8000 enot. Vso knjižnico z opremo vred bodo prenesli v Novo mesto, kjer bo študijska knjižnica uredila spominsko sobo. Razen knjig je v Cesarjevi zapuščini, ki pride v Novo mesto, še nekaj kipov (Kalin, Pirnat) ter likovnih del (Carigo, Vavpotič, Cveibar). Razstavljeni bodo tudi Cesarjevi prevodi tujih gledaliških del.

Kasneje, ko bo imela študijska knjižnica na voljo vse prostore v svojih stavbah, bo uredila še spominske sobe Mirana Jarca, Milana Pugača, Ilke Vaštetove in nekaterih znanstvenikov. Za vse to je gradivo že zbrano.

Poleg velikega kulturnega pomena teh stalnih zbirk imajo zbirke pomen tudi v turističnem življenju dolenske metropole, saj ne smemo pozabiti, da obišče knjižnico lepo število ljudi samo zato, da bi si ogledalo njene dragocenosti in zanimivosti.

MIROSLAV VUTE

P.B.

STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE UCITELJEV

Veliko želja za sodobnost v šolah

Zavod za prosvetno pedagoško službo v Novem mestu je med zimskimi počitnicami pripravil 19 strokovnih seminarjev, katerih se je udeležilo 546 učiteljev, profesorjev in vzgojiteljev

Učitelji dolenskih osnovnih šol in vzgojitelji vzgojno-varstvenih zavodov so bili v zimskem odmoru na seminarjih, kjer so se obogatili z novimi spoznanji, da bi jih uporabili v učnovzgojni praksi. Zavod za prosvetno pedagoško službo v Novem mestu, ki mu je poleg drugih nalog poverjeno tudi strokovno izpopolnjevanje učno-vzgojnih kadrov, je pripravil 19 strokovnih seminarjev. Na seminarjih je bilo 546 udeležencev: učiteljev, predmetnih učiteljev in profesorjev z osnovnih šol ter vzgojiteljev iz vzgojno-varstvenih zavodov. Nekateri učitelji so se udeležili tudi dveh različnih seminarjev. Seminarji so potekali v Novem mestu, v Ornomlju in v Trebnjem. Učitelji telesne vzgoje so se izpopolnjevali v osnovni in

nadaljevalni šoli smučanja v Crmošnjicah, učiteljice gospodinstva so bile na seminarju v Ljubljani, prav tako pa tudi vzgojitelji iz dijaških domov. Ravnatelji osnovnih šol so bili na 4-dnevnem seminarju »Sola in religija« na visoki šoli za politično vedo v Ljubljani. Učitelji, izredni študenti pedagoške akademije v Ljubljani, so imeli tudi večdnevne seminarje. Nekaterim seminarjem, ki smo jih imeli v Novem mestu, so prisostvovali tudi prosvetni delavci iz Spodnjega Posavja.

Dopolnilno izobraževanje je zajelo domala vse učno in vzgojno osebje v občini Ornomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje.

Na seminarjih se je zvrstilo čez 50 letalskih predavanj. Poleg predavanj so bile izvedene tudi izredno uspele

demonstracije sodobnih učnih metod, praktični poskusi in vaje, predvajani strokovni filmi itd.

Vse to je izvajalo 37 predavateljev, od teh 6 univerzitetnih profesorjev, 15 profesorjev z osnovnih in srednjih šol in 12 predmetnih učiteljev in vzgojiteljev.

Preobsešno bi bilo pisati o vseh programih. Navedli bomo le nekaj najbolj aktualnih tem:

1. Učitelji razrednega pouka so v Ornomlju, Novem mestu in v Trebnjem poslušali zanimivo predavanje o individualizaciji pouka in o nalogah današnje šole, ki ga je imel pedagoški svetnik, sodelavec Zavoda za šolstvo SR Slovenije Sikst Marion.
2. Učiteljem slovenske je predaval o pouku slovenskega jezika v osnovni šoli uni-

verzajetni predavatelj Viktor Smolej, o uporabi mladinskega tiska v šoli svetovalec založbe Mladinska knjiga Ivan Bizjak, o bralnih značkah pa ravnateljica osn. šole Vrhnika Marta Aleksič.

3. O fonetiki in intonaciji pri pouku angleščine je govoril angleški profesor Knight, ki dela začasno v Ljubljani. Seminar za učitelje angleščine je bil prav zaradi njegovega sodelovanja izredno zanimiv.

4. Kako uporabljati učbenik pri pouku nemščine, je predaval profesor Pregelj s pedagoške akademije v Ljubljani.

5. S sodobnimi dognanji v genetiki je seznanil učitelje biologije dr. Anton Polenc, profesor na pedagoški akademiji v Ljubljani.

6. O modernem oblikovanju je predaval profesor Slavko Kranjc učiteljem likovnega pouka.

7. O sodobnem — neohvritičnem pouku fizike v angle-

škah šolah je govoril prof. Janez Ferbar z gimnazije v Novem mestu, ki je bil lani na seminarju v Angliji. Skupaj s prof. Modicem sta pripravila tudi nekaj zelo uspešnih poskusov iz fizike.

8. O metodoloških problemih pouka regionalne geografije je govoril dr. Jakob Medved, docent filozofske fakultete.

Zvrstila so se še mnoga druga zanimiva predavanja domačih predavateljev, ki so dala kopico novih napotkov za boljše strokovno delo v šoli.

Udeležba na seminarjih in aktivno sodelovanje kažejo veliko pripravljenost in željo našega učiteljstva, da bi se strokovno čim bolj izpopolnilo in da bi njihovo delo v šoli bilo aktualno in sodobno. Zal pa moramo ugotoviti, da zaradi strovnih razmer, predvsem zaradi pomanjkanja učil, marsikatero novo spoznanje na precejšnjem številu naših šol ne bo dobilo izraza v konkretni učno-vzgojni praksi.

Zato bi bilo potrebno, da bi težnje šolnikov za boljše učnovzgojno delo, družba tudi materialno bolj podprla.

Na svidenje pod partizanskim Rogom

Dolenjski smučarji so se dobro odrezali — Tekači iz Kočevja med najboljšimi — X. jubilejno smučarsko prvenstvo bo v Črmošnjicah

Pretekli dni se je končalo IX. republiško smučarsko prvenstvo gozdarjev, lesarjev in lovcev v Orni na Koroskem. Tekmovanje v veleslalomu in tekih je prineslo več kot 300 tekmovalcev, kar je zgovoren dokaz, da je smučarski šport med delavci še strogo zelo razširjen in priljubljen.

Med tekmovalci iz vse Slovenije so s svojim znanjem prednjačili tekmovalci s severovzhoda, ki so v glavnem zasledili boljše mesta. Med tekmovalci so bila svenčena imena našega smučanja (Lakota, Malej, Štefe, Detiček, Cvenkel itd.), kar je dalo tekmovalcu še posebno vrednost.

V tako številnem smučarskem vrvežu so nastopili tudi tekmovalci iz Kočevja in Novega mesta.

Proti vsem pričakovanjem so se v letu smučarskem Balalonu prav dobro mašali in dosegli vidne uspehe. Nedvomno so bili boljši tekmovalci iz Kočevja, ki so se odlično odrezali v tekih in solidno uvrstili v veleslalomu. Novomeščani so bili nekoliko boljše v veleslalomu, kjer je Draga Kebernik (Novoles) zasedla solidno 49. mesto v konkurenci 107 uvrščenih tekmovalcev.

Rezultati tekmovalca: veleslalom — moški: 1. Peter Lakota (GG Bled) 1.07.4 — 49. Draga Kebernik (Novoles) 1.29.6 — 56. Janes Konecnik (KGP Kočevje) 1.31.4 — 64. do 66. Maks Konecnik (KGP Kočevje) 1.33.6 — 86. inž. Boštjan Japelj (GG Novo mesto) 1.44.0 — 97. Franc Kasz (GG Novo mesto) 1.57.2 — 101. inž. Damjan Mlakar (GG Novo mesto) 2.06.4 — 102. Janko Geleš (Novoles) 2.07.4 in 106. Materič Aš (Novoles) 2.23.4.

Ekipno: 1. GG Slovenj Gradec (Portin, Srebrne, Pajmst) 3.40.6 — Tek — moški: 1. Franc Gregorčič (Lip Bled) 34.44 — 3. Maks Konecnik (KGP Kočevje) 35.22 s. Anton Prelesnik (KGP Kočevje) 36.37 — 17. Janes Konecnik (KGP Kočevje) 44.40 — Ekipno: 1. Elan Begunje (Peterman, Hrovat, P. Peterman) 1.54.55 — 3. KGP Kočevje (M. Konecnik, J. Konecnik, Prelesnik) 1.58.30.

V končni razvrstitvi po obeh disciplinah (veleslalomu in tekih) je bil končni vrstni red: 1. Elan (Begunje) 335 točk, 13. KGP Kočevje 139 točk, 21.—22. Novoles 62 točk, 35. GG Novo mesto 44 točk.

Ob koncu so smučarski delavci iz Novega mesta sprejeli organizacijo X. jubilejnega smučarskega prvenstva gozdarjev, lesarjev in lovcev v Orni na Koroskem, ki bo v januarju v Črmošnjicah. Tekmovanje bodo skupali smučarskemu klubu »Rog«, ki se je zlasti letos izkazal z navedenimi prav uspešnimi smučarskimi prireditvami.

S. DOKL.

DANICA MOČNIK, atletinja iz Novega mesta, je na uličnem teku v Sevnici najboljši presenetila svojo starjšo sestro KATJO in jo prvič premagala. Danica (na sliki) prejema iz rok pokrovitelja, predsednika občinske skupščine Sevnica FRANCA MOLANA, pokal v trajno last (Foto: S. Dokl)

»Partizanov« program obeta

Zadnjih šest let v Zelenberku skoraj niso vedeli za delo TVD Partizan. Delala je le sekcija za kino. V lanskem septembru so hoteli društvo razpuščati, to pa je spodbudilo ljubitelje športa, kraslu sta našli odbojkarstva in namiznoteniska sekcija. Pred dnevi so na dobro obiskanem društvenem obnem zboru izvolili nov upravni in nadzorni odbor in programsko sekcijo. Sklenili so, da bo delalo pri društvu sedem sekcij. Razen sekcij, ki že delajo, bodo imele še kegljaške, strelsko, šahovsko in kulturno-prosvetno. Za izvajanje delovnega programa bo društvo potrebovalo denar. Novi odbor bo prošil za pomoč delovne organizacije, krajevno skupnost in občinsko sveto za telesno kulturo.

M. S.

Ribnica — Ormož 14:10

V nadaljevanju rokometnega turnirja za zime republiško prvenstvo so nas tokrat Ribničani prijetno presenetili. Po seriji potrebnih in nepotrebnih porazov so tokrat presenetili zelo močno ekipo Ormoža, ki je nekaj časa celo vodila med kandidati za visoko uvrstitev.

Zmaga nad Ormožani s rezultatom 14:10 je neoporebna. Morda pa pomeni ta uspeh povratek v stare dni, ko so rokometišči iz Ribnice igrali marsikatero favorita.

„Dolenjec“ Stojan Puc o šampionatu v Čateških

Mednarodnega šahovskega mojstra STOJANA PUCA, ki se je rodil v Novem mestu in ga zato upravljeno štejemo med Dolenjce, smo v nedeljo med važno partijo s Meštrovičevim zaprosili za razgovor in mu zastavili nekaj kratkih vprašanj. Kljub temu da je bil skoncentriran na izredno važno partijo, se je ljubivo odzval vabilu in z izredno živahnostjo odgovoril na zastavljena vprašanja.

— Kje ste začeli šahovsko kariero?

V Novem mestu sem se rodil in tu igral tri leta. Kasneje sem se s starši odselil v Maribor in tam sem kot mladenič prišel svoje šahovske kariero.

— Kakšni so vaši vtisi s Čateš?

Organizatorjem turnirja gre v e primanje. Prvenstvo je zelo solidno organizirano in so priredili h trudilo, da bi nam bilo čim boljše. Prednost je v tem, da se vse naše delo odvija v isti gradbi, kar je redki primer.

— Kako ste zadovoljni s svojo igro?

Kot vidite, sem sbral že kar precej točk, zato sem zelo zadovoljen.

— Kakšno končno uvrstitev pričakujete?

Zelo bi bil zadovoljen, če bi se uvrstil do 10. mesta. Vsaka boljša uvrstitev bi pomenila toliko večji uspeh.

— Morda bi predvideli štiri prvovrščenke?

Kljub temu da je zelo težko predvideti končne zmagovalce, bodo po mojem mnenju kandidati za najvišja mesta Parma, Ostojč, Matulović, Janošević ter še kdo drug.

Na koncu razgovora smo smp-

patičenmu šahistu v imenu vseh naših ljubiteljev šaha zaželeli še naprej dobro, borbeno in uspešno igro. Mojster pa vas je vse povabil na obisk v Čateških Toplicah, da se pripravite o vtekelci borbi mojstrov tlaščerih kombinacij s lonskimi figurami.

Mednarodni mojster Stojan Puc je s potekom prvenstva zadovoljen. Uvrstitev med prvih deset šahistov, bi bila zanj zadovoljiva.

Kar trije Slovenci so v vrhu

V četrtak so v Čateških Toplicah pospravili pod streho prvi del šahovskega prvenstva Jugoslavije. Ob koncu igre po Bergerjevem sistemu je bil vrstni red naslednji: 1. Ostojč 6,5, 2. Parma 5,5, 3.—7. Puc, Meštrovič, Stupica, Sineš, Sibarevič 5, 8.—11. Ovtrošček, Nikolič, Kurajica, Janošević 4,5, 12.—16. Mosing, Minič, Kolečevič, Matulović, Bertok 4, 17.—27. Ivkovič, Antunac, Džalčkovič, Plavine, Ivanović, Bogdanović, Mihajličin, Leban, Sušič, Maric, Bukič 3,5, 28.—40. Pirc, Buljovčič, Bradavarič, Vukič, Dimitrijevič, Bukal, Krišalk, Despotović, Rajković, Osmarović, Mašič 3, 41.—43. Bajović, Čobalo, Baretič 2,5, 44. Hlevšič 2, 45.—48. Danov, Mešič, Miljonič in Zečević 1 točka.

Doslej so med petimi neporaženimi tudi trije Slovenci: Parma, Stupica in Puc, poleg njih pa še Ostojč in nekdanji mladinski svetovni prvak Kurajica.

gostiljavje bo končano v četrtak, 7. marca. Zadnje kolo bo na programu v torek, prekinitve partije zadnjega kola pa bodo odigrali še v sredo.

V. P.

Na turnirju četrtkategorikov vodi po 7. kolu Edi Osterman s 6 točkami, pred Dušanom Obravčičem. Jožetom Zupančičem in Ljubom Trebantarjem, ki imajo 5 točk. Na turnirju igra 16 šahistov.

Na turnirju breskategorikov vodijo po drugem kolu Tone Krav-

nja, Miloš Stanetič in Andreja Dejak z 2 točkama. Na turnirju igra 17 šahistov.

Na turnirju najmlajših vodi Mirko Skof z 2,5 točke pred Rupnikom in Kravancem, ki imata 2 točki. Na turnirju igra 10 šahistov.

Na mednarodnem prvenstvu lo-le vodi po 12. kolu B z 39 točkami pred 6. z (38).

24. februarja je bil odigran dvo-boj med starjšimi in mlajšimi pionirji. Zmagali so starjši z rezultatom 5,5/3,5.

ULIČNI TEK V SEVNICI

Uspela prireditel mladih tekmovalcev

Številna udeležba v Sevnici — Prvi mesti za D. Močnikovo, Plahuto in Ravenška — Mladi tekmovalci so presenetili s svojo borbenostjo

Sevnica je bila pretekli teden prizorišče velikega srečanja mladih atletov. Prireditelju uličnega teka po Sevnici — občinskemu komiteju ZMS, turističnemu društvu in TVD Partizan — se je prijaviło več kot 80 tekmovalcev iz Trbovelj, Sočanja, Novega mesta, Boštjana, Tržišča itd. Skratka, pisana družba mladih ljudi, ki se je želela pomeriti med seboj za najboljšo dosežke na zelo zahtevnem teku.

Organizatorji so namreč posabili, da je termin zelo zgoden, da atleti niso trenirali (suha zimska doba), da je še precej hladno in da pomna večerna ura ni najbolj primerna za takšno tekmovalje. Kljub temu so mladi atleti, ki so se udeležili v samo tekmovalje, bres pripomb tekmovali in se borili v praven tekmovalnem duhu. Organizatorjem na moremo teh spodslijev šteti v slo, ker še nimajo večjih izkušenj. Gre jim celo pohvala, da so se odločili za takšno masovno tekmovalje, ki zahteva precejšnje napore in precejšnjo mero požrtvovalnosti. Sevnikiin organizatorjem želimo pri isovdobi prihodnjega teka še večjih uspe-

hor. Vsak začetek je težak, pa tudi ta.

Tekmovalje se je odvijalo proti pričakovanju. Najprej je za presenečenje postrelala mlajša sestra Danica Močnik, ki je porasila favorizirano sestro Katjo. Zmaga je povsem zaslužena in Danica je prejela od organizatorjev pokal v trajno last. Drugo presenečenje je bilo pri mladincih. Janes Plahuta

iz Trbovelj in Martin Ravenšek iz Sevnice sta se borila do zdnjega metra in tako pretekla tudi v cilj. Njun tek so ocenili kot narvni tek, kar je najbolj pravilna razsodba. Martin Ravenšek, ki je kljuboval Plahuti, je pokazala talent in bi ob vestnem trenerju lahko napredoval v dobrega atleta.

Mladi tekači, ki so se predstavili na generalni v Sevnici, so pokazali velik smisel za atletiko. Pod vodstvom strokovnjakov bi tudi ti lahko postali dobri atleti.

Rezultati: mladinci 1000 m: 1. Danica Močnik (N. m.), 2. Katja Močnik (N. m.), 3. Meta Pustoslavšek (Trbovlje), 4. Marija Čupljak (Boštjan), 5. Boža Proseno (Trbovlje).

Mladinci 2000 m: 1. 2. Janes Plahuta (Trbovlje) in Martin Ravenšek (Sevnica), 3. Stefan Obal (Boštjan), 4. Franc Poček (Sevnica), 5. Mirko Jager (Trbovlje).

Ekipno mladinci: 1. Boštjan, 2. Trbovlje, 3. Tržišče.

Ekipno mladinci: 1. vajeznica Šola Sevnica, 2. Trbovlje, 3. Sevnica.

Zmagovalci in zmagovalke ekipe so prejeli iz rok pokrovitelja predsednika ObS Franca Molana lepe pokale.

Celulozar — Crvena zvezda (Laduč) 1:5

V nedeljo popoldne je na Stadionu Matije Gubca v Krškem igralo prvo moštvo Celulozarja svojo prvo tekmo v letošnjem letu. Domačim igralcem se je poznal prehod iz treningov v tekovalnici in jim je bilo na odprtem igrišču zmanjkalo aspes. Nasprotnik je imel po pričakovanju dobro igrano moštvo, ki je zaslužen zmaga lo. Poraza domačih igralcev ni jemati preveč tragično.

Trener Laci odhaja?

Zvedeli smo, da v Krškem ozroma v bližnji okolici ni uspejo najti zaposlitev za trenerja krških nogometašev — Lacija. Sano leto dni mu manjka do upokojitve, vendar ni uspejo vodstvu kluba niti predstavnikom društveno-političnih organizacij, ki so se za to zaposlitev zavzemali, najti zaposlitev temu odličnemu in zaslužnemu trenerju krških nogometašev. Trener Laci je izjavil, da mu je žal, toda poiskati si bo moral zaposlitev kje drugje. Prepričani smo, da bo ta odhod pomenil ponovno sastoj odroma namudovanje krškega nogometa. Sicer pa počakajmo na prvo kolo spomladi.

DELJEN DELOVNI ČAS VAM NE BO DELAL SKRBI,
če boste uporabljali v gospodinjstvu kuhalnike in štedilnike na plin

goranje

Trgovsko podjetje NOVOTEHNA iz Novega mesta je znižalo ceno jeklenkam z 10 kg butan-propan plina

nova cena 14,00 Ndin
stara cena 16,10 Ndin

Plin prodajajo v prodajalni št. 2 — pri kandijskem mostu. Na željo kupca dostavljajo plin tudi dom.

NOVOTEHNA obvešča, da sprejema nove naročilke za plin, ker je sedaj na zalogi zadostna količina jeklenk.

V vseh prodajalnah NOVOTEHNE imajo izbiro štedilnikov na plin, ki jih nudijo pod ugodnimi pogoji na potrošniški kredit.

Kupujte v prodajalnah

NOVOTEHNE
v Novem mestu, Krškem, Metliki in Trebnjem!

Nov zletni odbor

Izvršni odbor občinske konferencne SZDL v Novem mestu je predlagal v imenovanje občinski skupščini nov zletni odbor, ki ima nalogo izvesti priprave na X. zlet bratstva in enotnosti. V odboru so naslednji sportal delavci: Avgust Avbar — predsednik, Boris Andrižanič, Slavko Dokl, Danilo Kovačič, Janko Petrič, Andrej Repine, Miran Simič, Adolf Suštar in Slavko Vute.

Šahovski klub Kočevje je izdelal program prireditev za mesec marec

Tudi v mesecu marcu bo šahovski klub Kočevje organiziral vrsto šahovskih tekmoval in krovkov. Udeležijo se jih lahko vsi občani, od najmlajših do najstarejših. Urnik za marec je naslednji:

1. III. od 18.30 do 19.30 — priprava pionirskih ekip za tekmovalje
2. III. ob 15.00 — hitropotešno prvenstvo pionirjev za posameznike
3. III. od 17.00 do 18.00 — krošek najmlajših od 18.30 do 19.30 — turnir četrtkategorikov
4. III. od 18.30 do 19.30 — turnir breskategorikov
5. III. od 18.30 do 19.00 — mednarodno prvenstvo šole
6. III. od 18.30 do 19.30 — turnir četrtkategorikov
7. III. od 18.30 do 19.30 — priprava pionirskih ekip za tekmovalje
8. III. ob 15.00 — tekmovalje paralelno
9. III. od 17.00 do 18.00 — krošek najmlajših od 18.30 do 19.30 — turnir četrtkategorikov
10. III. od 18.30 do 19.00 — mednarodno prvenstvo šole
11. III. od 17.00 do 18.00 — krošek najmlajših od 18.30 do 19.30 — mešani turnir
12. III. od 18.30 do 19.30 — turnir breskategorikov
13. III. od 18.30 do 19.00 — mednarodno prvenstvo šole
14. III. od 18.30 do 19.30 — mešani turnir
15. III. od 18.30 do 19.30 — priprava pionirskih ekip za tekmovalje
16. III. ob 15.00 — tekmovalje med dopoldanci in popoldanci
17. III. od 17.00 do 18.00 — krošek najmlajših od 18.30 do 19.30 — mešani turnir
18. III. od 18.30 do 19.30 — turnir breskategorikov
19. III. od 18.30 do 19.00 — mednarodno prvenstvo šole
20. III. od 18.30 do 19.30 — mešani turnir
21. III. od 18.30 do 19.30 — mešani turnir
22. III. od 18.30 do 19.30 — priprava pionirskih ekip za tekmovalje
23. III. ob 15.00 — tema turnir (vsi igrajo isto otvoritev, na primer siličjanko ali kako drugo)
24. III. od 17.00 do 18.00 — krošek najmlajših od 18.30 do 19.30 — mešani turnir
25. III. od 18.30 do 19.30 — turnir breskategorikov
26. III. od 18.30 do 19.00 — mednarodno prvenstvo šole
27. III. od 18.30 do 19.30 — mešani turnir
28. III. od 18.30 do 19.30 — priprava pionirskih ekip za tekmovalje
29. III. ob 15.00 — tekmovalje za pokal (starejši pionirji in mlajši pionirji)
30. III. ob 15.00 — tekmovalje za pokal (starejši pionirji in mlajši pionirji)

Vsa tekmovalja so v šahovskem klubu v Domu tolane kulture, le mednarodno prvenstvo je v novi šoli.

Kmetijska zadruga RIBNICA

razpisuje prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. traktor FE 35, prikolico za traktor 35 in traktor FE 65
2. žitni kombajn
3. sejalnico za FE 35

pobiralec zelene mase in razne druge manjše kmetijske stroje ter orodje

JAVNA LICITACIJA bo 2. 3. 1968, ob 9. uri na posestvu Ugar pri Ribnici.

Praznovanje 8. marca

V zvezi s praznovanjem 8. marca — dneva žensk so se sestali predstavniki krajevnih konferenc SZDL Kandija I. in II., Novo mesto — teren I., II. in III. ter Bršljina. Sklenili so, da bodo letošnji 8. marec počastili s skupno osrednjo prireditvijo v Novem mestu. Na predvečer praznika 7. marca bo v Domu kulture prireditev, ki jo bo pripravil »Oder mladih«.

Po končani prireditvi bodo posamezne krajevne konference pripravile za žene še zabavne prireditve. V nekaterih krajevnih konferencah bodo pripravili obiske starejših žensk, pa tudi na obdaritev ne bodo pozabili.

Tudi v drugih krajevnih središčih in delovnih organizacijah že razmišljajo o tem, kako bodo pripravili praznovanje 8. marca — dneva žensk.

Za novo šolo 76 milijonov

Sklad za gradnjo nove novomeške osnovne šole se je te dni povečal na več kot 76 milijonov Sdin. Še posebej so prispevali v sklad: Novoteks 5 milijonov Sdin, Podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij 240.000 Sdin, Knjižotisk 100.000 Sdin in občinski odbor RK Novo mesto 30.000 Sdin.

Priprave za »SAVO 68«

Predsedniki mladinskih aktivov so se 22. februarja v Novem mestu pogovarjali o sodelovanju novomeške mladine na letošnji delovni akciji »Sava 68«. Predvidevajo, da bodo mladinsko delovno brigado na to akcijo poslali avgusta.

V. 2.

Občni zbor PGD

Gasilsko društvo v Dolenjskih Toplicah je imelo 21. februarja občni zbor. To je eno najstarejših društev pri nas, saj je lani praznovalo 85-letnico obstoja. V njem je 43 rednih in 31 podpornih članov. Društvo si prizadeva predvsem, da bi pomladilo svoje vrste. Do zdaj se je udeležilo več tekmovanj.

D. G.

Vozniki ne poznajo obzirnosti

Tovariši uredniki!
Po blatni vaški poti, ki se za tovarno »miso« in »iskrov« odcepi od prečenske ceste in pelje v Ceglenco in še naprej, pelje vsak dan mnogo avtomobilov. Posebno živahen je promet do gradbenih parcel za vasjo. V deževnih dneh, ko se cestno blato razmehča, vozniki divjajo preko luž, da blato brizga na vse strani. Pešci, ki hodijo po tej cesti, se ne utegnejo umakniti in gredo z blatno obleko svojo pot. Vozniki ne poznajo počasne vožnje, zato so tudi hiše ob poti poškrjane z blatom. Posebno neobzirni so nekateri vozniki, ki divjajo mimo hiš in čez luže, da voda kar curi od oken. Lastnica hiše, ki stoji ob poti, je proclje hiše na novo preplekala, zaradi dvoje vožnje nekaterih voznikov pa je hiša popolnoma porušena. Zato pricuže, da ji bodo povzročili škodo povrnil škodo. Prav bi bilo tako in prav bi tudi, če se bodo v prihodnje zavedali, da smo tudi na cesti ljudje.

Prizadeti vaščani

Tudi letos se je na pustno nedeljo v Šentjernej oženil Kurent. Vsakoletna tradicionalna Kurentova poroka je privabila v Šentjernej nad 1.500 gledalcev. Tudi letošnji ženin »Kurent« je bil videel zdrav, a kaj, ko ga bo kot vedno čez tri dni že pohralo. In tako bo šentjernejska nevesta spet ostala »vesela vdova«
(Foto: Polde Miklič)

ZIVAHNA RAZPRAVA O PRORACUNSKIH DOHODKIH

Dvoboj mnenj in manjše stopnje

V razpravi sodeloval tudi podpredsednik IS SRS dr. France Hočevar

Občinska skupščina v Novem mestu je 23. februarja sprejela več odlokov o dajatvah občanov in delovnih organizacij v letu 1968. Na novo je uvedla prispevek za uporabo mestnega zemljišča in komunalno takso za zasebna motorna vozila. Razen zveznih in republiških poslancev je seji prisostvoval tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. France Hočevar.

V razpravi o prispevkih in davkih občanov je prvi sodeloval predsednik republiškega izvršnega sveta dr. France Hočevar. Povedal je, da noben pravni predpis ne obvezuje občine, da bi smela predpisati le 4,74-odstotno stopnjo iz osebnih dohodkov v delovnem razmerju. Nekateri so predlagali, naj bi to stopnjo povečali za 0,23 odstotka, kar bi ustrezalo lanskim dohodkom iz tega vira, pomagali pa bi predvsem šolstvu, za katerega temeljna izobraževalna skupnost letos ne more zagotoviti dovolj denarja. Govor je bil tudi o tem, da bi prispevno stopnjo zaokrožili navzgor, oz. jo povečali na 5 odstotkov. Samo glasovanje pa je bilo naklonjeno predlagani stopnji 4,74 odstotka. Odborniki so pripomnili, da bi z večjo stopnjo le preveč obremenili gospodarstvo, ki ima v reformi tudi težke naloge.

Odborniki kmetijske skupine se niso strinjali z na novo predlagano 14-odstotno stopnjo iz osebnega dohodka

»Velika križanka« v Vavti vasi

Osnovna šola v Vavti vasi je pripravila v počastitev kulturnega praznika lepo proslavo, odbor pionirskega oddelka Otona Zupančiča pa je priredil tekmovanje »Velika križanka«, na katerem so bili med šestnajstimi ekipami iz višjih razredov najboljši učenci osmega razreda.

Najboljši šahisti s pravkar končanih razrednih prvenstev bodo tekmovali za prvenstvo šole, ki se bo končalo 26. februarja. 18. februarja je SSD Srobotnik povabilo na košarkarsko tekmo gimnazijce. Rezultati: Gimnazija : »Srobotnik« 49 : 16 (pri fantih) in Gimnazija : »Srobotnik« 72 : 11 (pri dekletih). Želijo si še več podobnih srečanj.

J. P.

21. februarja so odprli v Novem mestu ob Cesti komandanta Staneta blagovnico NOVA MODA ljubljanskega podjetja OBRTNIK. Otvoritev, ki so ji prisostvovali predstavniki ObS, družbeno-političnih organizacij in poslovni sodelavci ter odjemalci, je opravil predsednik delavskega sveta OBRTNIK Franc Znidaršič. Prodajne prostore v pritličju in prvem nadstropju ter krojaško delavnico v drugem nadstropju je gostom razkazal direktor OBRTNIKA Milan Kostevc. Povedal je tudi, da bodo v drugem nadstropju, kjer prodajajo moško in žensko konfekcijo, prirejali občasne modne revije. Slabo uro po otvoritvi so NOVO MODO odprli tudi za potrošnike. Šest prvih kupeev je OBRTNIK nagradil. (Foto: M. Vesel)

Zajetje vode bo na Drči

»Načrti so tu, vodovod pa si moramo sami zgraditi.« pravijo v Šentjernej — Isti izvir bo napajal tudi kartuzijo v Pletterjah

Šentjernejski so dolgo čakali na vodovod. Kaže, da se jim bo letos naposled želja izpolnila. Pred dnevi sta njihovo krajevno skupnost in odbornike obiskala predsednik občinske skupščine Franci Kuhar in svetovalec ter analitik za urbanizem in gradbene zadeve pri ObS inž. Slobodan Novakovič in izročila prve načrte za vodovod: Sela, Šmarje, Dol. Brezovica, Šentjernej in Šmalčja vas. Kaže, da bodo pričeli delati, brž ko bo boljše vreme.

Zajetje za ta vodovod (načrte je naredil inž. Novakovič) bo v Drči. Tam se bo pričel tudi vodovod, ki ga nameravajo napeljati v kartuzijo Pletterje. Vodstvo kartuzije je privolilo v skupno gradnjo, to pa bo napeljavo precej pocenilo.

Prva akcija članov sveta krajevne skupnosti, ki so popisovali zainteresirane hiše, se je uspešno končala. Pretežna večina gospodarjev iz vasi, kjer bo tekla vodovod, je

bila takoj za to, da prispeva po 500 N din oziroma ustrezno delež za gradnjo. Obrtniki naj bi dali nekaj več, delovne organizacije pa še več.

Vodovod bo že letos, če bodo prebivalci podprli gradnjo in prizadevanje krajevne skupnosti. Nekateri pa so povedali, da nočejo imeti nič z vodovodom; menda so se odločili, da bodo še nadalje pili vodo iz vodnjakov. Ti posamezniki pa gradnje ne smejo ovirati, pravijo v Šentjernej.

Kaže, da ne bo ostalo samo pri tem vodovodu, pitno vodo bi lahko kmalu zatem dobila Gor. in Dol Vrhpolje in Zvabovo. Pravijo, da bi se vodovod za te kraje lahko pripojil na mihovskega.

Upokojenci za boljše prejemke

11. februarja je imelo Društvo upokojencev v Straži občni zbor. Največ so govorili o nujnosti, da se pokojnine povečajo in da se staro-upokojenci po prejemkih izenačujejo z novoupokojenci.

D. G.

OBČINSKI KOMITE ZK O USTANOVNIH KONFERENCAH

Člani si želijo preobrazbo zveze

Želja, naj postane ZK pomemben in ugleden dejavnik v družbenem življenju, zahteva po večji disciplini in ugotovitev, da je treba več in boljše delati z mladino, so prevladovali na ustanovnih konferencah Zveze komunistov

Pri ocenjevanju dosedanjih ustanovnih konferenc novih krajevnih organizacij ZK in priprav nanje je bilo ugotovljenih več slabosti in uspehov. Po prvih vesteh o reorganizaciji ZK so se razrahljale že tako dokaj slabe vezi med sekretariati in osnovnimi organizacijami, ki se nato niso več sestajale.

Da bi pospešil priprave na ustanovne konference, je komite ustanovil iniciativne skupine, ki so pripravljale posamezne konference. Te skupine so dobro opravile svoje naloge. Obveščanje je zaradi neadekvatnosti prejšnjih sekretariatov padlo na ramena komiteja. Zato obveščena ni bila najboljša, udeležba

na ustanovnih konferencah pa je bila sorazmerno slaba.

Ustanovnih konferenc se ni sodelovalo mnogo komunisti iz delovnih organizacij, ki so imele doslej svoje organizacije ZK. Mnogi so uvideli, da bodo imeli od organizacije na terenu manj koristi, saj si s partijsko izkaznico v bodoče ne bodo mogli več zagotavljati položaja ali delovnega mesta v podjetju. Nekateri iz podjetij, ki niso prišli na konference, pa so izostali zato, ker se jim na sestanek na terenu ni zdelo vredno priti.

V razpravah je bila v vseh konferencah v ospredju ugotovitev in zahteva, da mora ZK z vsebinsko preobrazbo, ki je v teku, spet postati ugleden dejavnik v družbenem življenju in si s tem pridobiti pomembnejše mesto. Člani so zahtevali več discipline, več odgovornosti in doslednosti pri uresničevanju statutarnih določil. Zavzemali so se za to, da bi ZK delovala v krajevni skupnosti. Veliko so poudarili o mladini, kateri je treba omogočiti vstop v ZK, se z njo pogovarjati in sodelovati.

Od novih krajevnih organizacij si lahko obetamo več tudi zato, ker so številčno močnejše, ker je starostni in izobrazbeni sestav v njih zdaj precej bolj in ker imajo sekretariate, ki bodo sposobni voditi in usmerjati delo organizacij. V nekaterih organizacijah so že na ustanovnih konferencah ustanovili sekcije, v katerih bodo delali komunisti po interesnih področjih.

Samo 9 km na uro?

Tov. urednik!

13. februarja sem ob 5. uri zjutraj s postajo milice v Mokronogu po telefonu zaprosil novomeško reševalno postajo za nujen prevoz moje matere, ki jo je sadela kap. Naročil sem prevoz z Vrha nad Mokronogom, ki je oddaljen od Novega mesta 27 km. Dežurna tovarišica na reševalni postaji mi je zagotovila, da bo rešilni avto prišel takoj, ker je prost.

Ko rešilec v ustreznem času ni prispel, sem klical ponovno. Tokrat je bil pri telefonu neki tovariš in tudi ta mi je zagotovil, da bo avto prišel takoj. Kljub ponovnemu zagotovitvi pa je rešilni avto prispel šele ob 8. uri zjutraj.

Ne bi se jezil, če bi bil rešilec na kakšni nujni vožnji. Toda nerazumljivo mi je, da je za 27 km dolgo pot potreboval kar 3 ure! Človeško življenje je dragoceno in nenadomestljivo, zato ga je treba varovati. To vedo najbrž tudi na novomeški reševalni postaji, vendar njihov postopek tega ne izpričuje! S hitrostjo 9 km na uro se človeško življenje pač ne rešuje, utemeljenega opravičila pa najbrž tudi nimajo. V tak način reševanja naših življenj v nujnih primerih pa nimam zaupanja!

JULIJ MIKEC

Osnutek je dober

Turistično društvo v Dolenjskih Toplicah je na seji 13. februarja razpravljalo o pripravah na občni zbor, ki bo predvidoma 1. marca. Na tej seji so med drugim potrdili osnutek novih pravil, ki ga bodo sprejemali na občnem zboru.

D. G.

Plat zvona za izobraževanje

Novomeška TIS zaprosila za republiška dopolnilna sredstva

Izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti (TIS) v Novem mestu je 22. februarja zaprosil republiško izobraževalno skupnost za 164 milijonov Sdin. Tolikšna dopolnilna sredstva so novomeški TIS potrebna, da bi lahko letos financirala osnovno, srednje in strokovno šolstvo ter druge vzgojne in izobraževalne zavode.

Istega dne, ko je republiška izobraževalna skupnost prejela novomeško prošnjo, je skupščina TIS v Novem mestu na redni seji z zaskrbljenostjo sprejemala na znanje, da bo letos za izobraževanje v občini malo denarja in da so pravzaprav izrabljene vse možnosti, ki so bile na voljo. Skupščina je s tem

tudi pričela biti plat zvona in predvsem zaželela, da bi to vprašanje resno pretresli republiška izobraževalna skupnost in občinska skupščina Novo mesto. Hkrati je sklenila, da bo zahtevala od črnjaljske in trebanjske občine oziroma njunih TIS, naj poravnata tudi komisijo sedmih članov. Pred odločitvijo so

Na predlog občinskega sveta za socialno varstvo, varstvo družine in delo je TIS sklenila prevzeti tudi skrb za otroško varstvo v novomeški občini. V ta namen je ustanovila tudi komisijo sedmih članov. Pred odločitvijo so

Osrednja prireditev 8. marca

Vodstva krajevnih konferenc SZDL v Novem mestu in Bršlinu so se dogovorila za osrednjo prireditev v počastitev dneva žena. Prireditev bo v četrtek, 7. marca ob 19. uri v kinu Krka. Program prireditev bo predvajala umetniška skupina »Oder mladih«. Program pa bo takšen: 1. uvodni govor, 2. recitacije, 3. Peter Marinc — Ivan Tavčar »Otok in struga«.

Na proslavo bodo povabili vse ženske, vstop je prost, brez vstopnic.

Po končani prireditvi bodo posamejne krajevne organizacije priredile za svoje člane še zabavo.

Tečaj prve pomoči

Te dni se bo začel v Novem mestu tečaj prve pomoči za delavce, ki imajo nalogo skrbeti za pripravo v primeru elementarnih nesreč. Tečaj sta organizirala v okviru programa civilne zaštite oddelek za narodno obrambo in Zavod za izobraževanje kadrov v Novem mestu. Predavali bodo novomeški zdravstveni delavci. Program obsega praktični in teoretični del prve pomoči, imobilizacijo, transport, zaustavitev krvavitve, pomoč pri šoku, opeklinah in nezavesti. Ob zaključku predavanj bodo morali tečajniki opraviti tudi preizkus znanja.

Z roko v roki za napredek

4.198 brezplačnih delovnih ur so opravili lani prebivalci na območju žužemberške krajevne skupnosti pri popravilih poti in mostov. Opravili so tudi 162 ure brezplačnih prevozov in prispevali 117 m³ lesa. Skupen prispevek občanov so ocenili na več kot 3,7 milijona Sdin. 585 m³ peska je dala krajevna skupnost, ki je vsa dela tudi organizirala. Izračunali so, da je bilo z delom in materialom občanov ter prispevki krajevne skupnosti opravljeno za 13,5 milijona Sdin splošno koristnih del.

IVO PIRKOVIČ

balada 8 krakovskih močvirij

Moral je biti Korošec ali Štajerc, ker je neoporečno govoril slovensko. Baričevo je poznal. Videl jo je večkrat ko je prihajal obiskovat sestro Marijo, ki se je bila pritožila k Dvojmočevim na Križaj v Zameškem, kjer so si bili sosedeje z nemško posadko.

Ko je nemški vojak slišal, kaj se je zgodilo, se je naglo odpeljal in se vrnil s komandirjem. Oficer je domobranec, ki so se delili z medom in maslom in se nalivali z žganjem, grdo oštel. Ne gre, da se spremljajo v roparje. Ves plen jim je vzel in ga velel uničiti. Pijaco iz sodov in žganje so morali izliti. Hrano jim je polil z neko tekočino, da je postala neupitna. Jetnico je Nemeec osvobodil in ji dal za varstvo straže, ki je Baričevo pospremila domov.

Na Koprivniku je bil tudi stari legist Matija Petrič iz Mršče vasi, star Zameščanov sobojevnik. Pri legiji na Brezovici ni nikoli zamudil nobenega streljanja jetnikov, čeprav je skrbel samo za konje in krmil prašiče in si zaslužil vzdevek »svinjski majore«. Ukradel je vse, kar se je dalo upretopiti vsaj za kozarec vina. Iskren pa je bil tolovaj. Povedal je, da so nameravali opleni po Zakrakovju še več domačij, če se ne bi že pri Fakinovih tako nerodno vse končalo.

Ubijati je groza. Zato morilci pogosto pobegnejo s kraja svojega zločina, meneč, da so opravili svoje delo. Tudi Angela Fakinova se je s prestreljeno ramo na Koprivniku zbudila iz nezavesti in se skozi bodočo žico priplazila nekaj sto metrov daleč na Cisti breg. Doma je za božjo voljo prosila vaščana Andresa (pisal se je Anton Jordan) in soseda Mateca, ki se ga je bila pri srečanju z Bajčevom partizansko patroljo tako prestrašila, naj jo spravita čez Krko. Hotela se je zateči v kakšno partizansko bolnišnico. Mateca je še prosila vode, ki ji jo je prinesel in izginil.

Kmalu prihitel na Cisti breg Nemeec z dvema domobranci v baretkah. V rokah sta nosila puški. Prišli so iz postojanke v Zameškem.

Angelo so našli v postelji, na pol sedečo in naslanjajočo se na visoko podloženo vzglavje. Vaščane, ki so se nagneli okoli ranjenke, so zapodili iz hiše in jih zunaj zaprlj v skedenj.

V hiši sta odjeknila dva strela in krik ženske. Domobranca sta z Nemeecem zopet zapustila hišo.

Angelo so našli s prestreljeno glavo, druga krogla pa ji je prebila prsi. Svinčenkli sta predrli blazinco in obtičali v posteljni sklonci, kjer ju je bilo dvajset let pozneje še vedno videti.

Ljudje so krivili soseda Mateca. Ne samo Mrščanil, Bajčevi partizani, ogorčena Baričeva in Angelin brat Janez, upokojeni finančni uradnik, ki se je vrnil iz južnih krajev na domačijo iztrebljene Fakinove družine. Govorice so se širile tudi po dobrovških krajih, odkar se je Metec preoblekel v domobranksko uniformo in v Povšičevem vinotoču v Čučji mlaki nekč, trkaje se samozavestno na prsi, pravil svoji družbi domobrancev, kako se je z Angelo vse zgodilo. Gospodinja Fani je pozneje dejala:

»Lahko bi ga pokopala, pa ga nočem; se bo še usoda maščevala.«

OPOMBA: Iskrena hvala vsem, ki so prijazno in požrtvovalno pomagali pri zbiranju gradiva. Pripovedovali so zlasti: Bajc Jože, upokojenec JLA, Zameško (13. julija 1963). — Barič Anica iz Mršče vasi, sedaj v Zamešku (13. julija 1963). — Bon Pepi, trgovski upokojenec, Raka (26. novembra 1967). — Božič Marija, mati dveh talcev, Dobrova 29 (12. avgusta 1961). — Černe Janez, mizar v Mršči vasi 6 (13. julija 1963), 22. junija 1963 in 8. julija 1967). — Dvojmoč Anton in Marija, posestnika v Zameškem 11 (13. julija 1963). — Fakin Janez, upokojeni finančni uradnik, Cisti breg (30. junija 1963). — Fakin Marija in sin Pavle, posestnik v Čučji mlaki 5 (26. novembra 1967). — Jarkovič Jože, posestnik na Cistem bregu 1 (24. julija 1961). — Jordan Jože, rojen leta 1920 na Malih Mulencah, sedaj na Kiri, Cerovi log (23. julija 1963). — Kuchar Antonija, vdova na Hrvaškem brodu (22. julija 1963). — Povšič Fani, vdova v Čučji mlaki (12. avgusta 1961 in 20. julija 1963). — Tomažin Ivan s Colnišč, sedaj posestnik na Hrvaškem brodu 21 (6. septembra 1964).

Prošnja: Če je knjig preveč, premalo ali narobe zapisa, sporočite na avtorjev naslov: Ivo Pirkovič, Ljubljana, Kocnova 7.

Med bralci Dolenjskega lista je imel spis tovariša Iva Pirkoviča velik odmev. V sestavku so bili omenjeni tudi Fakinovi iz Zameškega. Čeprav je pisec sestavka sam povedal, da Fakin ni bil iz Zameškega, je bil Fakin res doma v Zameškem: živl so na Cistem bregu. — Vnuč pokojnega Janeza Fakina, tovariš Pavle Fakin iz Čučje mlake, mi je pred dnevi prinesel kup starih jugoslovanskih kraljevih bankovcev po 1000, 500 in 100 din. Z žulji jih je zaslužil pokojni Janez Fakin, vendar jih iz patriotizma ni hotel zamenjati za okupatorjeve lire.

Na sliki: kup bankovcev stare Jugoslavije, na fotografijah pa so: oče Janez Fakin, posestnik v Zameškem, njegov sin Miha Fakin, avtoprevoznik; oha sta bila žrtvi fašističnega nasilja. Tretji na desni je še živeči vnuč Pavle Fakin iz Čučje mlake.

(Foto: Polde Miklič iz Sentjerneja)

OBRTNIK NOVO MESTO

NOVA MODA na Cesti komandanta Staneta je ugodila željam potrošnikov in bo od jutri dalje odprta neprekinjeno od 7. do 19. ure. Cenjenim potrošnikom se priporočamo!

Novomeška kronika

NOVA MODA, ODPRTA prejšnji teden ob Cesti komandanta Staneta, bo od 1. marca poslovala vsak dan neprekinjeno od 7. do 19. ure. V trgovini so povedali, da bodo tak delovni čas uvedli na željo obiskovalcev.

KOMISIJSKA TRGOVINA s svetarji, odkar se je preselila poleg slaščičarne. Kupcev je vedno manj, tistih, ki bi radi preprodali rabljene obleke in drugo blago, pa vsak dan več. Police se klopčijo tudi zato, ker lastniki pozabljajo na oddano blago v tej trgovini. Včasih se tudi celo leto ne zmenijo, kaj je z blagom, ki so ga dali v komisijško trgovino.

NA PRAZNOVANJE DNEVA žena se gostinci že pripravljajo. Restavracija Breg je že sprejela nekaj rezervacij, podobno tudi druga gostišča. Na Loki bo 8. marca ves dan glaoba, poskrbljeno pa bo tudi za jedila in pijače.

JULIJA PRIMIC IN NJEN ROKI, razstava v Dolenjski galeriji, ki jo je posredoval Prešernov spominski muzej iz Kranja, bo odprta do 5. marca. Do zdaj si jo je ogledalo 300 obiskovalcev. Čeprav je razstava namenjena predvsem šolarjem, sta jo obiskala le dva razreda gostinske in po en razred ekonomske srednje in osnovne šole. Kako je to mogoče?

GIMNAZIJCI IN DIJARI ESS so imeli v soboto v gimnazijski telovadnici skupno pustno prireditev. Zabavo je organiziral 3. d, udeležilo pa se je okoli 300 mladinov in mladin. Igral je ansambel električnih kitar Črni angeli.

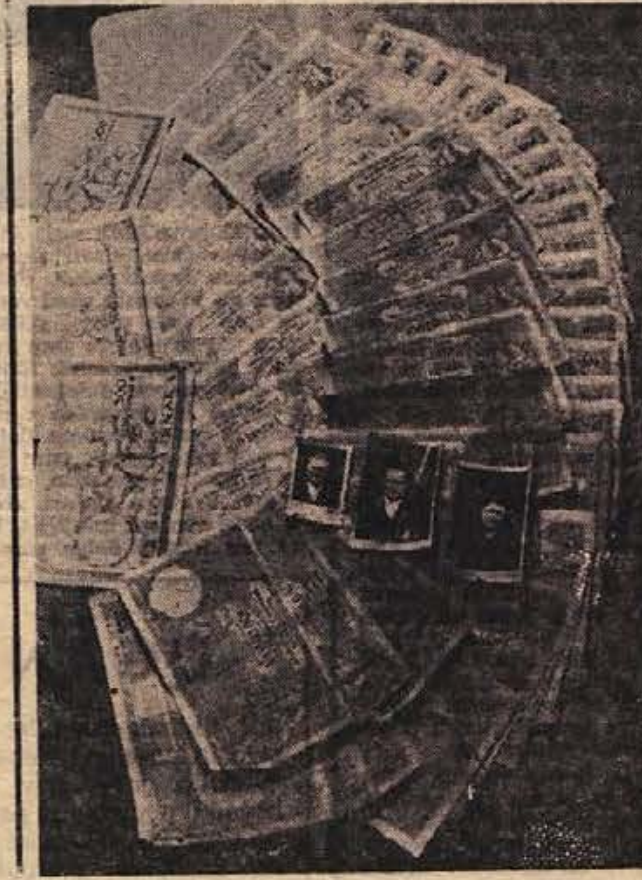
V TRESH DNEH OCISTI občila neprekinjeno odprta komisijška štališnica GALEB, nasproti prodajalne BOBOVO.

IZREDNO DOBRO je bila založena novomeška tržnica zadnji ponedeljek. Vsaka prodajalka je imela naprodaj jajca, vseeno pa jih niso dajale ceneje kot po 45 Sdin. Precej je bilo rograta na merice (po 80 Sdin), radič in motovilec pa sta obdržala še staro ceno (100 Sdin merica). Jabolka so prodajali po 130 Sdin kg, smetano v skodelicah po 250 Sdin, oreščki po 300 Sdin ter čebulo in česen v venci. Dobiti je bilo tudi šopke teloha ni vrošja, sladkovodne ribe ter običajno kramarsko blago.

GIBANJE PREBIVALSTVA — rodila je Ladislava Lopatič in Ljubljanske ceste 16 — Izoka.

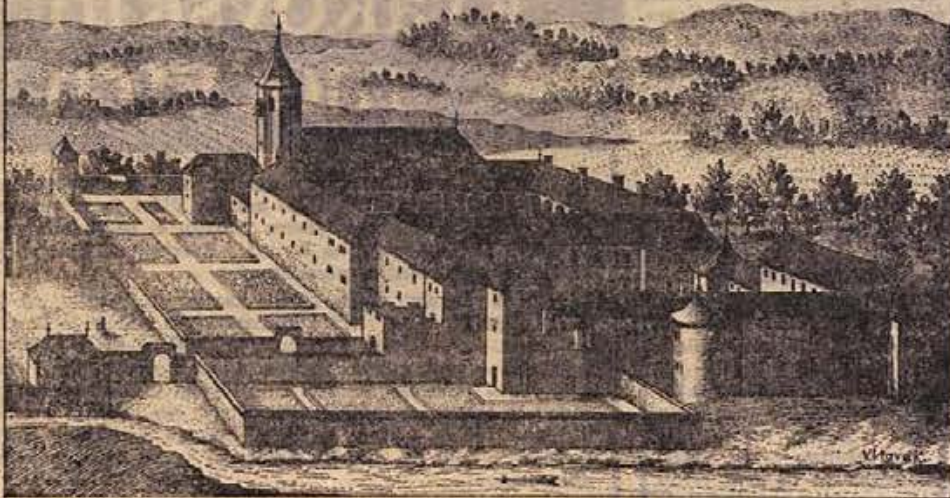

»Ena gospa je rekla, da je bila konzumacija na otroškem pustovanju previsoka. Tisti, ki niso zmogli vsa obvezna popravila, so se preostalo nosi domov v zavojčkih in vrečkah. Se dobro, da niso imeli štela za obvezno naročilo.«

Valvasor o naših trgih in gradovih

LANDSTRAS

KOSTANJEVICA

Nadaljevanje in konec

Ulrik je zavzel mesti Ljubljano in Kostanjevico ter vso deželo, kraj pa vojvodino Koroško, patriarha Filipa pa je tako trdo stiskal, da se je predal.

Leta 1305 je grof Majnhard, goriškega grofa Alberta brat, ki se je zaročil s hčerko Leopolda, vojvode Avstrijskega, z gospodično Elizabeto ter stopal z njo v svoj drugi zakon, dal Avstrijcem Kostanjevico ter več drugih gospostev, da bi bil lažje kos izdatkom za vojno, ki jo je vodil z Benečani.

Leta 1320 je bil kostanjeviški grad po poročilu Henningja že frankopanski, takole namreč pravi: »Leta 1320 so lastniki kostanjeviškega gradu Thiemo, grof Frankopanski, ter njegovi bratje Jernej, Dionizij in Dionizijev sin Stefan.« Ta nekdanji tako znameniti rod frankopanski je bil 20. aprila 1671 leta z grofom Franjem Frankopanskim popolnoma izkoreninjen, ker je bil Franjo zaradi veleizdaje in upora obglavljen v Dunajskem Novem mestu.

Kostanjeviški grad pa je že dolgo prej, kot pa je bil s pravkar omenjenim grofom Frankopanskim ta rod zatrt, prišel v posest različnih drugih družin. Kakor poroča Lazius, je grad že leta 1329 v posesti gospodov Svibenskih. O tem jasno pričajo tele pisne besede: »Leta 1339 je živel Hugo Svibenski, ki je bil lastnik kostanjeviškega gradu.«

Kasneje sta čas in sreča kostanjeviško gospostvo dodelila grofom Celjskim, ki so tu vladali po svojih grajskih knezih, glavarjih, sodnikih ali pa tudi oskrbnikih. — Med grajski mi knezi je bil tu tudi gospod Albert Kozjek, ki je v Kostanjevici bival od leta 1388 do 1406 ter je bil poročen z gospo Marjeto Katzensteinsko, leta 1417 pa je z ločitvijo duše od telesa odšel v grob.

Leta 1424 je bil gospodar kostanjeviškega gospostva grof Friderik Celjski, poročen z lepo, a nesrečno Veroniko, ki so jo kasneje na ukaz Friderikovega očeta, grofa Hermana, utopili v kopalni kadi, kar sem prej pri opisu Kočevja in Fridrihštajna že na dolgo pripovedoval.

V letu 1426 je bil glavar kostanjeviški gospod Gašper Apfaltrer, ki je za zakonsko družico imel eno iz rodu Gallov. Za njim pa je bil leta 1429 tu za glavarja Henrik Apfaltrer, ki je poleg drugih prič podpisal listino o zamenjavi posestva. To zamenjavo sta napravila na svetli binkoštni dan imenovanega leta gospod Ulrik Mindorfer s samostanom v Pletterjah. Še v letu 1449 sem tega gospoda Henrika Apfaltrera zasledil kot glavarja v Kostanjevici.

Ko je poslednjemu grofovskemu rodu in imena Celjskih, grofa Ulriku namreč, leta 1456 nekaj ogrskih veljakov prizadejalo mnogo ran in ga ubilo, je kostanjeviško gospostvo, mesto in grad prešlo na Avstrijsko hišo in zato se še danes daje v zastavo.

Od tega časa naprej je postajala spoštovana Avstrijska hiša temu gospostvu glavarje ali oskrbnike, kar pa je bilo v onem času eno in isto, ker se je pač tak uradnik podpisoval zdaj glavar zdaj oskrbnik. Na primer: ko je leta 1466 Nikolaj Schutter prodal pleterskem samostanu neko desetino, so se priče podpisale takole: »Bernard Ratter in Jurij Wurzenbühler, glavar kostanjeviški. Spisa-

no 1466. leta, na dan Povišanja sv. križa.« Istega leta je Jošt Grätzer mlajši zamenjal s pleterskim samostanom nekaj posestev. Listino o zamenjavi so podpisale naprošene priče takole: »Gašper Crnomaljski in Jurij Wurzenbühler, oskrbnik kostanjeviški.« Iz tega torej ni težko sklepati, da je bil v onem času oskrbnik in glavar eno in isto.

Leta 1472 je bil za glavarja ali oskrbnika kostanjeviškega gospod Gašper Lamberger, ki je kot priča podpisal neko kupno pismo: »Gašper Lamberški, oskrbnik kostanjeviški. Spisano v 1472. letu.«

Ko se je pisalo leto 1524, je bil tukaj glavar gospod Ulrik Verneški, ki sem ga zasledil kot pričo v listini, s katero je gospod Sebrjach, eden sinov gospoda Žige Sebrjacha, deželnega glavarja na Kranjskem, ustanovil beneficij pri oltarju sv. Magdalene v stolni cerkvi v Ljubljani; podpisal se je z drugimi takole: »Ivan Crnomaljski, Ulrik Verneški, glavar kostanjeviški. Pavel Rasp, deželni upravitelj na Kranjskem in glavar Stare Loke. Viljem Lamberški iz Boštanj. Spisano leta 1514, na dan 19. februarja.«

Prav tako pa sem našel tega Ulrika Verneškega podpisane še neke drugod, kar izpričuje, da je bil leta 1518 še glavar kostanjeviški. Tudi leta 1519 in 1520 je Ulrik bil tukaj za glavarja, ko so slavni stanovi na Kranjskem njega in gospoda Felicijana Petschacherja poslali kot odposlanca na kronanje cesarja Karla V. v Achen.

Grad, gospostvo in mesto Kostanjevica je do okrog leta 1570 ostalo deželnoknežje, ko si je gospod Janez Krstnik Valvasor, Provirantni mojster Slovenske, Hrvaške in Morske krajine, grad ali gospostvo kostanjeviško (razen mesta, ki je ostalo deželnoknežje) pridobili od deželnega kneza Kasneje je to gospostvo z dedovanjem prišlo v roke gospodov Mosconov, v čigar rokah je tudi dolgo časa ostalo.

Nato so postali posestniki gospostva gospodje Barbo, ki pa so ga z gospodom Volkom Engelbertom Turjaškim, deželnim glavarjem na Kranjskem, zamenjali za gospostvo čušperško, ta pa ga je prodal grofu Petru Zrinjskemu.

Končno pa je kostanjeviško gospostvo kupil in postal tako njega lastnik cistercijski samostan Studonca naše gospe (očje samostan Kostanjevica imenovan). Tega gradu in gospostva pravi lastnik je še danes slavni samostan kostanjeviški, mesto pa je še zmešaj deželnoknežje.

Ko je Dej beg s svojimi deset tisoč Turki vdrl na Kranjsko in na mnogih krajih napravil veliko škodo, je opustošil tudi vse okoli Kostanjevice, vendar pa se je mesto hrabro branilo in se ga je tako viteško ubranilo, da ga ni več skominalo si zopet opeči na njem svoje prste in roparske kremplje.

Prav tako so tudi leta 1545 Turki kostanjeviško okolico strahotno opustošili, tako da je vse ostalo, le mesto ne, ki so ga morali pustiti nedotaknjena, čutilo njihov bes.

Leta 1663 je mesto zadela težka nesreča, zadela ga je namreč ognjena šiba, ko je obenem z gradom do tal pogorelo, tako da ni ostalo ničesar drugega kakor le farna cerkev. Mesto je sedaj zopet pozidano in v takem stanju, kakor sem poročal na začetku.

Takole borno kajžico so letos spravili skupaj slavni metliški gadje in prav nič drugega. Sram jih je lahko zaradi zapravljenega slovesa! (Foto: Ria Bačar)

Na koncu mu je zmanjkalo bencina...

Ze dalj časa se v Kočevju in Ribnici govori o prestopkih starejšega mladoletnika L. L. Toda pred kratkim, ko je bil na poti v Italijo, mu je izpodletelo

12. februarja je L. L. iz Ribnice, vzel doma svojemu očetu obleko, fotoaparati ter potovalko. Med potjo v Kočevje je v Prigorici vzel žensko kolo. Isti dan je v Kočevju na Kolodvorski cesti kolo pustil ter si »izposodil« osebni avtomobil fiat 750, last Marijana Zajca. Z avtomobilom se je napotil proti Ljubljani. V Jasnici ga je ustavil gozdni delavec J. M., da bi ga zapeljal v Kočevje, toda L. L. Resljevi cesti v Ljubljani so ga hoteli ustaviti miličniki, toda voznik se ni ustavil. Zaradi prekrška so ljubljanski miličniki poizvedovali na postaji Ljudske milice v Kočevju, kjer so le-ti ugotovili,

da gre za tatvino.

Pri Lukovici je obema »potnikoma« zmanjkalo bencina. Tam so miličniki avto tudi našli. Med vožnjo je L. L. ukradel sopotniku ročno uro ter 8000 S din. Ko se je isti dan vračal L. L. v Kočevju, je nekje na poti ukradel še eno kolo ter prišel z njim domov. Zvečer se je napotil proti Ribnici, kjer je na Bregu pri Kočevju pred hišo št. 27 vzel moped, kolo pa pustil. Z mopedom se je odpeljal v Bukovico.

14. februarja je L. L. v Ribnici ukradel fiat 600. Name njen je bil v Italijo, s seboj pa je vzel mladoletnika Z. S. Čez Italijo sta hotela priti v Francijo, vendar so ju v Novi Gorici prijeli. Obsodili sta

ju na 10 dni takojšnjega zapora zaradi poizkusa pobega.

V Ribnici je bil 11. februarja ukraden moped, 13. februarja pa kolo. Kaže, da je tudi ta dva prekrška zagrešil L. L. Do sedaj imajo že 18 prijav proti mladoletniku L. L.

M. G.

Invalid brez obeh nog, JANEZ JURŠIČ z Dolže, se v prostem času, zlasti zimskem, moti z rezbarjenjem. Navaden žepni nožek, dobro nabrušen, kos lipovega lesa, pa je kmalu pred vami predmet, ki vas prepriča, da ima Janez precej smisla za rezbarjenje. »Od kod vam vse te ideje?« smo vprašali Janeza Juršiča: »Največji kulturni praznik Slovencev sem počastil s tem, da sem po neki fotografiji naredil Franca Prešerna s knjigo in peresnico v roki. Na splošno pa dohim ideje iz vsakodnevnega življenja.«

Samouk-umetnik nam je pokazal svojo zbirko, ki je že precej »osušena«, marsikdo si zaželi kakšen spominek in tako počasi zbirka »kopni«. Janez Juršič je našel svojega konjčka, ki mu prinaša veselje, zlasti pa mu krajša dolge zimske dni. (Foto: S. Dokl)

UGANKAR

nov list za ljubitelje križank, skandinavskih in navadnih, rebusov, zlogovnic, premikalnic, anagramov, številčnih, humorja, besedil popularnih pesmi in drugega zabavnega čtiva! Dobite ga v vseh prodajalnih časopisov v Sloveniji. Izhaja vsakega prvega v mesecu.

V Metliki množično

V nedeljo popoldne se je v Metliki množično zbiralo gadje zalege, a so se zaradi razhajali — Metliškem turizmu

Z letošnjo pustno prireditvijo so si metliški gadje in belouške zapravlili sloves, kajti večinsko množica je zaman čakala sprevid, kakršnega so Metličani prirejali prejšnja leta.

Verjetno je razen slovesa tudi lepo vreme pripomoglo, da se je v nedeljo po kosilu v Metliki kar trlo ljudi. Samo vzdolž Ceste bratstva in enotnosti je bilo parkiranih 112 osebnih avtomobilov. Prisli so Novomeščani, Ljubljanci, Trebanjci, Karlovčani, Zagrebčani; celo nekaj avtomobilov s koprsko in celjsko registracijo je bilo videti.

Nestrpno smo čakali pred hotelom, dočakali pa le klavrni sprevid. Na čelu je ko-

rakala se za njo pškar. Vse gadja malo je bila l

Z

Tovar

se

21. febr. št. skupšč. razprava raba met je za to, ne in kot ko plaču in skladi like por industrije jekoj L dosti up n'h napre ko malo

»Mi nis vamo tak se je hit revc in l činske m ski smeš (Kot v LISCI pasove.)

»NAŠEL SEM LJUDI Z ZLAT

Radosten delov

Andrija Budisavljevič iz Slavonije »naše gore list«, toda v N kljub temu našel dobre tova ljudi — Njegov delavni dan nejši, njegovo zaupanje do skrišev večje — 55.000 Sdin mesec mu je vrnilo zaupanje grenjenosti in mu dalo občutnosti — Kolektiv »Novotehnik« magal iz težav

Mladi Andrija Budisavljevič že mesec dni pere avtomobile na novem avtomobilnem servisu »Novotehnik« v Kandiji v Novem mestu. Vozniki avtomobilov že dobro poznajo ustrežljivega Andreja. Tudi sodelavci ga imajo radi. Toplo so ga sprejeli medse in zdaj mu pravijo kar maš Andreja.

23-letni Andrej je prišel v Novo mesto pred dvema letoma iz Slavonskega Broda. Imel je težko otroštvo, ostal je zgodaj brez staršev in bližnjih sorodnikov. Delal je v tovarni vagonov »Djuro Djakovič« v Slavonskem Brodu in se pričel za ključavnika. Potem je ostal brez dela in pošto za odslužitvijo kadrovskega roka je bila zanj prava rešitev.

Pred dvema letoma je prišel v Novo mesto. V hršinskih vojašnicah je odslužil kadrovske rok in potem nenadoma ni vedel, kam bi. Slovenija se mu je priljubila, domotožja pa ni imel več — doma ga ni nihče pričakoval.

Ostal je v Novem mestu. Do januarja je iskal dela pri kmetih na polju, pri obrtnikih, v podjetjih. Dovolj je bilo, če je zaslužil za kruh in za toploto enolončnico. Včasih tudi tega ni bilo. Potem se je zavlekel v kozolec in preupal noč. Zima tudi njemu ni prizanesla, zato je vsako jutro iskal toplote v novomeških trgovinah, da bi se pogrel. Najdlje je ostal v »Novotehniku, kjer je od časa do časa dobil tudi kak priložnostni zaslužek.

V »Novotehnik« so se za-

vzeli zanj je dobil Postal je bilov na Sodelavci jeli v svo belu so obleko, steljnost

»Novo radost za ja rešitev val Andre dobro ra za delo, lo hvale ki so po za silo Slovenija bila, se Pravi, da Delal bo neje urec

ni več bil v za na ljudi, njegovo skočili v zatrujem ljudi ma potem so ne prav s in to firm ti.

ca z dolgimi nosovi

iki trlo ljudi — Prišli so gledat pogruntavdi klavnega spreveda maškar razočarano utegne pustna polomija precej škodovati!

per metliška godba, a je šlo nekaj maškar, kar je letos slavna, tega spravila skupaj, enajstičica z napisom,

»da so gadje, kot se šikar, Semičani pa so se za njo peljali na kamionu. Baje so predstavljali turizem in kmetijstvo.

Čast metliških maškar je med množico skušal reševati še naš maskirani novinar, »nevidenih senzacionalnosti«, ki so jih napovedali, pa res ni bilo videti in ljudje so se nejevoljno razhajali s pripombo, da gre še osel navadno samo enkrat na led.

Kakor pravijo, je do pustne polomije prišlo zato, ker so stari gadje in belouške sodelovanje odpovedali. Za kakršnekoli zamere med njimi gre, bi jih bilo pametneje preje razčistiti, kot pa dopustiti, da se je zgodilo, kar se je.

RIA BACER

naših stov

iš iz LISCE je znašel

arja je bila na se, ne v Sevnici burna o prispevku za upo, nega zemljišča. Šlo ali naj podjetja tesne industrije ena, tejo tudi od dvorišč, ki zavzemajo vešine. Zastopniki te so kazali na kon-TISCO, češ da je tam obrabnikov komunali, tovarna pa bo ta, plačevala.

mo krivi, če pokri, o majhne površine, o znašel Franc Ogo-LISCE in resne ob, ože spravil v grom-

e znano, izdelujejo modrčke, steznike in

IM SRCEM

ni dan

nskega Broda NOVOTEHNI je riše in dobre je zato prijete, ovenskih tova, prejmkov na, ga rešilo za, tek samostoj- e mu je po-

in poskrbeli, da redno zaposli, pralec avtomatijihovem servisu, so ga takoj spre, jo sredo. Poskr, ea toplo zimsko a najnujnejšo po, in za sobo. leto je bilo prva me, bilo je mo, » mi je zadrž, ja. S sodelavci se tume. Rad prime prijazen je in ze, en vsem tistim, skrbeli, da si je uredil življenje, se mu je prilju, co je bil vojak, do ostal kar tu in si nekoč kas, til svoj dom.

zagrenjen, kot je petku. Naletel je ki so razumeli tisko in mu pri, pomoč. Vedno o, da je takih o. Ce je to res, delavci Novoteh, otovo med njimi, moramo prizna-

M. BENEDEJIC

NAJMANJŠI MODEL LJUDSKEGA VOZILA za izlete v dvoje je izumil mehanični servis »Kurentovo oblastie« v Sentjernej. Vozila se dobe tudi na kredit!

(Foto: P. Miklič)

Spet telesna poškodba v Podgorju

Janez Šimc iz Vel. Orehka bo mesec dni zaprt

Novomeško občinsko sodišče je postavilo na zatožno klopi 39-letnega Janeza Šimca, kovača iz Vel. Orehka, ker je z nožem poškodoval sovašča na Ravnikarju.

Kaznivno dejanje lahke telesne poškodbe je obtoženec zagrešil 31. avgusta lani. Ker je večkrat pijan kot trezen in tedaj doma razgraja, grozi

in vpije, je žena s 7-letnim otrokom pobegnila z doma in se zatekla k sosedu Ravnikarju. Šimc je zvečer prišel domov opit, najprej doma razbijal, nato pa je šel ženo iskat. Zatekel jo je na Ravnikarjevem dvorišču. Tepel jo je in ji grozil, sosed pa je posegel vmes in žensko branil. Razjarjen mož, ki je

imel pri sebi nož, je z njim zamahnil proti branilcu Ravnikarju ter ga zadel v čelo in mu povzročil rano, segajočo do kosti.

Pred sodiščem v začvoru ni vedel povedati drugega kot to, da je bil opit. Senat občinskega sodišča je Janezu Šimcu prisodil mesec dni zapora, pri odmeri kazni pa so upoštevali tudi to, da se na stopiškem področju pogosto pojavljajo taka kašna dejanja.

Izredna priložnost za ugoden nakup!

V vseh prodajalnah

NOVOTEHNE

12

mesečni kredit

- brez obresti
- brez porokov
- brez pologa

za superavtomatske pralne stroje

gorenje

PS - 275 in PS - 652

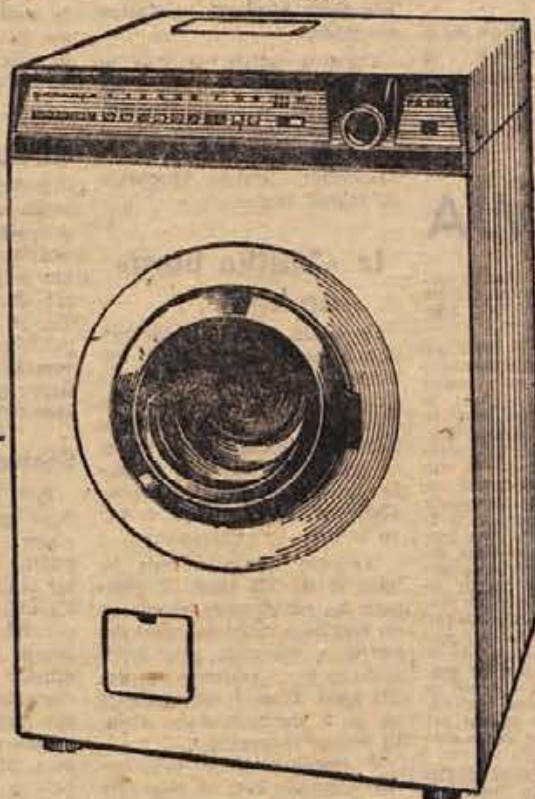
6

mesečni kredit

pod enakimi pogoji za vse štedilnike

Tovarna **gorenje** iz VELENJA daje

12-mesečno garancijo in po želji kupca priključuje pralne stroje.

NOGOMET NA BAVARSKEM

JAROSLAV HAŠEK

In ko so potem brali v listu »Allgemeine Sportzeitung«, da rumeno-beli iz Tillingena po svoji sijajni nedeljski zmagi nimajo več resnega tekmeča v južni Nemčiji in da so predvajali igro, ki je celo njihove nasprotnike očarala, jim je bilo pri duši takisto kakor njihovim prednikom, ko so Tillingani nekoč zasedli Hochstädt in ga izropali.

Poročilo jih je zlasti raztogotilo s stavki kakor: »Uraganski ogenj na leipziška vrata« — »sijajen dribling desnega krileca« in podobno.

»Tudi jaz bi rad nekoč predriblal tega fantiča«, je žalostno rekel Tomaž — napadalec, »da ne bi nikoli več igral nogometa, kvečjemu v nebesih s svetim Petrom na ena sama vrata.«

Vsi skupaj so sedeli v klubski sobi in je pogovor za trenutek utihnil. Pričakovati je bilo, da bo zdajle nekdo nekaj povedal, kar bo razčistilo položaj in vsem olajšalo njihove duše.

Ta mož je bil klubski tajnik.

»Pogodimo se z njimi za prijateljsko tekmo,« je rekel, »tako jih dobimo sém. Saj za to imamo konec koncev naše domače časopise. Povratne tekme ne bomo igrali, ker bo moštvo »Tillingena« odigralo pri nas svojo poslednjo tekmo. Kdor ne opravi vsaj z enim igralcem, ga izključimo iz kluba in če je kje nameščen, bomo pritisnili na delodajalca, da ga postavi pod kap. Razen tega ga bomo privezali v голу k mreži in bodo vsi igrači pri vaji enajst-metrovke morali streljati vanj.«

Krajevno časopisje je bilo svojemu klubu Hochstädt takoj na uslugo in je začelo privabljati »Tillingena« na ognjeniška tla svojega mesta.

Zlasti članek »Najboljše moštvo južne Nemčije« je bil kaj spretno napisan. V njem so opozarjali na poslednje zmage »Tillingena« in so hvallili njegovo igro in presenetljive uspehe. Zapisano je bilo, da se lahko tudi Hochstädt postavi z dolgo vrsto lepih uspehov, vendar da je lahko edino merilo o tem, kateri klub je boljši, ali »Tillingena« ali »Hochstädt«, samo srečanje obeh klubov pri prijateljski tekmi, kjer je treba vse pozabiti, kar je tako in tako že glavno zabrisano med obema mestoma, s katerih imenoma se ponosno dicita obe moštvi. Nogomet je mednarodna igra in krajevne zadrževne nimajo tu prav nič opraviti. Tu ne zmaguje več telesna moč srednjeveških vojščakov, marveč čista ideja športnika, ki polaga v svojo igro pogum in tehnično spretnost. Z obiskom »Tillingena« v Hochstädtu, so zapisali, bodo gotovo za vse čase odpravljene zdrahe med obema mestoma stare švabske dežele.

Podobno so pisali Hochstädtčani že pred več sto leti tillingenskiemu grofu: naj jih vendar počasi s svojim obiskom, kar da odkritosrečno žele, in so mu v ta namen poslali zanesljivo spremnico, da se bo lahko sam prišel pogajat o mejah Tillingena in Hochstädtu.

Ko je gospod Burggraf von Tillingen prišel, mu res niso skrivili lasu. Voljno so z njim razpravljali o vseh perečih vprašanjih, pri katerih pa se je gospod grof tolikanj razburil, da so ga morali Hochstädtčani obesiti, če so ga hoteli pomiriti. In tako se je zibal na nazidku s spremnim pismom v roki.

V nekem drugem članku, s katerim je hotel urednik »Morgenblatt« v Hochstädtu popolnoma preslepiti Tillingane, beremo naslednje stavke: »Ko bo »Tillingena« naposled stopil na igrišče »Hochstädt«, bo to višek pomladne sezone, hkrati pa tudi manifestacija bratskih vezi med obema mestoma. Kar je bilo, je pozabljeno. Zeleno-modri bodo rumeno-belimi segli v roke in jih toplo priželi na srce. Kakor smo zvedeli v uredništvu, bo klubski tajnik našega kluba odpotoval prihodnji teden v Tillingen, da se dokončno pogovori o tekmi obeh klubov. Naročeno mu je, naj sporoči, da pripravljajo »Tillingenu« bratski sprejem ne samo naši športniki-gentleman, marveč tudi naša šport ljubeča javnost, ki se veseli »Tillingena« in njegove igre, ker upa, da bosta obe moštvi nudili, kar najboljše zmoreda, in zaigrali tako, kakor se spodobi njunim tradicijam, o čemer v ostalem pričča tudi izvrstna kondicija obeh moštev. O končni klasifikaciji obeh moštev bomo lahko spregovorili šele po končani tekmi.«

»Lej si,« so rekli v klubu »Tillingena«, ko so brali takšno hvalo, »kaj vse zmore uspeh v športu! Pred letom še živ krst ni vedel za nas, zdaj pa se celo že Hochstädtčani cedé od hvale. Ni še minilo štirinajst mesecev, ko so o nas pisarili, da smo najbednejše moštvo na svetu, in so nam priporočali, naj rajši kegljamo kakor da igramo nogomet. Nu, prav, če hočejo biti tepeni, ne nasprotujemo prijateljski tekmi z njimi. Jim jo bomo že zabelili. Pišejo, da se lahko tudi »Hochstädt« postavi z vrsto lepih uspehov. Lažnivci nesramni! Kdo pa je sploh že igral z njimi? Klubi »Truttensdorfa«, »Regensburg« in »Kelchenthal« — sami znani pretepači, ki nimajo pojma o tem, kaj je igra z glavo. Pri njih je najboljša kombinacija ta, da igralce obstopijo z vseh strani in jih zbijejo na tla. Ti gredo samo na moža, ne pa na žogo.«

»Tako smo tudi mi delali,« je vzdihnil desni krilec, »in, pri moji veri, bili so zlasti časi. Še pomnite, kako sem zgrabil srednjega napadaleca »Ulmskih bratov«? Zlomil sem mu tilnik, ramo in levo nogo; in vse to z eno samo brco.«

»In smo ga morali pokopati na stroške našega kluba,« je nejevoljno opomnil blagajnik. »Tvoj strel nas je stal dva tisoč zlatih mark, ker je vam vsem skupaj šinila v glavo neumna, sentimentalna misel, da smo ga pokopali v krsti, kakor da je bil nogometna žoga.«

»Ampak igrali smo do kraja in nam ni bilo treba vrniti vstopnine,« se je opravičeval desni krilec.

Ceste v Pišce in Sromlje zaprte

Letošnja zima je močno zagodila cestam v breziški občini. Ze deset let nazaj ne pomnijo, da bi morali ustaviti promet na toliko krajih. Še vedno so zaprte ceste proti Pečam, Sromljam in Pišcam. Ukinjene so tudi redne avtobusne proge.

Ljudje silno negodujejo, toda le z zaporo se da preprečiti še večja škoda. Zaradi prepovedi tovornega prometa je prizadetih dvoje podjetij v Globokem obrat KREMENA in RUDNIK, ki vsak dan prevažata s kamioni kremenčev pesek in glino. Podjetji sta dobila izjemno dovoljenje za vožnjo iz Globokega na asfaltno cesto Brežice-Bizeljsko.

Po pogodbi sta morala zagotoviti 480.000 starih din za to, da so zorali in spinjrali cesto od rudnika do lovske kočje v Dobravi.

Vse druge ceste so za tovorni in avtobusni promet še vedno zaprte. Dovoljena je le vožnja z osno obremenitvijo do dve toni.

Strožji nadzor delovne inšpekcije

Delovna inšpekcija je pri analizi lanskih poškodb ugotovila, da so le 20 odstotkov poškodb povzročili nezavarovalni stroji in druge tehnične pomanjkljivosti, da pa izvirna 80 odstotkov poškodb iz osebnih vzrokov. Letos bo inšpekcija prav zaradi te veliko strožje nadzorovala varnostno izobraževanje in preverjanje znanja iz osnov varstva pri delu. Sorodnim delovnim organizacijam je potrebno predlagala, naj ustanovijo skupno službo za varstvo pri delu.

Priznanje moškemu zboru

Moški pevski zbor DPD bratov Milavcev je pred nedavnim priredil dva koncerta: prvega za učence osnovne šole v Brežicah, drugega za odraslo občinstvo. Obakrat je bila dvorana prosvetnega doma napolnjena do zadnjega sedea. Zbor zelo uspešno vodi Franc Baškovič iz Brežic.

Koncert je obsegal tri dele; narodne, umetne in borbene pesmi. Zbor 16 pevcev se je predstavil kot ubrana skupina, ki ima v svojih vrstah nekaj dobrih pevcev. Poslušalci so njihov koncert ugodno sprejeli. Nastopajočim je, žal, ob koncu koncerta nekoliko zmanjkalo moči, to pa je dokaz več, da bi se s podobnimi nastopi morali pred občinstvom večkrat pojaviti. Občani cenijo lepo slovensko pesem, zato so pevci dobili zasluženo priznanje poslušalcev.

Neuskладene priznavalnine

V petek, 23. februarja, se je sestalo predsedstvo zveze Združenj borcev NOV za občino Brežice. V razpravi so člani najprej razpravljali o priznavalnini v breziški in sosednjih občinah. Razlike med spodnjeposavskimi občinami, med Laškimi, Šmarjem pri Ješah in Šentjurjem so tolikšne, da so se predstavniki občinskih združenj sestali in predlagali poenotenje. Na seji predsedstva so govorili tudi o pripravah na občni zbor Zveze Združenj ZB NOV, ki bo 5. marca v Brežicah.

NAJBOLJE SO SE ODREZALI VOLIVCI IZ CERKELJ IN BREZIC

Samoprispevek za šole izglasovan

Od vseh volilnih upravičencev v občini jih je glasovalo za samoprispevek 9.534 ali 53,48 odst. — Na volišča jih je prišlo 15.719 ali 88,18 odst. — Neveljavnih glasovnic je bilo 553, proti samoprispevku pa se je izreklo 5.623 volivcev

Nedelja je tisočim občanov minevala v nestrpnem pričakovanju. Na volišča je prišlo 15.719 volilnih upravičencev ali 88,18 odst. Dopoldanske napovedi in ugibanja o izidu so bile ponekod zelo optimistične, drugod spet polne dvomov glede končnega izida. Komisije so ocenjevale uspeh po razpoloženju volivcev, ki so prišli glasovat. Povsod tam, kjer so bili prisotni pionirji in mladinci, je bilo vzdušje na voliščih zelo prijetno.

Posebno se je odrezal cerkljanski okoliš, ki je napovedal tekmovalne volilnice okolišema Artiče in Bizeljsko. Tekmovalni duh tega območja je zmagal. Cerklje s 15 volišči so

po izidu na prvem mestu. 72,92 odst. vseh volilnih upravičencev se je izreklo za samoprispevek šolstvu. Volišča na Izviru, v Lazah in Zaspu so že v dopoldanskih urah obiskali vsi vaščani.

Na drugem mestu po volilnem izidu so Brežice z okoliho. Za samoprispevek je glasovalo 66,33 odst. vseh volilnih upravičencev. Na tretjem mestu je okoliš Krška vas — Skopice s 57,93 odst.

nakar si sledijo tale območja: Bizeljsko s 50 odst., Čatež z 49,72 odst., Jesenice z 49,5 odst., Sromlje z 48,6 odstotka, Pišce s 47,98 odst., Artiče s 46,68 odst., Dobova s 46,4 odst., Velika Dolina s 45,9 odst., Globoko z 41,32 odstotka in Kapele s 24,94 odst. vseh volilnih upravičencev, ki so se odločili za pomoč pri gradnji in obnovi šol.

Načelo solidarnosti na Veliki Dolini in v Dobovi ni zmagalo, čeravno so ljudje iz drugih okolišev pričakovali, da se jim bodo pri glasovanju pridružili in da bo večina na njihovi strani. Tistim, ki pa so kljub nerazpoloženju večine obkrožili besedico ZA, so iz srca hvaležni. J.T.

RK prosi za obleko in obutev

Občinski odbor Rdečega križa v Brežicah sporoča občanom, da zbira rabljena oblečila in obutev, da jih bo razdelil tistim občanom, ki so potrebni pomoči. Obleko in obutev, ki je vi ali vaši otroci ne uporabljate več, lahko oddaste na občinskem odboru RK v Brežicah, Cesta prvih borcev 24-I, vsak dan od 7. do 11. ure. Če kdo želi, prevzamemo obleko tudi na domu. Za razumevanje in pomoč se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Preimenovanje Trga svobode

Trg svobode v Brežicah je občinska skupščina na zadnji seji preimenovala v TRG DR. IVANA RIBARJA, prvega častnega občana breziške občine. Tako se je oddaljila spominu velikega državnika in plemenitega prijatelja mladine.

Za rešilni avto so darovali

Občani so zbrali že 3.670 Ndin prostovoljnih prispevkov za nakup rešilnega avtomobila

Neverjetno hitro so se občani odzvali v akciji za nov rešilni avto. Občinski odbor RK je spet prejel seznam darovalcev, katerih imena danes objavljamo. Pri Ireni Erpič je bilo v zadnji številki pomotoma objavljeno, da je darovala 10 Ndin namesto 100 (sto) Ndin. Tiskarski škrt nam je ponagajal tudi pri številki tekočega računa. Vse darovalce opozarjamo, naj nakazujejo prispevke na št. 5162-9-487!

Novi darovalci so: Dolfi in Fani Križanec, vrtnarja Zakot — 100 Ndin, Jerčka in Lojze Ostrožnik, gostilna

v Sevnici — 100 Ndin, Jožica Aleksič, frizerski salon Brežice — 50 Ndin, Danilo Kosmačin, gostilna Reteče pri Skofji Loki — 50 Ndin, Tezija Kramar, gostilna Dobova — 10 Ndin, VIII Račič, gostilna Cerklje — 60 Ndin, Alfonz Vahčič, gostilna Cerklje — 50 Ndin, Miško Radanovič, avtomehanična delavnica Brežice — 100 Ndin, Karel Strašek, slaščičarna Brežice — 50 Ndin, Anica Kotarič, steklarstvo, Brežice — 100 Ndin, Mira Sekoranja, gostilna Bizeljsko — 100 Ndin, Mimica Semrov, gostilna, Bizeljsko — 50 Ndin in S. M. Brežice — 350 Ndin.

LANSKA BREZBRIZNOST SE NE SME VEČ PONOVI

Volivci ste tudi krvodajalci

Predvideni sta dve krvodajalski akciji: prva pomladi, druga jeseni

Letos moramo v breziški občini zbrati 1200 krvodajalcev. To predvideva republiški program. Občinska komisija za krvodajalstvo je ugotovila, da bo moralo darovati kri sedem odstotkov volivcev. Napravila je že razpored za odvzem krvi po okoliših.

Maja bo prvič prišla v

Brežice ekipa ljubljanskega pol do Bizeljskega bo daroval kri 25. oktobra.

Občinski odbor Rdečega križa se priporoča, da čimprej odgovorite, če vam ti datumi ustrezajo. Zdjaj jih še lahko spremenimo. Številko krvodajalcev sporočite 15 dni pred odvzemom, da bomo lahko pravočasno uredili razpored prevozov. Krvodajalce iz oddaljenih krajev bomo prevajali brezplačno.

Opozorjamo, da zbiranje krvodajalcev ni samo naloga Rdečega križa, ampak da so dolžne pri tem pomagati vse družbeno-politične organizacije. Potrebe po krvi so iz dneva v dan večje.

Vse za zdravje in blaginjo ljudstva!

Občinski odbor RK Brežice

NOVO V BREŽICAH

■ ZA ZBOR OBCANOV 22. februarja so v prosvetnem domu postavili po avli več panojev z barvnimi in črno-belimi fotografijami, ki so prikazale prostorne, svetle in sodobne učilnice novih šol v Radljah, Slovenjgradcu in drugod. Ob njih so bili za primerjavo posnetki učnih prostorov osnovne šole bratov Milavcev v Brežicah. Maršičko je obital, se zanimali so se na referendumu zavestno odločili za samoprispevek.

Trg dr. Ivana Ribarja ob-

sega do sedanji Trg svobode, del Ceste bratov Milavcev ter gimnazija s prosvetnim domom. Občinska skupščina ga je preimenovala in sprejela odločbo o razširitvi na seli 26. februarja.

■ NA PREDVEČER DNEVA ZE. NA bo v prosvetnem domu proslava, nato pa družabno srečanje z bogatim srečelovom v narodnem domu. Denarja je letos zelo malo na razpolago, zato so prostovoljni prispevki dobrodošli. Denarna prispevka zbira Anica Godlerjeva v pisarni občinskega komiteja ZK, prispevke v materialu pa Iva Buzančičeva. Poziv velja ženam iz mesta in okolice.

■ V ČATEŠKIH TOPLICAH so se nosile zelo pehvali s sobotno planjo prireditelji. Za dobro razpoloženje je poskrbel zlati priljubeni pesec Vice Vukov. Najboljše maske so bile nagajane.

Na volišču v Cerkljah je pionirka pripela slehernemu volivcu za dobrodošlico žopek zvončkov.

(Foto: Jožica Teppey)

KARNEVALSKI SPREVOD BO SPREMIL PUSTA SKOZI MESTO

Danes sojenje pusta v Brežicah

Veselo razpoloženje na pustnem parlamentu — V torek je bila tudi otroška maškarada — Pustne novice so bile takoj razprodane

Pustne prireditve so se začele v Brežicah v soboto, 24. februarja. V vseh gostinskih lokalih so bili gostje veselo razpoloženi. Dobro so bili obiskani plesi mask v Čateških Toplicah, v Mokricah, v Narodnem domu v Brežicah, v Cerkljah in v Dobovi. K pustnemu razpoloženju so pripomogle tudi PUSTNE NOVICE s svojimi šalami.

V torek popoldne je bil v mestu otroški karneval, zvečer pa v prosvetnem domu tradicionalno zasedanje pustnega parlamenta. Zbrani poslanci — v rešnici gledalci in poslušalci — so z zanimanjem poslušali govor ministrskega predsednika in njegovih sodelavcev ter se iz srca nasmejali šaljivim prizorom na odru. Ob tej priložnosti so tudi odlikovali najzaslužnejše občane. Zasedanju je prisostvoval sam prevzvišeni PUST, ki so ga nato odpeljali srednjeveški inkvizitorji. Za dejanja, ki jih je zagrešil, ga bodo da-

nes popoldne javno sodili na športnem stadionu v Brežicah. Pogrebni sprevod se bo začel pri gradu in bo šel sko-

zi vse mesto. Po upepelitvi na stadionu se bo vsa pustova žlahta zbrala na sedmimi v narodnem domu.

Mali filmski sejem v Brežicah

V nedeljo je bil v Brežicah zaključen petdnevni filmski sejem, ki ga je organiziralo distribucijsko podjetje KINEMATOGRAFI iz Zagreba. Predstavnikom kinemato-

grafov iz vse Jugoslavije so v breziškem kinu prikazali vsak dan po tri odkupljene tuje filme. Večino teh filmov bodo prikazovali za občinstvo šele prihodnje leto.

Filmskih predstav se je udeležilo 86 predstavnikov kino mreže iz vse države. Ogle dali so si 16 filmov različnih zvrsti od drame do komedije, glasbene komedije in kriminalke do revijskih filmov. Brežice so si izbrali zaradi lepe funkcionalne in tehnično dovršene dvorane in zaradi bližine Čateških Toplic, kjer so se gostje odlično počutili.

Mnogi med njimi so bili prvič v tem predelu Slovenije in so se zanj zelo navdušili. Direktor distribucije Smajo Crnovršanin je v pogovoru izjavil, da mu Brežice ugajajo, ker so zelo miren kraj in zato udeleženci lahko nemoteno razmišljajo o filmih, ki jih bodo naročili za svoje občinstvo. J. T.

RADIO BREŽICE

PETER, 1. MARCA: 18.00-19.30 — PRAVLJICA ZA NAJMLAJŠE — Ela Peroci: Pravljičice žive v velikem mestu — Nove plošče RTB — Obvestila — Glasbena oddaja — Izbral ste sami.

NEDELJA, 3. MARCA: 11.00 — Donacije znanjivosti — 5 seje občinske skupščine Brežice poročajo Špela Pirnat — Males Topliški: Ureditev naselij in hiš — Poročilo občinske volilne komisije po referendumu — Za naše kmetovalce: Franc Starčič: Kmet in današnja stopnja razvoja kmetijstva — Mira Skočjač: Kratkaj navodila o uporabi žimskih škropiv, ki so na razpolago za sadno drevje — Zabava: Vase Veseli planjarji — Vlado Čurin: Uspešen zaključek velike akcije — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in filmski pregled, 12.45 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 5. MARCA: 18.00-18.30 — Pred dnevom zena — Govorno glasbena oddaja — Novo v knjižnici — Jugoton vam predstavlja — Literarni utrčki: Vlado Desnica — Iz naše glasbene šole — Športni in šahovski komentar — Obvestila in filmski pregled.

Občina - dolžnik že 4 leta

Občinski dolg pri Zavodu za kulturo v Brežicah je dosegel v štirih letih vsoto 1.300.000 SD. Ves ta čas skupščina ni plačala nobene objave po radiu niti najemnine za uporabo dvorane na sejah skupščine. Kolektiv zavoda se boji, da bodo dolgovi zastareli, za tožbo se pa ne more odločiti. Toda tudi razumevanje finančnih težav OBS ima svojo mejo.

Črček pred referendumom

Novinarski krožek na osnovni šoli Bizeljsko je izdelal posebno številko glasila ČRČEK pred referendumom za samoprispevek šolstvu. Otroci seznanjajo starše s potrebami šole, z njeno zgodovino in z delom krožkov ter drugih izvenrazrednih dejavnosti pionirskega oddela. Številka je napisana zelo privlačno.

Občinski davki za spoznanje večji

Obremenitev kmečkih gospodarstev je letos enotnejša za vso Slovenijo - Davki v dolenskih občinah so še vedno precej manjši kot na Štajerskem

Obdavčitvene stopnje za kmečka gospodarstva, ki jih je 21. februarja sprejela občinska skupščina v Krškem, so nekoliko večje od dosedanjih. Prilagojene so sosednjim občinam. Odborniki so upoštevali pobudo republiške skupščine za enotnejši način obremenitve zasebnih kmetij. Razporeditev katastrskih občin po katastrskih skupinah bo ostala enaka kot lani, ukinjena pa bo prva skupina. Republika je predložila enotne stopnje: za prvo skupino od 30 do 42 odst., za drugo od 17 do 29 odst., za tretjo 10 do 16 odst. in za četrto 3 do 9 odst. občinskega davka od katastrskega dohodka.

so izglasovali za drugo skupino 20-odstotno obremenitev, za tretjo skupino 13 odstotkov in za četrto 6 odstotkov. Lani so bili ti odstotki nekoliko manjši: 15 za drugo, 10 za prvo in 5 za četrto skupino. Približno enako višino predlagajo vse dolens-

ske občine, medtem ko imajo štajerske občine precej višje stopnje. Zveza predpisuje 6 odst., republika 8 odst. in 1 odst. vodnega prispevka na katastrski dohodek gospodarstva. Obremenitev za zdravstveno varstvo kmetov še ni znana.

Kostanjeviški šelmarji so na pustno nedeljo na star način vabili na Kurentovo poroko. Šelmarji so meščani, toda kaj, ko ne zmorejo boljšega vozila, kot je konjska vprega. Morda pa je to najboljša, kajti konji znajo sami domov, tudi če »furmani« zaspijo z vajetmi v rokah (Foto: Polde Miklič)

JESENI BODO MORALI V SOLO VSI CIGANSKI OTROCI

Cigane bodo naselili na Žadovinku

Priporočilo podjetjem za sprejem Ciganov v delovno razmerje naj ne bi ostalo brez odziva - Če bodo imele ciganske družine redne dohodke, bo lažje preprečiti krajo in prosjačenje

Občinska skupščina v Krškem je 22. februarja ponovno obravnavala cigansko vprašanje. Komisija, ki ji predseduje Edo Komočar, je na zahtevo odbornikov pripravila nove predloge za naselitev Ciganov, za šolanje njihovih otrok in zaposlitev za delo sposobnih moških.

Komisija je upoštevala velik odpor prebivalstva do naseljevanja ciganskih družin po vaseh. Ljudje se boje nasilja in tatvin in so na zborih volivcev zahtevali skupno naselitev Ciganov. Skupščina je sprejela predloge komisije in se je odločila, da bodo uredili Ciganom bivališče na Žadovinku. Vseh družin je 19, družinskih članov pa 86.

Skupščina priporoča delovnim organizacijam iz Krškega in bližnje okolice, da sprejmejo na delo po enega ali dva Cigane. Za urejanje zaposlitev so dolžne poskrbeti pristojne službe na občini in v primeru, če bodo imele ciganske družine redne dohodke, občani lahko pričakujejo konec prosjačenja in kraje. Če pa bodo živeli Cigani po starem načinu, bodo še vedno nadlegovali prebivalstvo.

Z novim šolskim letom bo osnovno šola v Krškem morala sprejeti ciganske otroke. Nadzorovati bo treba obiskovanje šole in prisiliti starše, da jih bodo puščali k pouku.

Občinska skupščina bo uredila Ciganom skromna bivališča. Najbrž se bo odločila za nakup starih železniških osebnih vagonov. Približno 200.000 Sdin bo morala odšteti za enega, to pa je tudi najcenejša rešitev. Komisija je priporočila, da bi Ciganom prepovedali rejo konj in psov. Predvsem konji jim omogočajo preseljevanje iz kraja v kraj. Prehranjuje jih z ukradeno ali naproseno krmo in razen tega jih tudi trpinčijo.

Odborniki so nadalje skle-

nili, da je treba iz občine izgnati vse tiste družine, ki se občasno pojavljajo in naseljujejo na tem območju.

Komisija meni, da bo nje- no delo uspešno le tedaj, če bo skupščina dosledno izpeljala vse njene predloge. Predsednik Edo Komočar je seznanil odbornike z ugotovitvijo, da Cigani spoznavajo potrebo po delu in spreminjenem načinu življenja. Zavedajo se, da ob sedanjem odporu prebivalstva ne bodo mogli več živeti po starem.

Jt.

KRŠKE NOVICE

■ PUSTNI DOGODKI SO RAZBURKALI enolično življenje. Da Kršan radi izkoristijo to, kar dovoljujejo pustne navade, je že dolgo znano. V karnevalskih dneh si je marsikdo privoščil stvari, ki jih kdaj drugje ne bi napravil, pa tudi učinek bi bil drugačen kot stier.

■ ZA KOPICO PUSTNIH SEGA-VOSTI in ton praznovanja so letos poskrbele PUSTNE NOVICE. In kako na splošno ocenjujejo NOVICE nenapaden občani? Preved odkrite osebne žalitve in premajhen obseg časopisa, da bi lahko objavili tudi evetke članov uredništva. Slednjih bralci namreč niso nikjer zasledili.

■ IZVOZ BO TREBA SE POVE-CATI. Ob ocenjevanju lanakoletnih poslovnih rezultatov v tovarni papirja so organi upravljanja menili, da si bo moralo podjetje še utirati pot na zunanje tržnice in izvoz bistveno povečati. Izvoz še nekaj časa prilagajajo smernicam samoupravnih organov, kar dokazujejo zlasti januarne številke. CELULO-

ZA je tedaj izvozila nad 1.000 ton svojih izdelkov.

■ KDO JE V KOMISIJI ZA OD-LIKOVANJA? Občinska skupščina je imenovala sedem članov v komisijo za odlikovanja. Predseduje ji Stane Nuncič, člani pa so Vera Kovačič, Peter Markovič, Branko Voglar, Marjan Štajner, Slavko Štribar in Edo Komočar.

■ V SINDIKALNI DVORANI TO-VARNE PAPIRJA bo 4. marca ustanovil občni zbor društva za pomoč duševno nezadostno naučim ljudem v Spodnjem Posavju. V referatu bodo udeleženci slišali o vlogi in pomenu društva, sprejeli bodo statut, izvolili člansko ple-numa in nadzornega odbora in si ogledali film.

Dragi prijatelji mladine v Spodnjem Posavju!

Prepočasen razvoj posebnega solstva in nezadostna skrb za duševno manj razvite občane nam narekuje, da jim pomagamo po svojih najboljših močeh. Zato smo v dogovoru s predstavniki krške, breškiške in sevniške občine sklenili ustanoviti skupno društvo za pomoč tem ljudem.

V okviru društva naj bi se zbirali strokovni in družbeni delavci ter starši in prijatelji duševno nezadostno razvitih občanov. Društvo bo sodelovalo z delovnimi in družbenimi organizacijami ter z državnimi organi, da bo z njihovo pomočjo reševalo probleme teh ljudi. S predava-

nji, s sestavki v časopisih in po radiu bo seznanjalo široko javnost s temi vprašanji ter se zavzemalo za njihovo strokovno in sodobno reševanje. Društvo bo imelo trajne stike z Društvom za pomoč duševno nezadostno razvitim SRS v Ljubljani. Pomagalo mu bo pri strokovnem in znanstvenem raziskovalnem delu.

Včlanite se v spodnje-posavsko društvo in pridite 4. marca ob 17.30 na ustanovni občni zbor v sindikalno dvorano Tovarne celuloze in papirja v Krškem!

INICIATIVNI ODBOR ZA SPODNJE POSAVJE

NEDISCIPLINIRANI SADJARJI ŠKODUJEJO SEBI IN DRUGIM

Izgovorov ne bo nihče upošteval

AGROKOMBINAT posoja škropilnico in pošilja na delo strokovno ekipo za škropljenje sadnega drevja - Poostren bo nadzor nad sadovnjaki v bližini družbenih nasadov

Začelo se je obdobje sistematičnega čiščenja in škropljenja sadnega drevja. Po vsem občinskem območju so seznanili lastnike sadovnjakov z nalogami, ki jih čaka-

jo in ki se jim ne smejo izogniti. Za kršenje zakona o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci so predvidene velike denarne kazni, celo do 300.000 S dinarjev.

Kmetijska inšpekcija se bo potrudila za učinkovit nadzor. Načrtno bo pregledala vse sadovnjake in sadna drevesa, zlasti okoli družbenih nasadov. Za nekaj tednov se bo posvetila samo temu delu.

Največje družbene nasade ima AGROKOMBINAT. Nekaj jih je v Leskovcu, nekaj pa v Stari vasi. Da bi jih obvarovali okužb, morajo biti vsi zasebni sadovnjaki vsaj pol kilometra stran od njih kar najskrbneje negovani in zaščiteni. Če lastniki sadnega drevja tega ne upoštevajo, škodujejo sebi in družbi. Njihova drevesa propadajo in dajejo slabši pridelek, okužba pa se širi z njih na družbene nasade. To podražuje

oskrbo, saj morajo zaradi tega večkrat škropiti.

V naslednjih tednih bo kmetijska inšpekcija hodila od sadovnjaka do sadovnjaka. Da ne bo več izgovorov glede škropljenja, bo letos priskočil na pomoč AGROKOMBINAT. Kdor tega dela ne zmore sam mu to lahko opravi strokovna ekipa pri AGROKOMBINATU. Po želji posodi lahko samo škropilnico. Računi za škropljenje ne bodo predragi.

Jt.

Za tretjino manj živine

Težave pri izvozu živine in draga reja se močno kažejo pri živinorejci v krški občini. Zadnje čase se je število stotičk zmanjšalo za tretjino, v AGROKOMBINATU pa celo za polovico.

Prispevki za brizgalno

Gasilci iz Podbočja so imeli 18. februarja občni zbor. Sklenili so, da bodo letos kupili novo motorno brizgalno. Stara je že odslužila in si z njo ne morejo več učinkovito pomagati. Prostovoljne prispevke so začeli zbirati že lani. Upajo, da bo nekaj prispevala tudi občinska gasilska zveza in da bo brizgalna zares še to leto njihova last.

J. S.

Akcija za obnovo šole

Do leta 1970 bodo v krški občini zbrali za gradnjo in ureditev šol štiri do pet milijonov novih dinarjev. Skupna predračunska vrednost za vse to znaša 9.550.000 Ndin. Prednost imajo kraji Krško, Koprivnica in Leskovec. Pomankanje šolskega prostora občutijo povsod. Otroci obiskujejo pouk v dveh izmenah in nimajo možnosti za udeležbo v interesnih krožkih in šolskih organizacijah.

Zaloge peska na Vel. Korenu

Podjetje KREMEN iz Novega mesta je predložilo občinski skupščini v Krškem investicijski program. Z dovoljenjem republiške sekretariata za gospodarstvo sodijo zemljišča v vasi Veliki Koren še v okviru razširjenih meja za izkoriščanje, ker so tam velike zaloge kremenčevega peska. Skupščina je po preučitvi investicijskega programa ugotovila, da gre tu za družbeno korist, medtem ko pogajanje za odkodnino ne sodi v njene okvire. O tem se morata obe strani sami sporazumeti.

Z veseljem pridemo vsak četrtek v vašo hišo - zato tudi vi z veseljem odrinite naročnino za prvo polletje za svoj Dolenjski list

Spodbuda za sodobne nasade

Sadjarstvo in vinogradništvo sta temeljni kmetijski panogi v občini. Skupščina z oprostitvijo davkov spodbuja kmetovalce, da bi se pri obnovi držali sodobnih načel. Če zasadijo nove vinograde z zlahno trto, tako da jih lahko obdelujejo s stroji, potem so za štiri leta oproščeni davčnih obveznosti. Če pa bodo obnavljali nasade po starem, ne bodo imeli olajšav. Za češnje, jablane, hruške in drugo plemenito sadje v intenzivnih sadovnjakih so kmetje oproščeni davka pet let po zasaditvi, za breskve tri leta, za orehe deset let in za ribez dve leti. Vse omenjene oprostitve veljajo od januarja 1968. Obnove se morajo lastniki lotiti pod strokovnim nadzorom pristojne službe.

Milijon za znanje

Tovarna celuloze ima v rednih šolah 65 štipendistov. Višina štipendij je odvisna od visle šole, ki jo obiskujejo, in od učnih uspehov posameznikov. Pri obravnavanju zaključnega računa so organi upravljanja predlagali, naj bi v prihodnje namenili več truda in denarja za strokovno izpopolnjevanje na delovnih mestih.

CELULOZA je lani prispevala za izobraževanje 36 milijonov in 500 tisoč starih dinarjev. Od tega je nakazala skladi za šolstvo druge stopnje 12.800.000 Sdin, za izobraževanje lastnih kadrov pa je porabila 23.700.000 Sdin.

PAVK

Maškarada v Sremiču

DPD »Svoboda« iz Krškega je v soboto priredilo tradicionalno maškarado v prostorih hotela »Sremič«. Udeležilo se je je veliko število ljudi, več kot sto gostov pa so morali odkloniti, saj so bile rezervacije kmalu razprodane. Najboljše maske so nagradili, skromne nagrade pa so dobili tudi vsi tisti, ki so prišli v maskah. Za prijetno razpoloženje je poskrbel ansambel »Stebe« s pevčema Tatjano Gros in Vasjem Matjanom.

V. N.

Novo iz domovine cvička

Ljubljancani in Gorenjci odkupijo večino cvička iz okolišja Podbočja in se zaradi njegove dobre kakovosti vsako leto vpračajo v te kraje. Vinogradniki pridno obnavljajo nasade v Starem gradu, na Bočju, v Dolu, na Šutenskem vrhu, v Banovcu in Brezovici, v Škurecu, Gradiščku, Zakrižju in Gadovi peči.

Stari vinogradi niso več donosni, ker je ročna obdelava predraga, trta pa iz leta v leto bolj odmirja. Novi nasadi imajo redke vrste in živčno napeljavajo in jih lahko obdelujejo s stroji ter vprežno živino. Čez 20 let bo večina teh vinogradov obnovljenih.

Podboški vinogradniki sami vzgajajo plemenite vrste trte in prodajajo cepiče. Za kakovost jamčijo.

J. S.

Borci zbirajo za prapor

V Podbočju je v Zdrženju borec NOV 130 članov. V februarju so imeli občni zbor in so ga polnoštevilno obiskali. Na predlog Jožeta Kodriča so sprejeli sklep za nakup novega prapora. Odklonili so se za nabiralno akcijo, pri kateri pričakujejo pomoč članov in vseh drugih občanov. Prapor bi radi imeli že za dan borca, torej do julija.

J. S.

Fluorografiranje bo ob koncu junija

V sevniški občini bo od 22. junija do 1. julija obvezno fluorografiranje, rentgensko slikanje pluć, ki bo zajelo 11.102 občanov. Slikanje bo brezplačno, v občinskem proračunu je zanj že zagotovljenih 2,9 milijona S din. Ker je junij delno že čas dopustov, bi bilo prav, da bi zaposleni to upoštevali. Za tiste, ki se fluorografiranja ne bodo udeležili, je predvidena kazen desetih tisočakov.

Milica se je pritožila

Sevniška postaja milice se gorijo. Podatki o delu te poje pritožila, da je bila nepravilno izvrščena v tretjo kategorijo namreč zgovorno kažejo, da bi morali biti izvršeni v drugo kategorijo. Občinska skupščina je priporočila republikanski sekretariatu za notranje zadeve, naj pritožbo upošteva.

Največ požarov iz malomarnosti

V sevniški občini je bilo 11 požarov, kar je več kot leto dni prej. Skupna škoda sicer ni velika — blizu tri milijona starih din, vendar se je treba za to zahvaliti predvsem gasilcem. Ugotovljeno je, da je največ požarov zaradi malomarnosti.

Odbor sindikata družbenih dejavnosti

V začetku marca bodo v Sevnici ustanovili odbor sindikata družbenih dejavnosti, ki bo povezoval ljudi, zaposlene v družbenih službah. Odbor je trajnejša oblika dela sindikata in bo imel precejšnje samostojnosti.

Filatelisti bodo zborovali

10. marca se bodo zbrali člani sevniškega filatelističnega društva na rednem letnem obnem zboru. Društvu ima 37 zbirateljev znamk, ki se povsili redno sestajajo na tako imenovanih menjalnih sestankih.

Obdaritev žena za 8. marec

Komisija za družbeno aktivnost žena pri občinski konferenci SZDL v Sevnici te dni pripravlja obdaritev žena za njihov praznik 8. marec. Del denarja za nakup daril bo prispevala komisija, del pa bo zbran iz drugih virov.

Odbornik iz Loke je zagrozil z odstopom

Odbornik in predsednik krajevnih skupnosti iz Loke tov. Leopold Veber je na zadnji seji skupščine odločno zahteval občinsko pomoč pri gradnji vodovoda v Loki. To je utemeljeval s podatkom, da so tamkajšnji prebivalci pripravili s prispevki in delom zbrali 5,5 milijona starih dinarjev in da je treba z delom čimprej začeti, da ne bi zamudili celega leta. Zagrozil je celo z odstopom.

Predsednik ObS Franc Molan je odgovoril, da trenutno v občini gradijo črnat vodovod in da bi smelo v te namene potrebovali v občinskem proračunu 80 milijonov starih dinarjev. Glede Loke je pojasnil, da se bo predsedstvo skupščine zavzemalo za ureditev preskrbe z vodo v tem kraju, v ta namen pa skušalo dobiti posojilo.

Upoštevan je bil predlog industrije

Po dobrih dveh urah »čiščenja« besedila je bil sprejet odlok o prispevkih za uporabo mestnega zemljišča — V razpravi je sodeloval tudi poslanec Bogo Gorjan — Predlog DS Jugotanina in tov. J. Rebernika so upoštevali

Z odlokom, ki velja za Sevnico s Šmarjem in za Krmeljo, so bili ljudje že seznanjeni na petkovih zborih volivcev. Naj vseeno ponovimo: od kvadratnega metra stanovanjskega ali poslovnega prostora bo treba v Sevnici plačati 12 Sdin na mesec v Krmelju pa 10 starih dinarjev. Od kvadratnega metra nezazidanega zemljišča, ki leži znotraj mej zazidalnega okolišča, bo treba v Sevnici plačevati 2 Sdin na mesec, v Krmelju pa 1 S din. Vrtovi pri stanovanjskih hišah, veliki do 500 kvadratnih metrov, so pri tem izzeti.

S prispevkom bi se nabralo v Sevnici 15 milijonov S din na leto, v Krmelju pa skoraj dva milijona. Če bi prispevala tudi podjetja kemične lesne in kovinske industrije od površine, ki jo uporabljajo za svojo dejavnost. V primerjavi s potrebnimi zneski nista velika, cudno je pravzaprav, da se odborniki niso bolj zataknil pri zelo visokih stroških pobiranja tega prispevka, za kar bi šlo v prvem letu kar 5 milijonov. Ti milijoni so za komunalne naprave čisto izgubljen denar.

Največ časa je bilo na seji posvečenega spreminjevalnemu predlogu delavskega sveta Jugotanina in predlogu Janka Rebernika. V obeh amandmajih je bilo predlagano, da je potrebno podjetjem, ki morajo imeti velike skladiščne prostore na prostem, zmanjšati prispevno stopnjo. Končno sta bila predloga upoštevana in delno spremenjena.

no besedilo odloka, ki zdaj določa, da bodo lesna, kemična in kovinska podjetja plačevala 12 oziroma 10 S din le

od kvadratnega metra zazidanih koristnih površin.

Prispevka bodo oproščene že s zakonom narejene kje-

me, v sevniškem odloku pa je tudi zapisano, da prispevka ne bodo plačevali osebe z zelo majhnimi dohodki ter tisti graditelji, ki so v zadnjih letih plačali pogodbeno zneske za gradnjo komunalnih naprav. Nadrobno-sti boste lahko zvedeli v objavljenem odloku. M. L.

Razvoj gostinstva je treba pospešiti

Prilagoditi se je treba na večji turistični promet, ki ga bo odprla modernizirana cestna mreža

Sevniško gostinsko podjetje predvideva do leta 1971 preurediti kolodvorsko restavracijo, sevniški obrat družbene prehrane ter kuhinjo gostišča »Na križišču«. Vse to bo veljalo približno 150 milijonov starih dinarjev. V daljši prihodnosti je predvidena tudi gradnja motela ob ustju Mirne ter bungalov na območju malkovških vinogradov.

Podjetje je imelo lani 246 milijonov starih dinarjev prometa, kar je 12 odstotkov več kot leta 1966. Na alkoholne pijače odpade približno polovico, vendar je zadnje čase opaziti, da zaradi dobre lanske sadne letine in vinotočev prodaja pijač pada, prodaja hrane pa se občutno povečuje.

Tudi v Sevnici družbeni gostinci opozarjajo na nesorazmerno obdavčitev. Izračunano je, da plačujejo zasebni gostinci občutno manjše obveznosti kot družbeni obrati. Prizadeti menijo, da se to ne dá opravičiti, češ da so družbeni gostišča na bolj prometnih krajih.

Vodstvo podjetja se zave-

je bilo dolgo zanemarjeno, nepravilni odnos do ljudi, zaposlenih v gostinstvu, pa je odbijal mlade fante in dekleta od tega poklica. Tudi se sedaj, ko je gostinskih delavcev več, je značilno, da se neradi zaposlujejo v manj prometnih turističnih krajih. Da bi si ljudi le zagotovilo, študenta podjetje 14 študentov gostinskih šol.

SE KORAK DO GILJA — Pa so se zadovoljno oddahnile mladinke, ki so malo prej pretekle 1000 m dolgo progo. »Bilo je težko, kljub temu smo zdržale do konca,« so nam povedala simpatična dekleta, ki so tekla na uličnem teku v Sevnici. Pri mladincih se je bil zagrižen boj, saj sta zmagovalca PLAHUTA in REVINSEK istočasno pretrgala ciljno vrvico. (Foto: S. Dokl)

KAKŠNA JE PRIHODNOST ŠOL NA VEL. CIRNIKU IN KALU

Zagotoviti je treba prevoz šolarjev

Predlagano je, da bi ukinili šolo na Cirkniku, šolarje pa vozili v Šentjanž — Tja bi vozili tudi šolarje višjih razredov s Kala

Sevniška občinska skupščina je prejšnji teden sicer odločila, da je treba zadevo začeti reševati. Pripravi je treba nadrobnejše izračune. Te dni bo narejen predračun stroškov izgradnje ceste proti Kalu. Staršem prizadetih otrok je priporočeno, naj kljub oddaljenosti pošiljajo otroke v šolo.

Na podružnični osnovni šoli na Velikem Cirkniku je trenutno vpisanih 32 učencev, šolarje vsakega posameznika pa velja 170.000 S din na leto, kar je za skoraj 70 odstotkov več, kot je povprečje v občini. Ker je to do matične šole v Šentjanžu 9 km, bi šolo ukinili le pod pogojem, da bi bil zagotovljen stalen

in zanesljiv prevoz. Preprost izračun kaže, da bi s tem prihranili več milijonov starih dinarjev.

Na osnovni šoli na Kalu, kjer je tudi kombiniran pouk, ne morejo organizirati pouka v višjih razredih. Zato je skupno 20 učencev vpisanih v višje razrede osnovne šole v Šentjanžu. Ker pa je razdalja do šentjanške šole tudi osem in več kilometrov, staršev teh otrok ni mogoče prisiliti, da bi otroke redno pošiljali v šolo. Obiskovanje šole je za prizadete učence hudo napor, zato je treba zanje organizirati prevoz, še prej pa dograditi 1 kilometer ceste Primča — Kal.

Sevniška občinska skupščina na je bila 21. februarja seznanjena s težavami pri prevozu otrok s teh dveh podružničnih šol. Odborniki s prizadetega območja so na seji poudarjali, da prevozanje ljudi ne bodo nasprotovali, če bo prevoz zanesljiv tudi v

zimskih mesecih, ko na Veliki Cirknik več mesecev ni mogoče priti z avtomobilom.

Ravnatelj šentjanške osnovne šole in predsednik skupščine temeljite izobraževalne skupnosti Jože Bavec je na seji poudaril, da izobraževalna skupnost ne more dati denarja za zgraditev oddelka ceste proti Kalu, občinska skupščina pa javno vprašal, kdo je odgovoren za to, da otrokom ni omogočeno 8-letno šolanje.

82 odst. otrok dobiva malico

Zadnji podatki o razširjenosti šolskih kuhinj kažejo, da v sevniški občini dobiva malico 2185 otrok ali 82,11 odstotka vseh šolarjev. Brezplačno malico dobiva 15,13 odstotka otrok. V šolskih kuhinjah ugotavljajo, da otroci radi jedo tople enolončnice, mogoče pa odklanjajo samo kruh in premaz. Vodstvo temeljne izobraževalne skupnosti meni, da je potrebno povečati število otrok, ki dobivajo malico. Pri tem naj več pomagajo tudi starši, saj je topla obroki njihovim otrokom v največjo korist.

Kolikšne bodo takse od vozil

Po novem odloku morajo lastniki lastniki motornih vozil plačevati komunalno takso, ki se bo stekla v občinski cestni sklad in bo porabljena za ceste četrtega reda. Na seji občinske skupščine v Sevnici je bil po daljši razpravi sprejet odlok, ki določa, da bodo lastniki tovornjakov

plačevali polovico toliko, kot dovoljujejo republiški predpisi. S tem popustom računamo, da bodo zadržali solitev avto-prevoznikov, čeravno bi bilo v ta namen treba spremeniti predpis, ki solitev sploh dopušča.

Lastniki osebnih avtomobilov bodo plačali 8.000 Sdin za vozila do 900 ccm, 12.000 Sdin za vozila od 900 do 1350 ccm, 24.000 Sdin za vozila od 1350 do 1800 ccm itn.

Če ste prizadeti, se pritožite!

Več sto lastnikov gozda te dni s nejevoljo gleda terjatev GG Brežice, ki zahteva plačilo dejatev od lesa, ki je bil prodan mimo gozdnega gospodarstva. Zastopniki podjetja menijo, naj se prizadeti pritožijo (kolikovanje ni potrebno), posebna komisija pa bo ugotovila, če je pritožba res upravičena.

TIS prevzela otroško varstvo

Sevniška temeljna izobraževalna skupnost je prevzela tudi otroško varstvo. Denar za varstvo otrok se bo zbiral na poseben račun te skupnosti. Občinska skupščina je razen tega tudi priporočila, naj skupnost čimprej izdelata načrt izgradnje objektov otroškega varstva.

PO SEVNIŠKI KOMUNI

SEVNICA. Na zadnji seji odbora občinske gasilske zveze je bilo dogovorjeno, da bo občini zbor občinske zveze v nedeljo 3. marca, ob 8. uri v gasilskem domu. Dolej so imele občne zveze vsa gasilska društva, izjema je le Bianca.

MALKOVEC. Občinski sanitarni inšpektor je povedal, da je pregled vode, ki jo bodo zajeli za vodovod Malkovec — Slančji vrh, pokazal, da je izvir neoporečen. Razen dveh so se prejšnji teden zbrali vsi porabniki vode in izbrali tudi 11-članski odbor, ki bo vodil delo. Za predsednika so izvolili Ivana Pungarčarja, za tajnika pa Lojzeta Udovca.

BREG. V sredo je na Bregu predaval patronažna sestra tov. Jelerjeva o boleznih otrok in odraslih. Za predavanje je bilo veliko zanimanja, poslušalci pa so ob koncu šeleli, da bi jim priredili tudi predavanje o prvi pomoči.

BLANCA. Prejšnji teden je bil v tem kraju občini zbor organizacije Bdečega križa. Na njem so grajali lanski primer, ko se je za krvodajalsko akcijo prijavilo 28 ljudi, ki pa so dali samo štirje. Na shodu so prisotni šeleli, da bi jim priredili tečaj za nego bolnika.

LOKA. Prosvetno društvo Primož Trubar se javno zahvaljuje učiteljskemu kolektivu za poklonjenih 100 Ndin namesto venca na grob pok. Franca Škrabca. Društvo bo denar porabilo za popravilo prosvetnega doma.

STUDENEC. Za danes je v tem kraju zapovedano veterinarsko predavanje Alojza Miheva. Kot so nam sporočili iz več krajev kjer je tako predavanje že bilo, je za veterinarske nasvete med kmetovalci veliko zanimanja.

Takse za pol manjše od dovoljenih

V prihodnje bodo avtoprevozniki imeli manj dajatev kot doslej

Letošnji odlok o prispevkih in davkih ima tako malo sprememb kot še noben v zadnjih letih. To je dober znak, saj je znano, da stalne spremembe ljudi begajo, ker ne vedo, pri čem so. Doslej je bila davčna nestabilnost kriva za marsikatero nesporazume, povzročala pa je tudi gospodrsko neuravnovesnost.

Ceprav je bil odlok o letošnjem proračunu ena izmed točk dnevnega reda na petkovem zasedanju, je bil zaradi nejasnosti o financiranju solstva umaknjen z dnevnega reda. Prav tako je bil seveda umaknjen tudi odlok o financiranju vzgoje in izobraževanja.

Najbolj živahno je bilo v razpravi o komunalnih takсах, ki jih bodo morali plačevati zasebni lastniki motornih vozil. Odbornik Franjo Bulc je predlagal spreminjalni predlog, po katerem naj bi bile te takse za polovico manjše od predlaganih in pripomočenih. Glasovanje je pokazalo, da se večina odbor

nikov zavzema za tako obremenitev, ki pa bo pomenila polovico manjše od predlaganih in pripomočenih. Glasovanje je pokazalo, da se večina odborovnikov zavzema za tako obremenitev, ki pa bo pomenila polovico manj dodatnega denarja za ceste četrtega reda.

Avtoprevozniki bodo po novem v trebanjski občini na boljšem, kot so bili doslej. Na seji so namreč sprejeli tudi odlok, da se prometni davek od avtoprevoznikov storitev zmanjša od sedanjih 20 na 15 odstotkov, kolikor imajo tudi druge dolenske občine. Ta prihranek bo za avtoprevoznike večji kot komunalna taksa, ki jo bodo morali na novo plačevati. Nadrobno o takсах lahko preberete v objavljenem odloku v prilogi našega lista.

Na seji je bil sprejet tudi odlok o prispevkih in davkih, ki nima večjih bistvenih sprememb. Prispevki iz kmetijstva so ostali nespremenjeni, le izterjava bo v prihodnje bolj dosledna, kot je bila doslej. V današnjem Skupščinskem Dolenjskem listu je odlok objavljen in vsakdo lahko sam ugotovi, kako bo z njegovi obremenitvami.

Skupščina je obravnavala tudi predlog o dodatnem prispevku za zdravstveno zavarovanje, ki ga bodo morali plačevati. Nadrobno o takсах lahko preberete v objavljenem odloku v prilogi našega lista.

Na seji je bil sprejet tudi odlok o prispevkih in davkih, ki nima večjih bistvenih sprememb. Prispevki iz kmetijstva so ostali nespremenjeni, le izterjava bo v prihodnje bolj dosledna, kot je bila doslej. V današnjem Skupščinskem Dolenjskem listu je odlok objavljen in vsakdo lahko sam ugotovi, kako bo z njegovi obremenitvami.

Skupščina je obravnavala tudi predlog o dodatnem pri-

spevku za zdravstveno zavarovanje, ki ga bodo morali plačevati zavarovanci od dopolnilnih dohodkov. Odborniki so k temu dali soglasje, vendar pod pogojem, da bi stopnja dodatnega prispevku od obrtne ali podobne dejavnosti, s katero se zavarovanci postransko ukvarjajo, znašala le 4 odst., in ne predlaganih 7,4 odst. M. L.

Ne pozabite na sadno drevje!

25. februarja je bilo po vsej trebanjski občini razglašeno naj kmetovalci začno škropiti sadno drevje proti kaparju. Poudarjeno je bilo tudi, naj skrbno očistijo in obrežejo sadno drevje, potrebe po škropitvah pa sporede kmetijski zadrugi, da bo pravočasno preskrbela dovolj velike količine. Pristavitelj je tudi potrebo, da je kmetijski inšpektorji dovoljeno lastnike zanemarjenih sadovnjakov ostro kaznovati.

Predpustni čas je minil. Po Trebnjem in seveda tudi drugod so zadnje dni odmevali glasovi harmonike, na kmečkih vozeh pa so vozili hale. V vsej občini je od lanskega pusta sklenilo zakonsko zvezo 86 parov, od tega v Trebnjem 45, drugi pa povečini v Ljubljani. Na sliki so svatje zadnje predpustne poroke, posneti z občinske hiše. Novoporočca sta Anton Hlebec iz Rodin in Jožefa Korelec iz Vavpce vasi pri Dobriču. (Foto: Legan)

ZBORI VOLIVCEV NISO SAMO »VENTIL«

Na kaj so opozorili na zborih

»Potrebno je imeti posluš tudi za navidez drobne probleme, ki pa so za prizadetega velikega pomena.« uči že staro pravilo

Prejšnji teden so bili v 14 krajih v občini zbori volivcev, na katerih je bilo več sto ljudi seznanjenih s pomembnimi ukrepi, obdavčitvami in načrti. Ljudje so imeli posebno pri predračunu socialnega zavarovanja kmetov in letošnjih obremenitvah veliko vprašanj in pripomb. Ražen tega so opozorili na nekatere njihove neurejene zadeve in neizpolnjene želje. V nekaj skopih besedah se seznanimo z njimi!

SENTRUPERT. Na sboru v Sentrupertu so udeleženci veliko govorili o cestah in pri tem menili, da je potrebno neplačane prispevke izterjati. Kot so zatrjevali, pogrešajo strokovne pomoči zadrugi, radi pa bi tudi kmetijska predavanja o strojnstvu in uporabi kmetijskih strojev. Zadrugi zametijo, ker lani ni izpolnila pogodb za se-menski krompir.

VELIKA LOKA. Za telesno kulturo je v občinskem proračunu toliko denarja, za pospeševanje kmetijstva pa tako malo. Predlagamo tudi da je treba letno izdatne pomagati šoli v Sentlovncu, ki bo letos stara že sto let.

DOBRIČ. Čutimo, da je naš kraj zapostavljen, odkar smo izgubili za drugo in pošto. Kakšne težave so samo s šolskim avtobusom, ki je za naše potrebe premajhen. Latos bo potrebno polepšati zunanjo podobo našega kraja, ki bo oktobra slavil 25-letnico prvega kongresa APZ.

TREBELNO. Predlagamo, da se celotno območje Trebelnega uvrsti v četrto skupino, saj je zemlja revna in kmeti ni treba tako obremenjevati s dajstvi, so dejali na zboru.

VELIKI GABER. Na tem sboru je bila cela vrsta vprašanj. Zakaj zadruga bolj ne sodeluje s kmetovalci? Zakaj ukiniti avtobus, ki vozí mimo Biča v Žušenberk? Naša nadloga so tudi Čigani. Zakaj jih pošiljajo k nam, denar pa gre na Mirno in Mokronog? Pritoževali so se tudi zaradi postojanja občinske uprave.

KACE SELO. Predlagamo novo klasifikacijo nekaterih naših zemljišč, končno pa se bomo o tem odločili, ko bodo znani stroški za to delo.

DOL NEMSKA VAS. Dečja vas bi rada imela osemenjevalno postajo. V Dol Dobravi potrebujemo na pejalnišče za živino, popraviti pa je treba tudi most. Socialni pro-

blem Jožeta Firjančiča ni dobro rešen, so zatrjevali.

MIRNA. Gradnja nove šole je že obveza. Gasilstvo ima v občinskem proračunu premalo denarja, civilna zaščita pa je deležna premalno pozornosti. Hitreje je potrebno urejevati mirenke komunalne probleme, dolg za asfaltiranje ceste je najpo izterjati. Za kmete je treba organizirati v prihodnji sezoni več predavanj. Vse to je samo nekaj vprašanj, ki jih je pretresal mirenški zbor.

KNEŽJA VAS. Nadleguje nam divjčina, predvsem divji prašiči. Zakaj moramo tudi mi plačevati vodni prispevek, če od tega nimamo nobene koristi? Zakaj v Trebnjem ne vzamejo v zdravstvenem domu oddaljenih najprej na vrsto? Z odgovorom zastopnika pošte, ki je predlagal pošto abikalno, smo le delno zadovoljni. Za nas bi bila velikega pomena tudi telefonska zveza.

MOKRONOG. Nujno potrebno je popraviti našo šolo. Predlagamo, da so lastniki motornih vozil do 300 ccm oproščeni komunalne takse. Kaj bo s Pričo, ko se tako dolgo nič ne ukrene. Ne bo tovarna za predelavo krompirja lahko zafila v težave? To so bila vprašanja v Mokronogu.

Gregorjev semenj na Veseli gori

V torek, 12. marca, bo na Veseli gori pri Sentrupertu prvi sajem, odkar je bilo tam znova odprto sejmišče. Sentrupersko turistično društvo je dalo spodbudo za ožvitev tega sejmišča, v bližnjem gradu pa namerava urediti tudi turistični objekt.

Proslava dneva žena na Mirni

Kot vsako leto bo tudi letošnja krajevna organizacija SZDL priredila proslavo za 8. marec. Slovesnost bo v domu Svobode 8. marca ob 17. uri, po končani proslavi pa bo tudi skromen prigrizek. Vabljene so vse žene z Mirne in iz okolice.

Seja občinske konference ZK

Danes ob 14.30 bo v sejni dvorani občinske skupščine Trebnje 2. seja občinske konference ZK Trebnje. Člani konference bodo volili organe konference bodo volili organe vplivu in aktivnosti komunistov v samoupravnih organih in družbeno-političnih organizacijah in o vplivu komunistov na javno mnenje. Predsedniki komisij bodo na seji podali tudi poročila o delu komisij.

Grobova sia ostala nezasuta

Grobova dveh pokojnikov, ki sia bila pred kratkim pokopana na pokopališču v Sentlovncu, sta še dan po pogrebu ostala nezasuta, s čemer je bila prizadeta pieteta do mrtvih. Pristojni inšpekciji v Trebnjem je bilo tudi sročeno, da je temu dejanju verjetno botroval alkohol.

Občinski odlok o pokopališkem redu odloča, da mora biti pokop pravilno opravljen, ne določa pa kdaj mora biti krsta zasuta, saj je star običaj, da jo zasujejo po opravljeni žalni slovesnosti.

Če bo šentlovncemsku grobarju dokazan prekršek, bo zanj kaznovan.

Sindikato bo izdajal glasilo

Na letošnjem občnem zboru občinskega sindikalnega sveta so delegati sklenili, da je treba preučiti možnost za izdajanje skupnega občinskega sindikalnega glasila, ker so podjetja in ustanove tako majhne, da ne morejo imeti vsak svojega. Te dni se že pripravljajo na izdajo prve številke glasila, ki bo izhajala enkrat na mesec in bo ciklostirano. Računajo, da glasilo ne bo drago, ker bodo del stroškov krili tudi z objavo reklam. Člani sindikalnih vodstev za bodo dobivali besedilo.

Spei o tovarni za predelavo krompirja

V soboto, 24. februarja, je trebanjsko občino obiskal pomočnik republiškega sekretarja za gospodarstvo tov. Komel. Z njim je bil tudi zastopnik republiškega zavoda za rezerve. S predstavniki občine sta se pogovarjala o možnostih za gradnjo tovarne za predelavo krompirja v krompirjevo moko in kosmiče.

O mirenskem podjetju posebno poročilo

Ze na nekaj sejah občinske skupščine je bila razprava o stanju v gradbeno-opekarskem podjetju iz Mirne. Direktor Stane Pancur je 23. februarja znova zatrjeval, da poročilo, pripravljeno za sejo, ne ustreza resničnemu stanju in da napihovanje slabosti kviri ugled podjetja, ki posluje v težjih razmerah in ob večji konkurenci. Da bi prekinili to razpravo, ki soga že na strokovno področje, je bilo sklenjeno, naj svet za gospodarstvo skupaj s strokovnjaki pripravi gradivo o stanju v tem podjetju.

LANSKA SUŠA — DOBRA SOLA

Za ljudi bo dobra, za ribe pa ne

Bodo izviri Sotle dovolj močni tudi za oskrbo Trebnjega?

Mirna z okolico bo dobivala pitno vodo iz izvirov potoka Sotle, v katerem se ribe ne uspevajo, kot že vrsto let tarnajo ribiči. Toda brez skrbi: s preiskavami so ugotovili, da je voda sicer malo pretrda, vendar neoporečna za človeško prehrano. Še več: v nji so odkrili tudi dve vrsti majhnih ribic, mlinar Ruglaj pa zatrjuje, da so razen večjih rib pred leti živeli v potoku tudi raki jelševali.

Sele osem let je sedanji mirenski vodovod napajal Mirno iz Kraljeve doline, pa je v lanskim poletnih mesecih že odpovedal. Pet do sedem litrov vode na sekundo je bilo za naraščajoči kraj naenkrat premalo, Tovarna DANA se je zavedala, da s tako malo za naraščajoči kraj naenkrat spekejta že vse težje zatiska oči.

»Odriniti vse drugo in napeljati vodoto je bil odločen sklep vodstva tovarne. Začel se je lov na izvire, ki je rodil sadove. V dolini potoka Sotle so bili v oddaljenosti dobrih petih kilometrov odkriti trije izviri, ki dajo skupaj skotraj 50 litrov vode na sekundo. Najmočnejši, tako imenovani Marinov izvir pri Ruglju daje sam 38 litrov.

Da ga ne bi še enkrat pomislili Novi vodovod mora biti tak, da bo za dolgo časa

no nič določenega. Na Mirni pravijo, da bodo vodo lahko porabili sami, bolj nestrpni pa še pristavljajo, češ da občina zdaj ne da nič zraven. Izhod bo treba najti, zakaj Trebnje z okolico bo v sušnem poletju spet ostalo brez vode. Se prizadeti spomnite čistih dni?

mir. Čez 50 let bo Mirna štela že nad 2500 prebivalcev, ta vodovod pa bo napajal tudi vasi Trstenik, Stražo, Sentrupert, Slovensko vas, Rakovnik, Brinje in Praproče, saj so ljudje iz teh krajev že pokazali to željo. Ko bo DANA modernizirala proizvodnjo z avtomatskimi stroji, ki potrebujejo več vode, bo šlo samo za to podjetje 26 litrov na sekundo, 10 litrov pa še za obrat brezalkoholnih pijač. Tovarna bo letos zgradila zajetje in cevovod, vse to pa bo stalo 112 milijonov starih dinarjev. Dokončna izgradnja vodovoda z vodohramom na Rožah bo veljala skoraj 300 milijonov, k temu pa bodo morali seveda prispevati tudi drugi.

Kaj bo z zamisljivo, da bi se od tod preskrbovala z vodo tudi spodnja Temeniška dolina s Trebnjim, še ni zna-

no nič določenega. Na Mirni pravijo, da bodo vodo lahko porabili sami, bolj nestrpni pa še pristavljajo, češ da občina zdaj ne da nič zraven. Izhod bo treba najti, zakaj Trebnje z okolico bo v sušnem poletju spet ostalo brez vode. Se prizadeti spomnite čistih dni?

M. LEGAN

Lovstvo zahteva več načrtnega dela

V ta namen bodo ustanovili občinski lovski sklad

Ceravno je že zdavnaj potekel rok za sklenitev pogodb med lovskimi družinami in občinami, tega v trebanjski občini še niso naredili. Kot vzrok tega pristojni navajajo, da je bila še vrsta stvari nerazčiščenih in da naglica ne bi prinesla tehničnih rešitev.

V kratkem bo lovstvo na dnevnem redu občinske skupščine. V občini nameravajo ustanoviti tudi občinski

lovski sklad, ki bi pomenil denarno osnovo za načrtno delo. Po približnem računu bi vseh osem družin po bonitiranem odstrelu vplačalo vanj trideset milijona starih dinarjev na leto. Ta denar bi namenoma porabili za vlaganje v lovišča.

Lovci so prepričani, da bi bilo mnogo bolje, če bi bil sklad pri občini in ne pri lovski zvezi. V merilu občine

bi obrani denar bolje obrnili. V Mirenski dolini bodo redno vlagali fazane, pomladiti pa je treba tudi zajce in drugo divjad. Lovišča so precej prazna, zato jih je treba obogatiti, če se hočemo pogovarjati o razvoju lovstva in lovškega turizma.

Tudi turistični delavci za novo cesto

Vse ceste v občini so slabe — Turisti za modernizacijo ceste Kočevje — Delnice — Glavni načrt za plavalni bazen bo v kratkem narejen — Jamarji bodo skušali urediti za ogled eno izmed kraških jam — Leta 1971 bo 500-letnica Kočevja — Upravičene kritike na račun SAP — Med turističnimi delavci premalo mladih

Na nedavnem občnem zboru Turističnega društva Kočevje so razpravljali največ o modernizaciji ceste Kočevje—Delnice, o gradnji plavalnega bazena, jamarstvu in o delovnem programu. Izvolili so nov upravni odbor društva in vodje več sekcij. Za predsednika so ponovno izvolili Karla Riglerja. Zbora se ni udeležil noben predstavnik občinske skupščine, čeprav je prav turizem tista dejavnost, ki posega v vse ostale dejavnosti v občini.

Turistični delavci so najprej ugotovili, da so vse ceste (razen ceste Ljubljana — Kočevje) slabe in potrebne popravila. Najbolj nujno pa bi bilo modernizirati še tistih 22 km ceste od Kočevja do Broda na Kolpi, s čimer bi Slovenija dobila še en izhod na morje. Pozdravili so predlog občinske skupščine, naj bi se letos uvedli v občinski samoprispevek in tako zbrali denar, ki bi ga prispevali za modernizacijo te ceste. Poudarili pa so, da bosta imeli od te ceste največ koristi republika in zveza, zato naj tudi onidve največ prispevata zanjo.

Seveda so turistični delavci hkrati ugotovili, da bo nova cesta pripomogla k napredku kočevskega turizma le, če bomo imeli tu objekte, ki bodo turiste privlačevali in jih zadrževali na Kočevskem. V nasprotnem bodo zaradi moderne ceste lahko še hitreje zapustili Kočevsko in se zapeljali tja, kjer bo za njih privlačno.

Najpomembnejši tak objekt je plavalni bazen, za katerega so idejni načrti že narejeni,

glavni projekt pa bo končan v doveh do treh mesecih. Lokacija zanj je določena ob Kadirčevi cesti, ker bo tu gradnja najcenejša.

Predstavniki jamarjev so prisotne obvestili, da je na Kočevskem precej zanimivih kraških jam. Menili so, da željskih jam ne bi kazalo urediti za ogled turistov, ker so onesnažene z rudniškimi odpadki. Odkrili pa so 6 km od Kočevja »Črna jama«, ki je zelo lepa in bi jo kazalo urediti. Omenjenih je bilo še več drugih jam, med njimi »Zvezdica«, ki je lepša od Postojnske, vendar manjša in težje dostopna; druga je Ledena jama, v kateri je večni led.

Precej kritik je bilo izrečenih na račun SAP. Njihova početniška dejavnost je lani dokazala, da dela slabo in neodgovorno. Prevoz z avtobusi je nekulturen, ker je na vozilih pogosto gnoča. Z Ljubljano bi bilo potrebnih več avtobusnih zvez, verjetno tudi nekaj hitrih. Urediti bi bilo treba okolico avtobusne postaje, ker je v slabem vre-

menu skoraj neprehodna. Tudi pokritih čakalnic na avtobusnih postajališčih ni. V Kočevju pa bi bilo treba urediti še parkirni prostor za avtobuse.

Predlagano je bilo, naj bi občinska skupščina skupaj s krajevnimi skupnostmi načrtno urejanje krajev. Sprejela naj bi program del do leta 1971

„Trikon“ je dobil stroje iz Italije

Z njimi bodo v pletilskem obratu uvedli novo tehnologijo — Montirali jih bodo do konca meseca, proizvodnja pa bo stekla v začetku marca

Pred kratkim je dobilo kočevsko podjetje Trikon težko pričakovano popolno opremo za pletilski obrat. Med stroji, ki jih je okoli 30, je tudi 30 polavtomatskih pletilskih strojev. Vso opremo so uvozili iz Italije s posredovanjem firme Stier, ki je nakup tudi kreditirala. Stroje so izdelale znane italijanske firme.

Novi stroji bodo zamenjali stare, ki so že dotrajali. Vendar pa morajo pred montažo novih strojev nekoliko prenoviti stavbo pletilskega obrata. Obnova in montaža bosta predvidoma dokončani do konca tega meseca, v začetku marca pa bo obrat začel redno delati.

Pri uvajanju nove proizvodnje in tehnologije pomagajo tudi italijanski strokovnjaki. Nekateri mehaniki, ki bodo imeli z delavkami tečaj za delo na strojih, pa je Trikon poslal na prakso v Italijo. Modernjši stroji bodo zahtevali od delavcev tudi več znanja. Doslej je delala pri vsakem pletilnem stroju po ena delavka, poslej pa bo delala ena delavka na 2 do 3 novih strojih. Pri istih strojih dela v Italiji ena delavka, če plete zahtevnejše vzorce, na

dveh strojih; če plete manj zahtevne vzorce, pa na 3 do 5 strojih. Z uvedbo nove tehnologije pri Trikonu predvidoma ne bodo povečali števila zaposlenih.

Kredit, ki jih je Trikon dobil za nakup opreme, ni-

so vezani na izvoz. Vendar pa se že zdaj zanimajo nekateri italijanski in naša izvozna podjetja za nakup Trikonovih pletilskih izdelkov.

V prenovljenem obratu bo Trikon izdeloval še naprej najrazličnejše vrhanje pletenine, kot: vestje, puloverje, kostime in ženske obleke, se pravi izdelke, ki jih je Trikon pokazal potrošnikom na letošnjem sejmu »Moda 68« v Ljubljani od 13. do 21. januarja. Takrat je hkrati razstavljal tudi težko konfekcijsko.

Otrok utonil v narasli Rinzi

Učenec Dolmin iz Kočevja je med igro padel v vodo in utonil — Trupelce so našli šele čez šest ur

V soboto, 24. februarja, je okoli 12.30 utonil v narasli Rinzi Dolmin Miklič, učenec prvega razreda osnovne šole iz Kočevja.

Otrok je prišel iz šole okoli 12. ure in omenil materi, da se gre igrati k 150 m oddaljeni Rinzi. Igral se je tako, da je metal v vodo prazne steklenice, ko pa jih je narasla reka napolnila k bregu, jih je mail Dolmin s palico spet potiskal proti sredini Rinze. Nenadoma mu je na skali spodrsnilo in je padel v 2,5 m globoko vodo. Utopljenca so našli šele po 6-urnem iskanju gasilci iz Ljubljane.

Ko je otrok padel v vodo, je zaskrbel na pomoč. Slišala sta ga 58-letni Andrej Colnar in njegovi sin, ki sta bila na njivi na drugem bregu Rinze

Ni denarja za otroke

Rudniški vrtec so prejšnjo jesen ukinili, stavbavrtca pa propada, ker ni denarja za vzdrževanje. Vendar bi bil vrtec po mojem mnenju vzgojnih delav še vedno potreben. Tu je namreč precej otrok, potrebnih otroškega varstva, vendar se starši tega ne zavedajo, saj jnočejo ničesar prispevati za njihovo varstvo.

Sestanek vodij KO SDZL

Pred kratkim je bilo v Kočevju posvetovanje predsednikov krajevnih organizacij SZDL, ki ga je vodil sekretar občinske konference Nace Karničnik. Na njem so se pogovorili o programu dela krajevnih organizacij, sprejemu mladih v SZDL, pobiranju članarine, delu ostalih krajevnih organizacij in njihovem sodelovanju s SZDL ter drugim. Najdalj pa so razpravljali o pripravah za izvedbo referenduma, s katerim bi uvedli samoprispevek za modernizacijo ceste Kočevje—Delnice

Kje so turistične sobe?

V zadnjih nekaj letih je bilo v kočevski občini izdanih precej turističnih kreditov, se pravi kreditov za urejanje sob, ki naj bi jih posamezni jernalci posojili oddajali turistom. Evidenca o tem, kdo je dobil kredit, obstoja vendar so se doslej je trije prejemniki tega kredita prijavili. Da oddajajo sobe turistom. Občinska skupščina bi verjetno morala imenovati posebno komisijo, ki bi pregledovala, kako so ta posojila porabljena in če so res za tiste namene, za katere so bila dana. Prejemnik posojila je namreč hkrati obljubil, da bo dajal določeno število ležišč za določeno obdobje na razpolago turistom. Občinska komisija pa bi morala še pred tem pregledati, če so turistične sobe primerno urejene, in jih kategorizirati. To ho vsakakor treba urediti še pred sezono, ker se vedno pogosteje zgodi, da v Kočevju med sezono v gostiščih zmanjka ležišč za turiste.

Seja ObS Kočevje

Za pretekli torek je bila sklicana seja občinske skupščine Kočevje. Dnevni red je predvideval razpravo o programu gospodarskega razvoja občine za letošnje, sprejem proračuna za letošnje in sprejem več odlokov, ki se v glavnem nanašajo vsi na razne prispevke, davke in takse.

Polžev telegram

Dolenjska turistična zveza je preteklo soboto poslala kočevskemu Turističnemu društvu telegram, v katerem je želela kočevskemu društvu na občnem zboru, ki je bil isti večer, veliko uspeha, hkrati pa se opravičila, ker njeni predstavniki ne morejo priti na občni zbor. Telegram je sprejela kočevska pošta v soboto ob 1.45, predstavnik TD pa je dobil telegram v roke šele v torek ob 10.20. Taka počasnost kočevski pošti prav gotovo ni v ponos, saj je telegram poloval dvakrat počasneje, kot bi pismo. Taki in podobni spodbujaji so na kočevski pošti že kar pogosti in je zadnji čas, da jih kolektiv pošte ali uprave podjetja prepreči.

Športni dan gimnazije

Pretekli teden so imeli dijaki kočevske gimnazije športni dan. Sli so na izlet k razvalini Fridrihštajna na Stojni. Dijakinje pa so imele mednarodni odbojkarški turnir v domu telesne kulture. Nastopilo je 16 ekip. Igrale so na izpadanje na dva dobljena niza. Kljub temu je tekmovalje trajalo od 8. do 14. ure.

V polfinalu sta bila dosežena naslednja rezultata: IV. a : III. b 2:0 in II. a : II. a 2:0. Po kratkem odmoru so odigrale finalno tekmo IV. a : II. b 2:0 in III. a : II. a 2:0 za dijakinje IV. a razreda. Tekmovalke so bile utrujene, a so kljub temu prikazale lepo igro.

Tekmovalje je pokazalo, da imamo tudi v Kočevju idealne pogoje za razvoj ženske odbojke, žal pa premalo denarja.

A. Arko

Struška mladina je oživila

Mladinska organizacija v Strugah je doslej le životarila. Na pobudo prouvalnih delavcev so se struški mladinci zbrali preteklo soboto v prostorih osnovne šole. Izvolili so novo delovno predsedstvo: novi predsednik je Andrej Hočevar, podpredsednica Hedvika Medja, tajnica Mara Pugalj in blagajničarka Dragica Pugalj. Ustanovili so tudi več krožkov, ki bodo imeli tudi strokovno vodstvo. Struški mladinci imajo mnogo načrtov in volje, le denarja, športnih pripomočkov in prostora nimajo. Sklenili so, da bodo za pomoč zaprosili občinski komite ZMS v Kočevju.

KATJA MAJERLE

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene:

Kočevje	Ribnica
(cena v Ndin za kg)	(cena v Ndin za kg)
krompir 1,00	1
svete zelje 2,00—2,80	2,70
kisla zelje 1,00	1,00
kisla repa 1,90	1,90
fišol v zrnju 4,40—4,84	4
čebula 2,30	2,50
česen 14,5	14
solata 8,20	4,00—8,20
korenje 1,95—4,20	2,20
peščenik 5,10	—
ohrov 2,50	—
radič 11,10	—
cvetača 2,70	2,80
špinata 7,20	—
jabolka 1,40—3,45	1,30
hruške 4,20—4,90	4,30
limone 4,85	5,20
banane 5,80	5,70
grozdje 6,20—8,55	5,80
ribe 6,20—8,55	—
lajca (kos) 0,60—0,68	0,65

Zahtevajo obnovo trgovine

Trgovsko podjetje »Tabor« že 14 let ni obnovilo svoje prodajalne — Sami vzdržujejo pota

Na zboru volivcev v Strugah, ki je bil pred kratkim, so volivci ugotovili, da imajo precej zemljišč, ki so knjižbe na kot travniki in pašniki, v resnici pa so tam gozdovi. Zaradi tega plačujejo več davkov, kot bi morali. Menili pa so, da so za to sami krivi, ker niso zahtevali, naj pristojni organ vknjižbe popravi.

Občani bodo tudi obvestili trgovsko podjetje »Tabor« iz Grosuplja, naj obnovi trgovino v Strugah, ker bodo sicer ponudili kakemu drugemu trgovskemu podjetju, da zgradi trgovino v Strugah. V njihovi trgovini je namreč kar lep promet. »Tabor« pa trgovine že 14 let ni obnovil.

Trgovina ne odgovarja vsem sanitarnim in drugim predpisom, zato jo je treba čim prej obnoviti.

Občani Strug že več let sami vzdržujejo svoja pota, za kar so uvedli samoprispevek. Nekateri obvez se niso izpolnili, zato so volivci vztrajali, da jih morajo čimprej. Tudi za naprej so sprejeli za vzdrževanje potov samoprispevek, ki velja za nekatere kraje.

Volivci so razpravljali še o pravicah in dolžnostih iz zdravstvenega zavarovanja kmetov, o komunalnih delih v nekaterih naseljih, o prispekih in davkih itd.

DROBNE IZ KOČEVJA

»MILIONARJEV« JE LETOS V KOČEVJU VEČ, kot lani. Čeprav je rok za prijavo lanskega osebnega dohodka oziroma zasluzka nad dva milijona Sdin potekel, matrujejo v občinski upravi za dohodke, da dohodkov niso še vsi prijavili. Do minulega petka je vložilo prijave 157 občanov ali 23 več kot lani. Med dosedanjimi prijaviteli je najvišji dohodek 4,5 milijona Sdin. Skupna vsota prijavljenih zasluzkov je precej večja kot prejšnja leta, zato lu imela občinska skupščina iz tega obdavčenja tudi večji dohodek.

»GRIPA TUDI V KOČEVJU. Zdravniki so zelo obremenjeni, ker morajo obiskovati bolnike na domovih, pa tudi lekarna izda več zdravil. Neugodno vreme slabo vpliva tudi na zdravje ostalih občanov, posebno starejših.

»NOVO TRGOVINO SADIJE« ZELENJAVA v stavbi poleg kina Jedran so začeli urejati. Trzopro-

met šeli prodajalno čimprej odpreti, da bi ustregel potrošnikom novo nastale mestne četrti v Podgorski ulici

»PRIMERJAVA CEN V TRGOVINAH s sadjem in zelenjavo v Ribnici in Kočevju ki je redno objavljena v Dolenjskem listu, je za gospodinjo zelo zanimiva in osnova za marsikateri domači razgovor in posvet. Tako zadržujejo gospodinje, da bi bilo tu in tam dobro k tabeli cen dodati tudi cene ljubljanskega trga ter iz ostalih krajev Dolenjske. Gospodinje namreč trdijo, da so druge cene precej nižje kot v Kočevju. Prav zato bi bila taka primerjava umestna, da bi lahko vsi videli, če trditve dele ali se morda včasih pretirane. Gospodinje nadalje trdijo, da je meso v Velikih Laščah precej cenejši kot v Kočevju, da je boljše in da ga prodajajo po kvartilnih vrstah. Razlik v cenah je kar precej in potrošnike zelo zanima, kaj vpliva, da imamo pri nekaterem blagu visoke, če ne celo najvišje cene.

»NOV SVETLOBNI NAPIS« je pretekli teden dobila tudi podružnica Kreditne banke in Ribnice v Kočevju. Tako je v središču mesta vedno več svetlobnih napisov, zaradi česar je Kočevje vedno lepše tudi ponoči.

Odlikovani turistični delavci

Na občnem zboru Turističnega društva Kočevje je podelil predstojnik ljubljanske turistične zveze priznanja nekaterim turističnim delavcem. Srebrno častno značko in diplomu je dobil Stane Potisek, bronasto častno značko in diplomu za sta prejela Rudi Murovič in Katica Stajdohar.

Upravni odbor društva je podelil spominske plakete naslednjim svojim članom: Andreju Arku, Jožetu Zagarju, Stanetu Potisku, Katici Stajdohar, Rudiju Muroviču in Marici Rutar.

Iz »Metka bara« se kadi ...

Do sedaj je bilo že več pripomb močanov, pa tudi odbornikov na seji občinske skupščine, da ne bi smeli mladoletnikom v tem lokalni točiti alkoholnih pijač. Občani so prepričani, da mladoletniki dobivajo pijače, čeprav občinski odlok o javnem miru in redu to prepoveduje.

Dnevno imajo v tem lokalnu 70 do 150 ljudi. V glavnem so obiskovalci gimnazijci. Ker ima mladina malo denarja, v glavnem pije limonado in kavo, obenem pa precej kadi. Prav zaradi kajenja se je v zadnjem času slišalo precej pripomb.

V restavraciji je prepovedano igranje kart in šaha. Ne vemo, zakaj mladina ne bi smela igrati šaha, glede igranja kart pa se strinjamo.

M. G.

Skupno delo jih združuje

Zadnji zbor volivcev na Bregu pri Ribnici, na katerem so se zbrali volivci iz vasi Breg, Dolenji Lazi in Zapuže, je pokazal, da se prebivalci živo zanimajo za vsa dogajanja v občini in za razmere v domačih vaseh. O vsaki stvari, ki jim je bila predočena na zboru, so živo razpravljali, pa tudi kritizirali so, če se jim je zdelo, da stvar ni pravilno postavljena.

Vija delo uspešno. V lanskem letu je svet krajevne skupnosti zbral 27.000 N din sredstev, ki so jih prispevali občani. Predvsem velja pohvaliti PGD Dolenji Lazi. Največ sredstev so porabili za gradnjo vodovoda v Jurjevici, ki napaja vodovod v Dolenjih Lazih. Vaščani iz Dolenjih Lazov so za omenjeni vodovod prispevali 15.000 N din.

Pri krajevni skupnosti deluje sedem komisij, ki so svetu KS v veliko pomoč. Spričo velikega angažiranja občanov v organih lokalne samouprave tudi uspehi niso izostali, čeprav je to razmeroma majhna KS, kjer prevladujejo delavci in mali kmetje.

Osebni dohodki so pod povprečjem

V ribniški občini so osebni dohodki porasli za 5 odst. in so še vedno nižji kot drugje — Za nerentabilna podjetja je rešitev le v preusmeritvi proizvodnje — Število nezaposlenih še vedno narašča — V svet KS so izvolili nove člane

Na nedavnem zboru volivcev v Ribnici — udeležba na zboru je bila za Ribnico zelo skromna — so se volivci seznanili z oceno gospodarskih gibanj v letu 1967 in razvojnimi možnostmi gospodarstva v letu 1968. Ocena gospodarstva je realna. Iz tega je razvidno, da si danes ne moremo več zamišljati družbenih planov, ki bi gospodarskim organizacijam administrativno odredili proizvodni program, akumulacijo, delitev dohodka in stopnjo rasti. Vse to je v rokah kolektivov samih.

Iz poročila smo slišali, da so lani bruto osebni dohodki porasli za 5 odst., vendar so osebni dodatki v naši občini še precej pod republiškim povprečjem, ki znaša 850 N din; v ribniški občini znašajo namreč le 750 N din. Malo boljše so OD v družbenih dejavnostih, kjer so povprečni OD 970 N din (v republiki 1.070 N din). Razkorak med stopnjo porasta celotnega dohodka in narodnega dohodka (in sveda med sestavnimi de-

li narodnega dohodka, v kateroga štejejo: osebni dohodki in ostanek dohodka) je v Veliki meri posledica dejstva, da je bilo v gospodarstvu naše občine še precej dediščine preteklosti; ki je povzročila, da se je posamezna proizvodnja pokazala v reformi kot nerentabilna. To velja za gradbeništvo, lesno galanterijo v obratu Galanterija v Sodražici, usnjeno galanterijo v obratu Gorbica v Sodražici, lastno proizvodnjo v kmetijski zadrugi Ribnica in še kje. Zato je ena glavnih nalog v letu 1968, da se vse tiste gospodarske dejavnosti, ki so se v lanskem letu pokazale kot nerentabilne, preusmerijo.

Vse bolj prihaja do izraza nezaposlenost. Število nezaposlenih iz leta v leto raste. Sedaj jih imajo na zavodu za zaposlovanje registriranih okrog 150, vendar pa računajo, da se bo število ob začetku gradbene sezone zmanjšalo.

Volivci so potem, ko so slišali vsa poročila, zastavili več vprašanj. Zahtevali so tudi,

NA SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE V RIBNICI

Obrati morajo razširiti proizvodnjo

Odborniki so se seznanili s predlogi in pripombami volivcev — Velika gospodarska škoda je nastala zaradi nizkih odkupnih cen lesa — Obrati, ki imajo sedež izven ribniške občine, morajo razširiti proizvodnjo — Sprejeli so odloke in izvolili odbore — Proračun bo najvažnejša točka na prihodnji seji občinske skupščine

24. februarja je bila seja občinske skupščine Ribnica. Odborniki so se seznanili s potekom zborov volivcev in s pripombami, ki so jih dali volivci, ko so obravnavali osnutke odlokov. Posebno dolga je bila razprava o sprejetju sklepa o stopnji osnovnega prispevka za zdravstveno varstvo delavcev in o sklepu o dodatnem prispev-

ku za zdravstveno zavarovanje. Odborniki so opozorili, da bodo morali v prihodnje misliti tudi na štednjo v socialnem zavarovanju. Ko so govorili o gospodarski problematiki, so največ pozornosti posvetili gozdarstvu. Na vprašanje, kdo je odgovoren, da je v ribniških gozdovih propadlo 4000 m³ lesa, so odbornikom povedali, da so bili vzroki: nizka odkupna cena lesa, prevelika oddaljenost in težka dostopnost lesa. Škoda je velika, trpijo pa jo prizadeti lastniki in skupnost.

Občinska skupščina bo v bodoče posvečala večjo pozornost obratom, ki imajo sedež izven občine. Obrati, ki delajo na območju občine, ustvarjajo sklade, od katerih pa ima korist samo matično podjetje. Sredstva se odvaja, za obrat pa ostane le malo denarja. Obrati prav zato ne morejo vlagati v lastno razširjeno reprodukcijo, pač pa to delajo na njihov račun na sedežu podjetja, ki je izven občine Ribnica.

Na seji občinske skupščine so sprejeli več odlokov: odlok o prispevku in davku ob-

čanov občine Ribnica, predlog odloka o spremembi odloka o občinskem prometnem davku in nekateri drugi. Sprejeli so tudi odlok o komunalnih taksah na motorna vozila. Sredstva, ki se bodo zbrala s pomočjo teh taks, bodo uporabili samo za ceste IV. reda.

Izvolili so tudi odbor za gradnjo in dograditev šol v občini, upravni odbor komunalnega sklada, upravni odbor rezervnega sklada gospodarskih organizacij pri občinski skupščini, iniciativni odbor za ustanovitev skupnosti otroškega varstva in potrdili ustanovitev višjega disciplinskega sodišča postaje Ljudske milice. Potrdili so predlog, da se vsa sredstva likvidiranega podjetja Gradbenik s posebno pogodbo dodelijo stanovanjskemu podjetju Ribnica. S tem mora soglašati še stanovanjsko komunalno podjetje.

Na dnevnem redu skupščine je bil tudi predlog o proračunu občine Ribnica za leto 1968, vendar bodo o tem sklepali na prihodnji seji v mesecu marcu.

Izseljenski piknik v Ribnici

Podružnica Slovenske izseljenske matice v Ribnici je imela pred kratkim letni občinski zbor, na katerem so pregledali lanskega dela. Podružnica je organizirala več srečanj z našimi delavci, zaposlenimi v tujini, predvsem pa s tistimi, ki so na delu v Zahodni Nemčiji, kjer jih je največ. Pojasnili so jim pravice, ki jim grede po zakonih. Z izseljenci, ki so prihajali v domovino, je imela podružnica stalne stike. Za izseljence je organizirala tudi piknik v ribniškem gradu.

Delovanje podružnice je bilo težavno zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, sicer bi bili lahko uspehi še večji.

Udeleženci zbora so dali več koristnih nasvetov za bodoče delo podružnice. Predstavnika GO SIM iz Ljubljane pa sta odgovorila na več vprašanj, ki so jih v razpravi zastavili diskutanti. Na zboru so sprejeli program dela za leto in sklenili, da bo osrednji piknik za izseljence, na katerega bodo vabljene tudi ostali prebivalci iz ribniške in kočevske občine, 30. junija v ribniškem gradu. Prav tako so sprejeli sklep, da se združi s kočevsko podružnico, in izvolili 8 članov v skupni odbor. Podružnica bo samo koordinator dela, ker bosta tako v ribniški kot kočevski občini delovali sekciji podružnice SIM.

Pustna zabava ob soju sveč

V Ribnici je postalo že tradicionalno, da priredijo žene v tednu pred pustom zabavo. Tako je bilo tudi letos. V četrtek so ribniške žene priredile pustno zabavo v prostori Restavracije. Prijetno razpoloženje in dobro udeležbo je zmotila le prekinitve električnega toka, zato so si morali svetilki s svečami.

Nov motel v Ribnici

Turistično podjetje IMOS iz Zagreba je zaprosilo ribniško občinsko skupščino za lokacijo motela v bližini Ribnice. Občina bo prosilcem dodelila prostor ob glavni cesti v neposredni sosesčini vasi Breg. Novi motel, ki bo znatno pripomogel k razvoju turizma v Ribnici, bo kmalu zgrajen. Ker nameravajo nekateri zasebniki v neposredni bližini zgraditi tudi montažne hiše, bo v prihodnje tu morda zraslo pravo weekend naselje.

Občni zbor

Izseljenske matice
V nedeljo, 25. februarja, so imeli v Ribnici občni zbor. Pogovorili so se o programu, o prireditvah ter o tem, kako bodo vzpostavili stik z izseljenci v Franciji, Ameriki in Kanadi. Lani je bil centralni izseljenski zlet v Kostanjevici, letos pa je predviden na Mirni.

S šolo v naravi ni bilo nič

V zadnjem času so v Ribnici precej govorili o šoli v naravi. Vendar nimajo dovolj denarja, pa tudi starši niso preveč zainteresirani. Lani so imeli v načrtu plavalni tečaj za četrte razrede, za pete pa smučarskega. Celoten načrt je zaradi pomanjkanja denarja ter bojazni staršev pred morebitnimi poškodbami padel v vodo.

Lepi načrti mladincev INLES

Sprejeli so delovni program in ga začeli izvajati — Polovica mladih pa je še izven organizacije — Za predsednika so izvolili Staneta Vesela

Poročali smo že, da je delovna enota INLES v Ribnici po dolgih letih spet ustanovila mladinsko organizacijo, ki šteje 40 članov (v tej delovni enoti pa je zaposlenih 86 mladincev). Pobudniki za ustanovitev so bili mladi študenti, ki so letos končali solo, pri tem pa so jim pomagali nekateri starejši člani kole-

ktivna. Mladinci so izvolili za predsednika Staneta Vesela, ki nam je povedal, da je mladinski odbor na prvi seji že sprejel delovni program. Za mladino bodo organizirali predavanja o njihovem podjetju, samoupravljanju, varstvu pri delu in drugem, ogledali si bodo obrat INLES in nekatera druga sorodna podjetja, ter ustanovili več športnih sekcij: smučarsko, telovadno, odbojkarško, šahovsko in nemiznoteniško. Na smučarsko tekmovalno gozdarjevo in delavce lesne industrije, ki je bilo pred kratkim v Črni na Koroškem, so poslali 3 svoje predstavnike.

Tudi na kulturo niso pozabili. Organizirali bodo obisk predstav Drame in skušali ustanoviti nekatere kulturne skupine. Vpisali se bodo v Počitniško zvezo, sodelovali v ribniškem klubom OZN in organizirali ples.

In denar? Malo ga je. Nekaj ga bodo zbrali s članarino, nekaj jim ga bo dal sindikat (če bo treba, bodo uvedli samoprispevek), dohodke pa bodo imeli tudi od raznih delovnih akcij. Tako so naprimer že začeli posipavati pot do njihovega obrata družbene prehrane, nato pa bodo pospravili tudi skladišče. Vse to

bodo dobili plačano, denar pa bodo dali v mladinsko blagajno.

Polletni uspeh na osemletki

Na osnovni šoli v Ribnici je 821 učencev, od tega kar 182 vozačev. Ob polletju je bil uspeh celotne šole 73,5 odstotka. V nižjih razredih je uspeh veliko boljši kot v preteklih letih, v petih in šestih razredih je uspeh zadovoljiv, v sedmih in osmih pa zelo slab. Učni uspeh je slabši predvsem zato, ker se v višjih razredih precej dijakov vozi iz oddaljenih krajev, ter zaradi nedelavnosti, saj so v nekaterih razredih učenci samokritično priznali svojo napako.

Teško pričakujejo nove šolske prostore

Na sedanji šoli teško pričakujejo nove šolske prostore, saj so vrata in okna dotrajala, sanitarije in razsvetljava tudi več ne ustrezajo sodobnemu pouku. Čeprav je pouk v dveh izmenah, sta obe šoli natrpani do zadnjega kotička. V novi šoli bodo prešli na dopoldanski pouk vseh učencev, pa tudi za krožkarske dejavnosti bo dovolj prostora.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ RIBNIŠKE TRGOVINE tudi na zunanji poldnevni: te dni sta dobili nova svetilna napisa trgovini Živila in Oblečila. Trgovina Oblečila je v novo urejenih prostorih in bo v kratkem odprta.

■ PRODAJALNO TOBAKA bo odprlo v Ribnici podjetje »Tobaka iz Ljubljane. Nova prodajalna je zelo lepo urejena in bo kmalu odprta. Razen tobaka bodo prodajali tudi drobno galaterijsko blago.

■ DIMNIKARSKÉ USLUGE, plučarske in druge uslužnostne dejavnosti so v ribniški občini dražje kot drugje. O tem so poročali nekateri odborniki na zadnji seji občinske skupščine.

■ NA ZADNJIH ZERH VOLLIVCEV so kmetje iz Zimarije in Otavice zahtevali, naj se njihova

zemlja prekvalificira v slabšo skupino, ker bi prišli pri plačevanju davkov v ugodnejši položaj.

■ 140 ZASEBNIH OBRATNIKOV in 34 gostinčarjev je imelo lani le 109 zaposlenih delavcev. To je 5 odst. vseh zaposlenih. Dopoldni obrt je imelo v Ribnici lani 44 ljudi. Če to upoštevamo, potem bomo letos lahko našli kruh tudi še za nekaj nezaposlenih.

RAZGOVOR V KOVINSKEM PODJETJU V RIBNICI

„Najprej moramo dobiti strokovnjake“

Govorice o združitvi ne drže — So lanski slabi uspehi posledica pomanjkanja naročil ali tega, ker nimajo strokovnjakov?

O Kovinskem podjetju je v Ribnici slišati zadnje čase precej, tako med ljudmi kot na sejah občinske skupščine. Osnovna misel ali morda bojazen v teh nepreverjenih govoricah je, da je za likvidiranim »Gradbenikom« na vrsti Kovinsko. Ker v.d. direktorja Janeza Bolhe ni bilo doma, sta odgovarjala na vprašanja predsednik DS France Zajc in računovodja Mirko Goršič.

Govori se, da vam je pred meseci ali leti ITAS Kočevje ponudil sodelovanje ozir. združitve, vendar ste odklonili, zdaj pa vi sami predlagate rešitev. Ali je to res?

Računovodja: — Nisem slišal ne za prvo ne za drugo, pač pa so našemu predstavniku pri ITAS povedali, da niso za združitve. Dogovarjali pa smo se z njimi o tem, da bi nas vzeli kot kooperanta, in to raje kot koga drugega.

Predsednik DS: O takih predlogih nisem nič slišal. — Kaj kaže primerjava lanskega poslovnega leta s predlanskimi?

Računovodja: Realizacija je manjša za 10 odstotkov, čisti dohodek je večji za 50 odstotkov, osebni dohodki so bili manjši za 11 odst., čez leto pa smo imeli povprečno 3 zaposlene manj kot predlani.

— V čem so torej vzroki za gospodarski neuspeh?

Predsednik DS: — Premalo je bilo dela in naročil. Največ smo delali vprežne pluge, ki so se v začetku dobro prodali, nato pa se je trg zasitil in ostali so nam v skladišču.

Od strokovnjakov sta odvisni organizacija proizvodnje in poznavanje tržišča in tu je najbrž vzrok. Koliko inženirjev in ekonomistov imate v podjetju?

Računovodja: — Nobenega, le 3 strojne tehnike, enega tehnika kemije, dva v sredajo ekonomsko šolo in enega metalurga, ki še nima inženirske diplome. Na ponovni razpis za tehničnega vodjo se ni prijavil noben inženir. To je dokaj čudno, ko hkrati bemo po časopisih, koliko strokovnjakov je brezposel. K nam naj pridejo!

Predsednik DS: — V DS se zavedamo, da brez dobrega vodilnega kadra ne gre. Na naše razpise pa ni odziva.

Čeprav smo v razpisu za direktorja posebej podčrtali da razpis ni formalen! Najbrž strokovnjaki ne gredo radi na deželo!

— Kako se kanite izkoptati iz težav?

Računovodja: — Najhuje je že za nami. Tri možnosti imamo: ali preusmeriti proizvodnjo v opremo za cestna podjetja, ali s kom poslovno sodelovati, ali preusmeriti proizvodnjo v investicijsko opremo.

Predsednik DS: — ... ali pa se v skrajnem primeru združiti s kakšnim večjim podjetjem.

Računovodja: — O združitvi pa do sedaj nismo razpravljali še v nobenem samoupravnem organu.

Na Stojni — smučarski tečaj

Letos so imeli med zimskimi počitnicami na smučiščih Velike gore tedenski smučarski tečaj. Učiteljem telesne vzgoje sta pomagala še dva učitelja — vojaka. Čeprav je bil prispevek za izdatne tople malice malenkosten (900 s din), se je prijavilo samo 38 otrok, največ iz petih razredov.

Ne samo znanje, mladim dajmo tudi vzgojo!

Idejnost pouka ne sme biti več zanemarjena, so sklenili v Črnomlju na posvetu prosvetnih delavcev-komunistov

21. februarja so se v Črnomlju sestali prosvetni delavci-komunisti s vseh šol v občini ter ustanovili svoj aktív, ki se bo še večkrat sestel ter s političnega gledišča ocenjeval pouk in njegovo idejno plat.

O vlogi šole pri idejnem oblikovanju mladine je kot uvod v razpravo govoril Anton Troha. Komunisti šolniki so nato ugotovili, da bi morali idejnost pouka poudarjati pri vseh predmetih, zlasti pa na podeželju, kjer svetovni nazor otrok ni zadovoljiv zaradi tradicij, ki se še niso prežvele.

Od leta 1957 dalje se je učni uspeh v šolah izboljšal za okoli 30 odst., menili pa so, da bi morali v prihodnje ocenjevati tudi vzgojne uspehe.

Na področju črnomaljske občine je polovica prosvetnih delavcev že članov Zveze komunistov, vendar bodo še bolj pazili na svetovni nazor kadrov, ki jih študenti pridobivajo v šolah.

Le 70 odstotkov izterjanih davkov

Lani je uprava za dohodke pri občinski skupščini Črnomelj izterjala le 70,7 odst. obveznosti iz kmetijstva in prispevkov za socialno zavarovanje, medtem ko so izterjali 84,5 odst. vseh drugih obveznosti občanov. Odstotek izterjave je med najnižjimi v Sloveniji in je tudi slabši kot je bil dosežen v preteklih letih. Ker si občinski proračun ne more privoščiti tolikšnega primanjkljaja, je bilo sklenjeno, da bo letos uprava za dohodke strožje ukrepala proti nerednim plačnikom.

Stari trg: Zahteve občanov upoštevati

Najbolj vroča razprava na zboru volivcev v Starem trgu je bila zaradi tega, ker je bila gradnja ceste Radenci-Sodevci predvidena že v programu krajevne skupnosti za leto 1967, a ni bila izvršena in tudi v letošnjem letu dela niso predvidena. Namesto tega pa so začeli graditi vodovod Prelesje, ki je sicer tudi potreben, vendar ljudje menijo, da bi z njim lahko še počakali. Končno se je 73 občanov izreklo za predlog, naj gredo letos vsa sredstva namenjena območju Starega trga, prvenstveno za gradnjo ceste. Volivci so imeli še nekaj pripomb glede kmečkega zavarovanja in delovanja zdravstvene službe. Omenjali so visoke dohodke zdravnikov in pa dejstvo, da zdravniške pomoči niso deležni takoj četudi je nuja.

Tečaji za voznike motornih vozil

Avto-moto društvo Črnomelj bo priredilo v marcu in aprilu v Metliki tečaj za voznike A in B kategorije. Čeprav so se stroški za gorivo in zavarovalnino povečali, ostanejo cene storitev AMD iste. Za poučevanje na službenem avtomobilu stane ura 22 Ndin, na lastnem avtomobilu 12 N din, za motor pa 15 Ndin. Tečaj bo trajal mesec in pol, prijavitelni kandidati pa bodo v tem času za volanom 20-30 ur. Med prebivalci vlada za tečaj izredno zanimanje, tako da bo imelo 5 inštruktorjev kar precej dela. Društvo ima v načrtu prirediti podobne tečaje še v Metliki in Semiču. M. G.

Med zaslužki ni bistvenih razlik

Razširjene seje občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti v Črnomlju, ki je bila 23. februarja, so se udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in predsednik republiškega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slavko Bohanec. Obravnavali so predvsem družbeni dogovor in njegovo uresničitev ter ugotovili, da v črnomaljski občini ni bistvenih razlik med osebnimi dohodki v gospodarstvu in družbenih službah. Obstajajo pa precejšnja odstopanja v primerjavi z bogatejšimi občinami. Sprejeti je bil sklep, da bodo naredili še analizo osebnih dohodkov po kvalifikaciji zaposlenih ter na podlagi te ponovno primerjali osebne dohodke. K. W.

Samo 14 dni je trajalo veselje

Autobus, ki je pred kratkim začel prevažati otroke iz Štrekljencev in okoliških vasi v semiško šolo, je napravil veliko veselja šolarjem, njihovim staršem in ljudem, ki so zaposleni v semiški Iskrici. Proga pa je obratovala le polizkusno, in ker se je izkazalo, da bi veljala občina letno okoli 8 milijonov S din, avtobus ne bo več vozil. Odločitev so odborniki na zadnji občinski seji neradi sprejeli, toda k temu so bili prisiljeni, ker proračun toliko ne bo mogel utrpeti.

Res v Gribljah najmanj dobijo?

Zbora volivcev v Gribljah se je udeležilo 85 občanov, razpravljali pa so o programu javnih del, o davčni politiki, kmečkem zavarovanju in vaških problemih. Ljudje so se pritoževali, ker obljubljena gradnja trgovine v vasi ni zajeta v letošnjem programu javnih del, kakor je bilo objavljeno, in so menili, da dobivajo Griblje od skupnosti najmanj pomoči. Vaščani so navajali kopico zadev, ki bi jih radi uredili: želijo industrijski tok, razširili bi radi gaališki dom, nabavili mrliški voz, popravljali vaška pota itd., vendar sami ne zmorejo vsega. Prav tako so ponovno prosili, naj občina uredi potrebno s KE Metlika glede lastništva bivših združnih hlevov, ki bi jih radi uporabljali. R. V.

Komite o zamenjavi direktorjev

Pretekli teden so na seji komiteja v Črnomlju razpravljali predvsem o reelekciji. Ker so ugotovili, da je v nekaterih delovnih organizacijah premalo razvito samoupravljanje, da gre ponekod za familiarnost in slabo politično delovanje, kar vse ima lahko ob nepravilno izvedeni reelekciji usodne posledice za gospodarstvo, so sklenili, podrobneje spremljati zamenjavo direktorjev.

Komite predlaga, naj bi se komunisti v delovnih organizacijah zavzemali za stališče, da bi bili novi ravnatelji šol sposobni pedagoški delavci in komunisti, na vodilnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah pa naj bi bili delovni, napredni in strokovno sposobni ljudje.

delovni, napredni in strokovno sposobni ljudje.

Trije sestanki v Adlešičih

V nedeljo, 25. februarja, so bili v Adlešičih trije sestanki: sestanek članov Rdečega križa, gasilcev in zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev. Najbolje je bil obiskan sestanek RK, kjer so obravnavali socialne in druge krajevalne probleme. Izvolili so tudi dva nova odbornika: za Fučkovec je bil izvoljen Rudi Segina, za Jankoviče pa Jože Vardičan.

R. V.

ZABELEŽENO NA SEJI OBCINSKE SKUPSCINE

V Črnomlju so izkoristili možnosti

Ker letošnjemu proračunu spet zelo slabo kaže, je občinska skupščina s komunalnimi taksami izkoristila vse možnosti za pridobivanje dohodkov — Ponovno zadeva Vranešič

Predvideni dnevni red je bil obrnjen na glavo, ker so sejo začeli z zadevo Vranešič, h kateri je podal obrazložen občinski javni pravobranilec. Na eni prejšnjih sej so odborniki s tajnim glasovanjem odločili, naj se nacionalizirani lokal v zasebni hiši Janka Vranešiča v Črnomlju vrne lastniku. Kasneje so v občinski upravi ugotovili, da je bila odločitev nepravilna in preuranjena, zato so o tem ponovno razpravljali.

Čeprav je javni pravobranilec dr. Bogdan Škerjavič v odzivu na predlog, da se vrne lokalni zakoniti pogoji in da bi se s prvotno odločitvijo povzročila družbena škoda (lokalne zahtevajo nazaj tudi drugi lastniki, prizadeji za nacionalizacijo), so imeli odborniki pomisleke. V razpravi so poudarjali, da je trgovina, ki uporablja nacionalizirane lokale, doslej premalo naredila v pogledu modernizacije poslovnih prostorov, čeprav je trgovcem vse do lani kupčija cvetela. Po drugi strani pa so se pritoževali tudi nad načinom obravnavanja te zadeve. Ni jim bilo všeč, da morajo o isti stvari dvakrat glasovati. Predlog, naj bi že sprejeti sklep o vrnitvi lokalne razveljavili, ni prodrl, pač pa so se odločili za zadržanje sklepa, medtem pa bo svet za gospodarstvo ponovno proučil možnosti za vrnitev lokalov zasebnim lastnikom ter previdel tudi rok, kdaj bo to mogoče izpeljati.

Seja se je nadaljevala s razpravo o lani izvršenih delih s samopriskupkom občanov. Ob tem je predsednik občinske skupščine obvestil odbornike, da ho treba letos nekatera predvidena javna dela odložiti, ker bodo šla vsa razpoložljiva sredstva za modernizacijo ceste do Vinice, ta bo narejena že letos, in ne v dveh letih, kot so računali prvotno.

Najpomembnejši del seje, sprejemanje odlokov, je bil kratek. Odborniki so izglasovali spremembe odlokov o občinskem prometnem davku, o prispevkih in davkih občanov ter odloka o taksah. Odloki so bili sprejeti, nekateri po najvišje dovoljenih stopnjah, kar je nujno v prid občinskemu proračunu, ki bo letos spet kazal dno. Kljub temu, da je občina izkoristila vse možnosti za pridobivanje dohodkov, bo po sedanjih računih še vedno manjkalo okoli 100 milijonov S dinarjev.

Mladino navdušuje le stvarno delo

Novi predsednik občinskega komiteja mladine svoje funkcije ne bo opravljal kot profesionalc — Strojništva ne namerava pustiti

Strojni tehnik, zaposlen v BELTU, doma pa iz Rožnega doma — Boris Škedelj — je bil na občinski mladinski konferenci izvoljen v komite in predlagan za predsednika. Bil je tudi delegat na mladinskem kongresu v Beogradu, kjer je delal v komisiji za družbeno aktivnost mladine. — Zastopam stališče, je dejal, da mladino lahko navdušuje le konkretne akcije s ciljem, ki je dosegljiv v bližnji prihodnosti. Mladina je voljna delati, če ima dobrega mentorja, če je delo dobro organizirano in če so zadovoljivi delovni pogoji. — Kakšnih oblik dela z mladimi ljudmi se boste v bodoče posluževali? — Točnega načrta si še nisimo zastavili, ker sem delo komaj prevzel. Menim pa, da

je organizacija prireditelj, ki jih ima mladina najraje — ples — lahko samo del naše dejavnosti. Takim prireditvam bi lahko pridružili še delček kulturnega programa ali zanimiv razgovor. V delo z mladino bi morali vnašati več ideološko-politične vzgoje, saj imamo opravka s do-raščajočimi ljudmi, ki si še le oblikujejo svetovni nazor.

Boris Škedelj iz Črnomlja, novi predsednik občinskega komiteja mladine

— Boste v občinskem komiteju delali kot profesionalc? — Ne. Samo en dan v tednu bom v pisarni občinskega komiteja, da bom urejal stike z mladino na terenu, sicer pa imam službo. Zaintervju sem v strojništvu! Upam, da bodo vsi člani novotvoljenega komiteja delavni in da bodo plodovi naših prizadevanj kronani z uspehom.

Z izletom v Celovec ni bilo nič

Pri turističnem biroju v Ornomlju se je prijavilo za drsalno revijo v Celovcu samo 8 interesentov. Ker pa bi jih moralo biti najmanj 30, je izlet padel v vodo. Cena ni bila tako visoka — 88 N din — pa kljub temu ni bilo zanimanja.

V marcu imajo v načrtu izlet s Sapovimi avtobusi v Trst. Turistično društvo upa, da se bo prijavilo več ljudi kakor za Celovec. Letos bodo organizirali še izlete na Plitvice, v Benetke, ter 4-dnevni izlet po Madžarski in Češki. M. G.

Ni bilo okvare, le miši so bile

Neki mošakar iz Dolenjcev je mislil, da ima pokvarjen radijski sprejemnik, ker je zaslišal v aparatu visoki cv. Čeprav je bil zaprt. Vzel je izvijač in nervozno začel odstranjevati zadnjo steno sprejemnika, kar mu je nekaj skočilo med prsti. V strahu je bliskovito odmaknil roko, nato pa ugotovil, da je ven skočila miš. Ko je mošakar natančneje pogledal v notranjost radia je opazil še precejšnje mišje domaćije. Gnezdo je junsko odstranil, okvara je bila pojasnjena, domača muca pa je imela tišči dan imenitno kosilo. R. V.

Slovo tanških fantov

V petek, 24. februarja, so priredili fantje s Tanše gorov slovesen odhod svojih vrstnikov k vojakom. Zadnji večer so fantje preživali pri Flekovi, kjer se je zbirala precejšnja družba. Vrtali so gramofonske plošče in se prijetno zabavali. Naslednji dan so se poslovljali od svojcev in po stari navadi lokalni, čeprav vedo, da se bodo kmalu vrnili in da jim pri vojakih ne bo nič hudega. R. V.

Ne pozabite: vaš pismo-noša ima še tisoč potov, zato mu pripravite denar za naročnino domačega lista!

ČRNOMALJSKI DROBIR

ČEPRAV časopis na široko poročajo o pustnih prireditvah v raznih krajih, bo pust letos v Beli krajini potegnil sta kraška. Čelo vsakoletni metliški karneval je odpovedal, Črnomaljec pa ga še prej nismo imeli. Ljudje pravijo, da je temu vzrok reforma, občutijo pa jo gostinci, ki so prejšnja leta poznili mošaličke, letos jih pa ne.

DELAVCI KOMUNALNEGA PODJETJA so se začeli popravljati pokškodovane pločnice od lanekoltnih vojaških vaj. Lastniki motornih vozil pa komaj čakajo, da bo cesta skozi mesto pretlakovana, saj je kdaj zaradi precejšnje valovitosti cestniška vožnja neprijetna.

PODJETJE BELT je sprejelo na delo še nad 30 ljudi iz pradednega podjetja LAC, še sicer pa ostaja okoli 40 ljudi doma. Prav bi bilo, če bi tudi druga podjetja pozicijala zaposliti bivše LICEVE delavce.

V OKVIRU NATECAJA za Zupandičovo nagrado so v nedeljo 25. februarja v Dragatušu gostovali igralci iz Preloke s igro »Moje dete«. Igralci iz Gribelj pa so na domačem odru uprizorili še drugo delo »Stari grehi in se odrezali bolje kot prvi«. Komisija ugotavlja, da je dostoj nastopila polovica prijavljenih, tako da se še ne ve, kdo bo prišel na revijo v Črnomelj. Črnomaljski igralci pa bodo nastopili izven konkurence.

ČRNOMALJSKI so se v sredo pophvaljevali s hitro filmom »Maša den kina. Medtem ko so bile prej na sporedu pretežno kavbojke ali izrazito komercialni filmi, je v sponošno veselje odraslih vse več filmov z dobro vsebino.

V SOBOTO ZVEČER je bil v gimnaziji prvi dobro obiskan glasbeni ples, na katerega so bile vabljene tudi maske, a jih je bilo zelo malo. Ob glasbi ansambla Pusyke so največ plesali šofje.

NOVICE črnomaljske komune

Novi vzorci za pomladne obleke. — Novi pomladni plašči pri „Deletekstil“ ČRNOMELJ

Za KOMET je bilo leto 1967 eno najtežjih

Metliško podjetje KOMET se je lani s precejšnjimi težavami spoprijemalo z reformo, zato je ob koncu leta ostalo čistega le dobrih 37 milijonov — Letos kaže precej bolje

Leto 1967 je konfekcijsko podjetje »Komet« iz Metlike zaključilo z malo več kot milijardo fakturirane realizacije, izvozili so za 116.674 dolarjev blaga, vseeno pa je bil poslovni uspeh za 18 odstotkov manjši, kot so računali.

Položaj podjetja je bil lani precej kočljiv, kar blago na domačem trgu ni šlo v denar, razen tega pa so uvajali spremembe v tehnologiji dela, uvajali so novo velikoserijsko proizvodnjo, ob tem pa so morali zaradi kopičenja zalog zniževati cene izdelkom. Znižanja cen so veljala podjetje okoli 53 milijonov dinarjev. Medtem ko so se tako resno spoprijemali z reformo, so morali delavce nekajkrat poslati na brezplačen dopust.

Tudi osebni dohodki so lani nazadovani. Bili so za okoli 13 odst. manjši kot leto dni prej, vseeno pa je konec leta povprečen zaslužek

znašal že 65.000 Sdin. Zaradi opuščanja ročnega dela in težav v podjetju so morali spomladi 1967 odpustiti 39 ljudi.

Osnovna šola — kar dve knjižnici

V Metliki nimajo ljudske knjižnice, zato pa imajo v osmiletki dve. Najbolj obiskana je knjižnica za učence. V njej si lahko izbirajo knjige za oluzeno šolsko čtivo, za lastno zabavo ter za urjenje v branju; saj veliko učencev sodeluje v tekmovanju za bralsko značko.

Knjižnica je na voljo vsem od prvega do osmega razreda. Strokovne nasvete za branje knjig daje najmlajšim tovarišica Gačnikova, starejšim pa tovarišica Sturmova. Knjižnica je odprta v ponedeljek in sredo za višje razrede, v torek in petek pa za nižje.

Učiteljsko knjižnico obiskujejo profesorji in učitelji. V njej imajo samo strokovno literaturo ter zahtevnejše knjige. To knjižnico uporabljajo predvsem za nadaljnje usposabljanje.

M. G.

Zaloge počasi kopnijo

Ob koncu lanskega leta so imeli v KOMETU še za dobrih 500 milijonov Sdin zalog v surovinah, izdelkih in nedokončani proizvodnji, toda skladišča se že počasi praznijo.

Kljub naštetim težavam pa je podjetje lani kupilo staro šolsko stavbo, 53 novih šivalnih strojev in specialni stroj za rezanje trakov. Spričo povedanega so se delitvena razmerja morala spremeniti na škodo skladov: kar 86 odst. dohodka so porabili za izplačilo zaslužkov in le 14 odst. namenili skladom.

Konec leta je tako ostalo čistega komaj 37.200.000 Sdin. Kakor pa zatrjuje direktor podjetja Manek Fux, so z zalogami razčistili, ocenili so jih po tržni vrednosti, zato pomeni ostanek 37 milijonov res zelo skromen, a zanesljiv dobiček.

Bo šlo letos bolje?

Tovariš direktor meni, da kolektivno letos bolje kaže, čeprav delavci prve tri mesece še ne dobivajo celotnih zaslužkov v roke. Domenili so se, da bodo 40 odst. zaslužka puščali podjetju kot posojilo, ker manjka obratnih sredstev, po obračunu pa bodo dobili vse izplačano.

Pomembno je, da se je trg končno le odprl! V prvih dveh mesecih imajo po 100 milijonov prometa na mesec.

M. G.

imajo podpisano pogodbo z nemško tvrdko Triumph za izdelavo 100.000 nedrčkov, v sodelovanju s tovarno BETI pa delajo za zahodni trg tudi 60.000 kopalnih oblek. Na domačem tržišču bomo lahko kmalu zasledili prijetno Kometovo novost: damske obleke in bluze iz lycra tkanine zares sodobnih vzorov. Mimo tega se KOMET uveljavlja tudi kot prvi specializiran proizvajalec zaščitnih oblek za zdravstvo.

Priprave na 8. marec

V Metliki se na dan žena tudi letos skrbno pripravljajo. Kakor običajno bo na predvečer 8. marca svečana akademija s kulturnim programom, na tej priložnosti pa bodo podelili tudi priznanja najbolj zaslužnim, ki v okviru DPM delajo z mladino. Posebne prireditve in proslave bodo za ženski praznik organizirali še po kolektivih, medtem ko bo na občini sprejem za starše padlih v NOV.

KOMETOVO novost predstavlja med drugim tudi ženska bluza iz lycra tkanine, sodobnega kroja in vzorca blaga.

CE SAM NI PREPRIČAN, KAKO BO DRUGE UČIL.

Idejnost pouka ni zadovoljiva

Z nedavnega posveta prosvetnih delavcev — komunistov

Vsi prosvetni delavci — komunisti iz osnovnih šol Metlika, Podzemelj in Suhor so se udeležili razgovora s člani občinskega komiteja Zveze komunistov v Metliki, kjer so razpravljali o idejnosti pouka v šolah, o odnosu šole do religije in v zvezi s tem o nalogah vzgojiteljev mladine.

Na podlagi zbranih podatkov, iz katerih je videti, da od 844 osnovnošolskih otrok kar 479 stalno ali občasno obiskuje verske obrede, so ugotovili, da prosvetni delavci premalo pozornosti posvečajo idejnosti pouka. Menili so, da bi morali že na srednjih, višjih in visokih šolah, kjer se le-ti usposabljujejo za poklice, dobiti razen strokovnega znanja tudi več podlage za družbeno vzgojo mladine.

V razgovoru so prišli do spoznanja, da še doberšen del prosvetnih delavcev ni svetovnonazorsko napredno oprede-

ljenih, zato je od njih težko pričakovati, da bi v šoli lahko prispevali k idejnosti pouka. Od 53 prosvetnih delavcev v metliški občini je samo 17 komunistov, zato je bilo sklenjeno, da se bodo v bodoče previdneje odločali za štipendiste. V bližnji bodočnosti pa nameravajo organizirati po šolah tudi nekaj prodavanj o vlogi cerkve v sodobnem svetu in o nalogah šol.

Na posvetu so prosvetni delavci izražali nezadovolj-

stvo, ker nimajo nobenega vpliva na sestav šolskih programov in tudi zato, ker njihovih predlogov navadno ne upoštevajo. Zahtevali so naj bi sekretariat za šolstvo skupno z drugim republikanskimi izobraževalnimi institucijami bolj skrbel za idejnost v šolskih učnih programih.

Za »Anteno« največje zanimanje

V trafikah na motičnem glavnem trgu prodajajo poleg časopisov še kozmetična sredstva, razna darila in čestitke, v zadnjem času pa še pustne maske. Največje povpraševanje je za »Anteno«, saj jo prodajo kar 100 izvodov; razen tega je veliko zanimanje še za Arena in Nedeljskega.

M. G.

Vsak dan sveža zelenjava

S sadjem in zelenjavo so v Mercatorjevi poslovalnici v Metliki vsi zadovoljni. V lepo urejeni trgovini prodajajo pomaranče po 440 — 500 S din, limone po 460 — 500 S din, jabolka po 100 — 150 S din in čebulo po 200 — 250 S din. Razen navedenega prodajajo še krompir, por, ovtarča, zelje ter česen. Na zalogi imajo tudi sadne sokove, alkoholne pijače, pivo in kislavo vodo.

V istem prostoru prodajajo še jajčka, smetano, jogurt, surovo maslo ter predelano sadje v obliki marmelad in kompotov.

M. G.

Obrt je slabo razvita

Na področju metliške občine je 7.200 prebivalcev, od teh pa je v obrti zaposlenih samo 105. Tako odpade povprečno na enega kar 67 prebivalcev iz česar se jasno vidi, da je obrt slabo razvita. V obrti so torej možnosti za zaposlovanje še precejšnje.

M. G.

SPREHOD PO METLIKI

■ NAD VRATI MERCATORJEVE GA bifeja in delikatese na metliških Dragah se je minuli teden zavetila nova svetlobna reklama, ki je prijetno počivala okusne trgovske lokale.

■ V NOVI SAMOPOSTREŽNI TRGOVINI so se namestili police, hladilnike in prodajalne pulte. Sedaj urejujejo okolico, postavili pa so tudi svežlobni napis. Predvideno je, da bo trgovina odprta za letošnji praznik žena.

■ V METLIŠKIH PARKIH in nasadih se že nekoliko pozna pomlad. Minule dni so namreč delavci komunalnega podjetja obrezovali okrasno drevje in grmičevje, obsemen pa pograbilo vse nesnago, ki se je nabrala po tratih in zelenicah.

■ STEVILNI GOSTJE, ki so se na pustno nedeljo od vsepovsod zgnzili v Metliko, so se zapeljali tudi na Veselico, kjer so hoteli obiskati tamkajšnje gostisce. Toda to je bilo negotosljivo zaprtje.

■ V TOVARNI BETI niso preurejati in razširjati prostora družbene prehrane. Razširili bodo jedilnico, poleg pa uredili tudi prostor za mladinski klub.

■ SINDIKALNA PODRUŽNICA BETI pripravlja zaposlenim ženam za praznik žena kulturni program, povezan s prosti zabavo. Sindikalna podružnica je predlagala, naj bi bila zabava na prosti soboto, 9. marca. Ker ima podjetje odločeno samo eno prosti soboto v mesecu, bodo zadržali soboto v marcu delati.

Javno o podzemeljskih težavah

Velika udeležba in dobra razprava na zboru volivcev

Predzadnje nedelje je bil v Podzemlju zbor volivcev, kamor so v velikem številu prišli prebivalci 11 okoljskih vasi. V nabito polni dvorani so v prisotnosti predstavnikov občine in socialnega varovanja zelo živahno razpravljali. Volivce, ki so v pretežni meri kmetovalci, so najbolj zanimale novice v kmečkem zdravstvenem varstvu, obravnavali pa so tudi urbanistični red za Podzemelj in ožjo okolico vasi.

Razen tega so se občani zelo zanimali za gradnjo vodovoda, ki poteka že dve leti. Občani že plačujejo vodni samoprispevek, vendar dela prepočasno napredujejo. Prav tako so razpravljali o dograditvi gasilskega doma, v katerem bi vas dobila tudi prepotreben prostor za sestanke in kulturno izživljanje. Zeliyo si potujočega kina in gledaliških predstav, ki bi jih domača mladina zmogla, a doslej za kulturno življenje ni

bilo pogojev. Sklenili so, da bodo letos z gradnjo gasilskega doma nadaljevali, saj so občani obljubili nadaljnjo pomoč pri delu, pričakujejo pa tudi podporo vaše krajevne skupnosti.

Na zboru volivcev je prevladovalo mnenje, da bi vaški gasilsko-prosvetni dom lahko postal tudi zbirališče mladih, ki zdaj zahajajo v gostilno in ob pijači včasih preplešejo vso noč.

LOJZE ČRNIC

VELETRGOVINA

mercator

IMPORT — EXPORT LJUBLJANA

bo odprla v četrtek, 7. marca, ob 11. uri

V METLIKI
NOVO
SAMOPOSTREŽBO z bifejem

Na dan otvoritve bo brezplačna pokušnja

- MERCATOR kave
- izdelkov tobačne tovarne Ljubljana
- žganih pijač tovarne BELSAD, Črnomelj

Vabimo občane na otvoritev in pokušnjo!

metliški tednik

HELENA PUHAR Matjaž in Alenka II

— Neumnica, — je ugotovil starjši in modrejši Matjaž.

Toda Alenka se je delala, ko da je preslišala, da jo Matjaž graja. Obrnila se je k materi: — Zakaj pa imamo prske, mama?

— No, ko boš velika, ti bodo bolj zrasle. In če boš kdaj imela otroka, se ti bo nabralo mleko v njih in otročiček ga bo lahko pil. To je zelo važno, ker otročiček ne more jesti, marveč lahko samo pije mleko.

— Tudi ti si ga tako pila. Mama te je dojila, — je pripomnil Matjaž strokovnjaško.

— To se razume. In tebe ravno tako, samo da se tega ne moreš spomniti, ker si bil še premajhen, — je pripomnila mama. — Vsak majhen otrok pije najprej mleko svoje mame.

Pogovor bi bil s tem končan, da ni Alenke zanimalo se to, zakaj še nima takih prsi kot mama in mleka v njih.

— Ker si še majhna, pa ti še niso zrasle, — ji je pojasnila mama.

— Matjažu pa ne bodo zrasle take? — je še vprašala Alenka.

— Ne, ker je fant in bo zrasel v moškega. Moški so drugačni kot ženske. Zato tudi ne dojijo otrok.

Živalski svet

Kakor vsi otroci, sta tudi Matjaž in Alenka rada gledala slikanice. Alenki so najbolj ugajale slikanice, ki so kazale živali, kravo, psa, mačko in ne vem katere še. Roditelj sta jima najraje kupovala take, na katerih so bile naslikane ne samo posamezne živali,

marveč cele živalske družine. Nekoč se je ustavila ob podobi z ovcami in vprašala Matjaža, zakaj ima ena večja ovca take zavite roge, druga pa ne.

In Matjaž ji je strokovnjaško pojasnjeval, da je večja ovca z rogovjem oven, druga večja pa je ovca in manjše so mladiči. Ker mu Alenka še ni povsem zaupala, se je obrnila še na mater:

— Pa zakaj ima oven tudi roge, mama?

— Zato, ker je oven samec. Alenka. Oven je oče teh mladičev. Oče med ovcami je zmeraj tak.

— Ali imajo živali tudi očeta in mamo?

— Seveda, Alenka, tudi živali imajo očeta in mamo. In tudi živali imajo otroke, ki jim pravimo mladiči.

Drugič sta šla Alenka in Matjaž z roditeljskima na obisk k sorodnikom na kmete in tam sta seveda silila v hlev. Oba sta se nemalo začudila, ko sta videla, kako je tele sesalo. Hotela sta vedeti, kaj pravzaprav dela.

— Mleko svoje mame pije! Teliček je še tako majhen, da trave ne bi mogel jesti. Tudi mnogi živalski mladiči se velikokrat najprej hranijo z mlekom svoje mame, — sta jima pojasnila roditelja.

— Temu pravimo, da se saj.

Pri sorodnikih sta videla tudi kokošjo družino. Neka rjavka je vodila kar cel trop piščancev za seboj. Bili so še puhasti in najrazličnejših barv.

— Jej, kako so fletni! — sta vzkliknila otroka in stekla za njimi. Toda kokoš se je takoj

približala in odpeljala piščance s seboj.

— Raje jih pustita, — sta jima svetovala roditelja. — Vsaka mama se boji za svoje otroke. In petelin bi se lahko še spustil v vaju, ker jim je oče, pa se tudi on boji zanje.

V hišo je prišla muca in z njo mladiči...

Preden so se poslovili od sorodnikov, sta si Matjaž in Alenka izprosilata tudi muco, ki sta jo odnesla s seboj domov. Bila jima je velika prijateljica. Lepega dne pa je pritekla Matjaž ves razburjen v sobo in vzkliknil:

— Naša muca ima mlade! Veliko jih ima in čisto majhni so še...

— Res? — je rekla mama. — No, lepo, zdaj je tudi ona mama.

Seveda jih je šla Alenka takoj pogledat. Tudi mama je morala z njo. Otroka sta mladiče ogledovala in občudovala ter se čudila, kako majhni so in ljubki. Prekipevala sta od začudenja in navdušenja. Naenkrat pa je Alenki šinila v glavo misel, ki se ji je očitno prvič porodila:

— Ampak, le kje jih je dobila? Pa toliko?

— No, zrasli so, kot zraste vse, kar je živo. Solata na vrtu in drevesa v gozdu... Piščanci in kužki in muce in ribe in vse...

Pogledala je neverno in tudi Matjaž je bolj napeto prisluhnil. Delal pa se je, kot da noče pokazati, da takih reči še ne ve. Zato je previdno

molčal. Alenka pa je kar naprej vpraševala:

— Ampak, kje so zrasli? Solata zraste na gredi, drevo na vrtu ali v gozdu... Kje pa so zrasle mučke?

— V svoji mami, naša muca je njihova mama. Vsak mladič zraste v svoji mami.

Tega si otroka očitno nista mogla predstavljati, zato sta le molče in tako napeto poslušala, da sta pozabila občudovati mučke. Mama, ki je hotela poudariti, kako vsaka mama skrbi za svoje mladiče, jih varuje in neguje, ju je opozorila:

— Poglejta, kako jih greje in pazi, da bi se jim kaj ne pripetilo. Naša muca je dobra mama. Vsaka dobra mama zelo pazi na svoje mladiče.

Potem juna je še rekla, da bo najbolje, če jih zdaj pustijo lepo pri miru, ker se ho muca sicer preveč bala zanje. In vsak dan naj ji neseta mleka, da bo imela muca zdaj dobro hrano, ko bo dojila mladiče.

In otroka sta poslej naravnost ganljivo skrbeli za svojo muco. Najraje sama sploh ne bi več pila mleka, samo da bi ga muca imela dovolj. Le iz dneva v dan sta vsem pravila, kako mladiči rastejo in da so vse bolj ljubki. Lepega dne pa kar iznenada:

— Ampak kje v muči pa so zrasli?

— No, v njej, v trebuhu ima poseben prostor, v katerem zrastejo mladiči.

Dalj njuno zanimanje tedaj še ni seglo. Pač pa sta vsem znancom kazala mladiče. Vsem sta strokovnjaško pripovedovala, da so zrasli v njej, v »ta stare muči. Odrasli so se čudili:

— Res? To je pa lepo. Zdaj boste pa veliko muck imeli.

Ko je Alenka lepega dne spet zavlekla mamo občudovati mačji zarod, se je na moč začudila, kako so mučke že zrasle.

Kakopak, saj ti tudi rasteš, — je rekla mama. Toda otrok je bil še zmerom pod vtisom najnovejše ugotovitve, da zrastejo mladiči v materinem telesu.

Kdor zdravje ljubi, ne pije veliko. Če pa pije, piše Hermeliko!

MAKINA LUPARNA NASTAVILNAR SPECIALITETI

Pogovor z zdravnikom

Vrednost in uporaba fizikalne terapije

Včasih je potrebno delo v posameznih delavnicah, da bi se popravila neka mišična grupa ali poškodovan ud usposobil za delo. Taka delovna terapija poleg čisto fizičnih funkcij izboljšuje tudi duševno prizadetost zaradi večje ali manjše invalidnosti, kar pomeni, da bolnik spet najde samega sebe in svoje mesto v družbi.

9. Zdraviliško zdravljenje

Temu pravimo tudi balneoterapija ali zdravljenje z naravnimi zdravilnimi sredstvi. Zdravilna voda ali zdravilno blato vsebuje več ali manj raznih primesi, ki so zdravilne. Lahko so to toplice, če imajo ustrezno temperaturo, ali pa slatine, če vsebujejo določene kemične snovi. Lahko so oboje. Hipoterme so med 20 in 34°C, homeoterme med 34 in 38°C in hiperterme nad 38°C. Take toplice z majhno radioaktivnostjo pa brez večjih primesi kemikalij so tako imenovani nevtralni topli izviri ali akrototerme. Slatine pa imajo v sebi precej ogljikovega dvoksida, poleg tega pa lahko še natrij, kalij, kalcij, magnezij, barij, železo, karbonate in hidrokarbonate, žveplo itd. Razumljivo je, da ima vsaka slatina drugačno sorazmerje raztopljenih kemičnih snovi, kar je zanjo tudi značilno.

Zdravilne vode uporabljamo za kopeli, jih pijemo in tudi vdihavamo. Zdraviliškim imajo organizirano zdravljenje pod strokovnim zdravniškim nadzorstvom s pravilno uporabo vode in drugih zdraviliških naprav, ker je kompleksno zdravljenje lahko da zadovoljive uspehe.

Zdravilno blato oziroma močvirne usedline, ki vsebujejo zdravilne pektide, uporabljamo vedno bolj pogosto. Oblagamo vse telo ali pa samo telesne dele, uporabljamo jih pa tudi v kozmetiki za maske za obraz.

Zdravilne vode in blato moramo uporabljati skoraj za vsa področja bolezni, pač po vsebini zdravilnega sredstva in potrebi bolnika. Opozoriti je treba, da nekaj dni po prihodu v zdravilišče nastopi posebna reakcija na zdravilno sredstvo, ki je pri nekaterih precej huda, pri drugih pa manj. Ta reakcija, ki je sicer boleča in ustvari pri bolniku nerazpoloženje ter tudi večkrat poveča telesno temperaturo, ni nevarna. Največkrat ostane bolnik v zdravilišču 14 do 30 dni; manj navadno ne da uspeha, več dni pa tudi uspeha ne poveča. To je povprečje. Praviloma pa je potrebno vsakega bolnika presojati po svoje in mu tudi odrediti zanj najbolj primerno dolgo dobo bivanja v zdravilišču.

10. Klimatsko zdravljenje

Brez dvoma je klima izredno važen dejavnik za človekovo zdravje, še več: od klime je prav tako odvisno človekovo zdravje in počutje, kakor od konstitucije, dednosti, prehrane in higiene. Zaradi tega je zdravilni vpliv klime lahko blagodajen in včasih prav očarujoč. Čeprav smo razdelili klimo na alpsko, subalpsko, kontinentalno, obalno, oceansko ali morskno, smo vedno bolj mnenja, da je treba poleg menjave klime upoštevati tudi vse ostalo zdravljenje z zdravili ali fizikalno terapijo.

Vendar pa le lahko rečemo, da živčni ljudje spadajo v hribe. Tja je najbolje, da gredo tudi slabokrvni in sploh oslabilni ter prebolevalniki po dolgotrajnih ali nevarnih boleznih. Ti poslednji gredo lahko tudi na morje, kamor spadajo predvsem ljudje z naduho, s kroničnimi katarji dihal, z akcemi in sploh preobčutljivostnimi boleznimi, bolniki s psoriazo in drugi.

Če ste dobro prebrali gornje vrstice, ste našli verjetno kakšno misel, ki bi se dala uresničiti tudi doma, ali pa načrt, kam bi šli. Sodobna medicina nikakor ne zametava starih, preizkušenih načinov zdravljenja, da je jim samo novo vsebino in razlago, pa tudi način uporabe.

Dr. BOZO OBLAK

Kuharske bukvice

Shramba in klet

Shramba je navadno na severni strani hiše ali stanovanja, da je poleti bolj hladna. Okno naj bo gosto zamreženo, da ne pridejo noter muhe. Ob stenah so postavljene poltice, na katere spravljamo posodo z živili. Poleg sladkega mleka ne devaj kislih jedi!

Na deželi ima vsaka hiša tudi klet. Poleti naj bodo kletne lince zatemnjene. Po vinogradih naj bo klet za vina ločena od druge kleti, ker vino rado pogete neprijeten vonj nase. V vinskih kletih ne sme biti ostro dišečih reči (petrolej), pa tudi ne repa ne zelje.

V kletnih shrambah za pridelke naj bi bila ob zidu tudi ozka gredica za shranjevanje solate, peteršilja, redkvice in druge zelenjave za zimo.

Kleti moramo večkrat zračiti in žveplati, da preprečimo plesnobo. Prav tako odstranjujemo iz kleti vse nagnite reči. Pozimi ob sončnih dnevih klet tudi zračimo.

Vino pretakamo le ob sončnih brezvetrovih dnevih.

Vreče z moko ali drugimi živili naj ne stojijo na golih betonskih ali opečnatih tleh, ampak naj bodo na podstavkih, ki so nekaj centimetrov dvignjeni od tal. Vreče naj se ne tisočijo, med njimi naj bo vselej nekaj praznega prostora.

Ali želite zgraditi svoj lastni vodovod?

Preskrba pitne in potrošne vode v redko naseljenih krajih, kjer ni vodovoda, je rešena z majhnimi elektročrpalnimi napravami.

Uporabite elektročrpalni agregat (črpalko) ELEKTROKOVINE in odpadlo vam bo težko in dolgotrajno delo s prcašanjem vode v škafu ali vedru potrošnikom v hišo, v hlev, na dvorišče ali na vrt!

Naš novi elektročrpalni agregat (črpalka) EvCkt 65 načrpa že v eni uri 1500 litrov vode ob pritisku 1,4 atmosfere oziroma 14 metrov visoko. Za to delo potrebuje le 550 vatov električne energije.

Naši črpalni agregati so opremljeni z enofaznim motorjem, ki ga lahko priključite na instalacijo za luč (slika zgoraj).

Zahtevajte prospekte in ponudbe z najbližji trgovini s tehničkim materialom ali v našem predstavništvu ELEKTROKOVINE v LJUBLJANI, Titova 38, telefon 315-824.

ELEKTROKOVINA

MARIBOR

SKRIVNI POHOD ŠTIRINAJSTE

3. NADALJEVANJE

Vadoli meje so izselili skoraj vse slovensko prebivalstvo, naselili pa so nemške begunce iz raznih držav, tako da je obmejni pas postal nekako samoobrambno področje. Tu naseljeni Nemci niso bili samo obveščevalci, ampak so se tudi aktivno vključevali v boj proti partizanom s tem, da so jih ovajali ali pa jih napadali. Slovensko prebivalstvo so prisilili, da je hodilo Nemcem poročat o gibanju partizanov.

Ta našina politika je rodila odpor. Aktivisti so žilavo vztrajali pri svoji politični akciji, partizanske čete pa so vedno našle možnost, da so se ohranile pri moči.

V vojnokotičnem ozirju je bilo Kozjansko za dolgo biva- nje partizanske enote v ted- njih razmerah neprimerno. Bilo je premalo prostrano in za manevriranje preozko. Od treh strani so ga obdajale tri reke. Dobrih prehodov proti jugu, vzhodu in zahodu ni bilo. Kozjansko je bilo kot nekaka vreda z odprtino proti severu. Bohor je dobro oporišče za napade proti komu- nikacijam in industrijskim na- pravam proti jugu, vendar dolgo na njem ne bi bilo mo- či vztrajati. Le manjša enota bi se mogla zadrževati na njem. Kozjansko je bilo pri- merno le za prvi kratek stik Štirinajste s Stajersko.

Po prvotnem načrtu bi Štirinajsta pri Klanjcu vdrla čez mejo, kjer se z obeh strani reke Sotle približata drug drugemu gozdna, ka- kih 500 metrov visoka gre- bena Zelenjak in Cesarsko brdo. Divizija se je 5 februa- rja že začela pomikati v ta smer, vendar je spetoma sve- dea, da so na nameravanem odseku nemške zasede. To je bilo res. Ob Sotli, na me- ji s Hrvaško, je bil namreč razporejen 649. bataljon de- želnih strelcev.

Divizija le še 5 km pred Sotlo

Olični hrvaški obveščevalci so hitro ugotovili, da na od-

seku pri Klanjcu ni vse v redu. Divizija je hitro reagirala in zasedla tele položaje: Seroerjeva in štab divizije Ravnice, Tomšičeva Jelenjak, Bračičeva pa hiše na cesti med Hrvaško in Ravnicami. Od Sotle so bili oddaljeni le 5 kilometrov. Tu so bili iz- hodiščni položaji za preboj čez mejo. Vreme je bilo le- po, jasno.

Kakšne podatke je imela divizija o razmerah onkraj Sotle? Podatki so bili do- kaj točni, Viktor Avboj jih je poslal glavnemu štabu Slovenije v depeši z dne pe- tega februarja: »...Naš onostranski obmejni pas (držijo) oboroženi Besarabi- ci in Kučevarji. Meja delno minirana. Posadke, karta Rogatec: Pišce, Pesnica, Se- novo, Podsreda, Bizeljsko, Sv. Peter, Kozje, Pilštanj, Prevorje, Prelasko, Ime- no, Podčetrtak, Rogaska Sla- tina, Zetale, dalje ne ve- mo. Sestav Wehrmannschaft, graničarji in žandarji. Ja- kost: 30 do 300. Rudi.«

Danes prekoračimo mejo. Poročila z one strani meje pravijo, da so prosili Nemci za okrepitev meje, in vsaki neprestano vozijo iz Celja. (Ta podatek ni bil točen, op. avt.) ... Rudi.«

Pri Selih so hrvaški kmetje zgradili most čez Sotlo

S Kozjanskega so prišli k diviziji še nekateri drugi partizani in aktivisti, katerih dolžnost je bila pomagati ji pri prehodu čez Sotlo. Gra- divo za most so hrvaški kmetje že prej pripravili: nekoliko debel za nosilce (saj Sotla ni široka) in de- ske, ki so jih kasneje pov- prek zabili na debela. Za pre- hod so Hrvati predlagali od- sek pri Selih. Vas je le ne- kaj sto metrov oddaljena od Sotle. Cerkvica Sv. Katarine gospoduje nad vasjo. Ves te- ren na hrvaški in slovenski strani ni strm, zato pa je ugoden, da bi se bila Štiri-

najsta lahko razvila na njem za prehod in za boj. Od se- danjih položajev do Sve- te Katarine je bilo le dobro uro hoda. Rahel greben, ki se kot val razprostira vzpo- redno s Sotlo, zakriva seda- nja brigadna nastanišča pred

njenih in 34 bolnih, ki so ostali v bolnišnicah na Hr- vaškem, 10 partizanov pa so pustili za stražarje pri stre- livu, ki ga je divizija pustila v bližini Sotle, in za kurirje za zvezo s hrvaškimi enota- mi. Torej se je divizija zna-

pršla se močna in bojevita, le obleka in obutev sta zelo propadli. Upali so, da se bo- do na novo opremili v boga- tih krajih vzhodne Stajer- ske.

Ugotoviti moramo še, ali je diviziji uspela tajnost po-

France Mihelič: MOST

redovnim pogledom nem- škega obveščevalca.

Ves dan 6. februarja 1944 so obveščevalci na pomemb- nih mestih bodno opazovali vsa gibanja onstran Sotle. Tako se je približal zgo- dovinski trenutek, ko bo Štiri- najsta vdrla v nemški rajh.

Štirinajsta je imela ob prehodu na Stajersko 1025 partizanov

Ob prehodu čez Sotlo je imela divizija 1025 partiza- nov. Na maršu skozi hrvaš- ko je imela 7 mrtvih, 29 ra-

njsala za 87 partizanov. Na Hrvaškem so pri kmetih pustili tudi 7 glav popol- noma izčrpane živine.

Sklep: Drugi del pohoda od Kal- nika do Sotle se je nepri- čakovano zavlekel. Vzrok je bila ustaška hajka, naperje- na proti XXXII diviziji de- setega korpusa (zagrebške- ga) NOV in POJ. S tem je divizija izgubila nekaj dra- gocenih dni.

V drugem delu pohoda po Hrvaški je divizija napravila 130 km dolgo pot ali 130 km skupne poti. Na Sotlo je

hoda. Vemo, da so ustaši dvakrat zabeležili prisotnost veliko slovenske partizanske enote. Dva člana divizijskega obveščevalnega oslra so ujeli. Iz tega lahko sklepa- mo, da so vedeli za prisot- nost Štirinajste. Iz razpolo- ljive dokumentacije ne more- mo zvedeti, kako so reagi- rali na te vesti. Posebne akcije proti Štirinajsti, ve- mo, niso začeli. Tudi ne mo- remo ugotoviti, ali so o tem obvestili Nemce. Kasnejši dogodki nam bodo nekoliko razjasnili ta vprašanja.

K O N E C

Partizanske anekdote

Rodoljub Colaković je ho- dil 1942. leta z nekim odre- dom skozi vzhodno Bosno. Pred njim je korakal mlad borec, ki je nenadoma pre- skočil neko grapičo. Za njim je preskočil tudi Colaković, ki ni dobro videl. Mladenič je spet preskočil. Colaković za njim. Ko se je to dalj ča- sa ponavljalo, se je Colakovi- ču zvedelo čudno in je vpra- šal: »Ti, tovariš, kaj venomer preskačuješ?« Fant je odgo- voril: »Žebe me, tovariš Roč- ko, pa se takole ogrevam!«

Kipar Stojan Batič je kot četni komisar med NOV na- redil kip borca in mu pomo- toma položil puško na levo ramo. Vsi so občudovali kip, nihče pa ni opazil pomoči. Potem je komandir zbral če- ta in poveljeval: »Puško na levo ramo!« Borci so začude- no gledali, eden pa se je opo- gumil in vprašal: »Menda na desno ramo?«

»Nela je rekel komandir, če je tovariš komisar nare- dil borca s puško na levi ra- mi, pomeni, da je direktiva: likvidirati vse, kar je desni- čarsko!«

Poleti 1943. so partizanske enote zaplenile neki star so- vražnik tank Kat je bila navada, da so po idovih, vra- tih in plovovih pisali spod- bujne parole, tako je nekdo tudi na zaplenjenem tanku napisal NOV Ko so nato parti- zani s tankom prišli v neko vas, se je vse zbralo okoli njih. Borci so navdušeno pri- povedovali o bojih in zmagah, vaščani so jih navdušeno po- slušali. Le neki starejši kmet je s prstom pokazal na tank in odkimaval z glavo: »Tova- riši, vse, prav vse vam verja- mam, le tega ne, da je tale kmeta novak!«

Ko je bil nekaj korakov od svoje hiše, prileti po stezi iz gozda stara ženica, vsa izpehana in izbegana za njim ter vpije na vse grlo:

»Seljan, Seljan! Stoj, za pet krvavih ran božjih, stoj! Vsi svetniki in svetnice v nebesih pomagajte! Seljan se obrne proti nji:

»Kaj ti je, da tako vpiješ, Jera?«
»Oj, oj! Tam v Sódnikovem bukovju — šla sem bila gobe brat — pa kaj sem videla, Jezus Nazarenski! Tam, v Sódnikovem bukovju, pri tisti razraščeni stari bukvi, leži človek mrtev, krvav, prav dobro sem vi- dela, da je krvav!«

»Kdo je tisti človek?«
»V obraz ga nisem videla, nisem se upala blizu: stekla sem, ko sem ga zagledala, da so me komaj pete dohajale!«

»Pojdi z mano pokazat!«
»Za ves svet ne! Lahko ga najdeš pri tisti stari bukvi, ki je bilo lani osorej vanjo treščilo; pojdi sam!«

»Prav, pa pojdem sam!« reče Seljan ter krene proti gozdu; starka je hitela proti trgu.

Tesno je bilo Seljanu pri srcu, ko se je z urnimi koraki bližal označenemu mestu. Nekaj mu je dejalo, kaj ga čaka. Ko pride do znanega drevesa, ni mu bilo treba dolgo iskati. Kakih pet korakov od drevesa za- gleda mrtvega moža.

Ta mož je bil Andrej Sódnik! — V prsih na levi strani mu je še tical nož. Seljan mu ga izdere; kri, ki mu je tekla iz rane, se je bila že strdila; truplo je bilo mrzlo, trdo — nič pomoči!

Kdo je to storil? — Tako bi bil vprašal vsak drug človek; Seljan je predobro vedel, čigava roka je Andreju Sódniku zasadila nož v srce. Ali svet tega ni smel vedeti. To je bila prva misel Seljanova. Kako bi se zvedela resnica? Kdo je bil priča njegove smrti? Dvema je bilo znano, kaj ima Sódnik na vesti; eden je zdaj nem za večne čase, drugega ne bo blizu; pobeg-

nil je gotovo o pravem času iz dežele. Kdo je usmrtil Sódnika, to naj ostane svetu skrivnost. Zakaj bi se ne mislilo, da so ga razbojniki napali in oplenili? To naj svet misli, tudi gospoša! Seljan zažene krvavi nož v potok, ki je tekel spodaj po jarku. Potem začne truplo preiskovati. Res najde listnico z bankovci; ban- kovce zažge, listnico vrže nekoliko v stran, tam naj jo najde kdor hoče, morebiti on sam. Potem mu še malo obleko raztrga, češ, da se je branil.

Ko je bil tako storil, kar je bilo v človeški moči, da bi se ne prišlo resnici na sled, začuje korake. Dva moža prilomastita skozi grmovje; Jera ju je bila sem napotila kakor Seljana.

»Ali je res, kar Jera pravi?«
»Res je, res, da bi ne bilo tako! Toda tu ni treba javkanja, pomagajte, da ga nesemo domov!«

»Za božje ime, Sódnikov Andrej! — Kdo ga je?«
»Kdo ga bo! Kak prijatelj menda ne. Poglej, kako je tu obleka razparana; tu nič; nikjer nič. Sód- nikova navada ni bila, da bi hodil brez denarja.«

»Torej kak razbojnik!«
»To lahko ugane vsak otrok.«
»Kaj je pa to?« pristopi zdaj drugi s prazno listnico v roki.

»Vidiš, kaj sem dejal?« pravi Seljan, zadovoljen, da se mu je bilo tako posrečilo. »Tako delajo ljudje. Vse prazno! Dobro si zapomni, moža, da bosta

vedela govoriti, kadar bodo vaju vprašali, kako je bilo; da tudi lahko presežeta, ako treba. Zdaj pa dovolj besedovanja; primimo in nesimo ga domov!«

Nekaj časa potem so se bližali trije nosači z ne- srečnim bremenom Sódnikovemu domu. Ko so bili že blizu hiše, reče Seljan svojim tovarišem:

»Tu si malo oddahnimo. Ostanita tu pri njem, jaz grem ženi povedat. Čez nekaj časa ga zopet vzdig- nita in prinesita!«

Po sreči so bili otroci še v postelji. Ko najde Seljan Lizo, približa se ji z žalostnim obrazom ter ji reče:

»Žena! Nikoli mi nisi nič žalega storila in ven- dar moraš zdaj ravno iz mojih ust slišati prežalo- stno novico. Velika nesreča te je zadela; misli si naj- hujska!«

»Andrej!« vzklikne nesrečna žena.

»Zdaj, zdaj ga boš videla!«

»Nič! — Glej, tu je!«

Moža sta bila stopila v vezo z mrtvim gospo- darjem.

»Nesimo ga gor!« reče Seljan ter jima pomaga. Močce omahuje žena za njima.

Neso ga v sobo ter položijo na posteljo. Nato moža odideta. Ko je bil Seljan sam z Lizo, reče ji z nekim posebnim poudarkom:

»Rekel sem, da te je najhujsa nesreča zadela, Liza; ne vem, ali sem prav rekel; morebiti bi se ti bila lahko še večja zgodila, tebi in tvoji hiši! Bog te tolaži, uboga žena! Jaz moram iti, ali skoraj se vrnem.«

Liza ga je dobro umela. Ko je bila zvedela, da so Zaplotnika ujeli, ko je bil takoj potem Andrej zapustil hišo, da ni nikomur povedal, kam gre; ko ga je ni bilo nazaj; začela se ji je zbužati strašna misel, slutila je grozno resnico. Zdaj ji je bilo vse jasno!

POIZKUSITE NAŠE MESNE
PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovske salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za fiorenovke, pečenice in safalade sprejemamo
posebna naročila.

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

Temu ni treba namensko varčevati, toda če hočete kaj več kot gnezdo na veji, začnite namensko varčevati že ta teden!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA v Novem mestu

je uvedla posebno namensko varčevanje
za nakup, graditev in obnovo stanovanj

Lastno stanovanje si lahko pridobite z varčevanjem, z vezanjem sredstev delovne organizacije ter s posojilom banke!

Vključujte se v novo obliko varčevanja! - Vsa pojasnila dobite brezplačno pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu ter pri njeni podružnici v KRŠKEM, kakor tudi v obeh ekspoziturah: v TREBNJEM in v METLIKI.

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

NAJNOVEJŠE!

DBH v Novem mestu obrestuje hranilne vloge od 1. avgusta 1967 dalje po zvišani obrestni meri:

- navadne po **6,50 %**
- vezane do **8 %**

Kadrovska komisija
mreže

TOVARNE OBUTVE

PEKO

TRZIC

razglašja

za svojo poslovalnico

PEKO Metlika

prosto delovno mesto

POSLOVODJE

Pogoji za sprejem:

- kvalificiran delavec v trgovini s petletno prakso in sposobnostjo organizacije in vodenja
- poln delovni čas
- poskusno delo štiri mesece
- da kandidati niso kaznovani ali v preiskavi.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Prijave sprejema kadrovski oddelek tovarne obutve PEKO, Trzic, do 5. marca 1968.

MALI OGLAS,

Ki ga objavite v Dolenjskem listu - zanesljiv uspeh! Proxer ga 130 (sloč gospodinj), vdovec, kmetovalcev dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu - Poskusitel!

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

Oglašajte v DOLENJSKEM LISTU!

Delovna skupnost

OSNOVNE ŠOLE BIZELJSKO

razpisuje prosto delovno mesto

SNAŽILCA

POGOJI: Sprejme se samo moški. - Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje: več mora biti raznih popravil, zato je zaželen izkušen mizar.

Nastop službe takoj.

Prijave pošljite v 15 dneh od dneva objave razpisa na delovno skupnost osnovne šole Bizeljsko.

Komisija za razpis delovnega mesta

MIZARSKEGA PODJETJA

PODGORJE

Šentjernej

razpisuje mesto

DIREKTORJA

POGOJI: srednja ekonomska ali lesna tehnična šola in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,

visoko kvalificiran delavec lesne stroke ali najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih. Poleg tega morajo biti kandidati splošno, družbeno in politično razgledani ter imeti organizacijske sposobnosti za vodenje delovne organizacije.

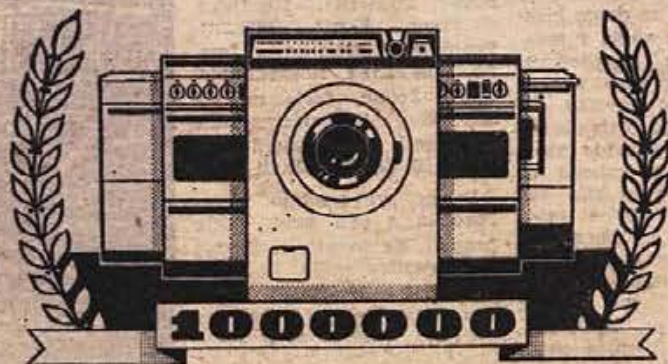
Ponudbe je treba poslati v roku 30 dni po objavi razpisa s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah.

Vsi tisti, ki uporabljate našo gospodinjstvo opremo, se prav gotovo veselite velikega uspeha naše tovarne: NA TRZISČU JE MILIJONTI IZDELEK »GORENJE«!

Ob tem jubileju smo za vas pripravili lepe nagrade iz širokega izbora naših kakovostnih izdelkov. Zato posebej opozarjamo na dopisnico, ki jo ob nakupu našega izdelka dobite pri svojem trgovcu.

OBVESTILO

za prigrasitev sečnje lesa
v sečni sezoni 1968/69

prosimo lastnike gozdov, da v smislu Pravilnika o pravicah in dolžnostih lastnikov gozdov GG Novo mesto

prigrasijo sečnjo

na pristojnem gozdnem obratu
do 10. aprila 1968

Prigrasnice - prošnje so na razpolago pri gozdnih obratih in revirnih gozdarjih.

PREDILNICA BEGUNJE NA GORENJSKEM

Zaradi velikega povpraševanja po naših izdelkih obveščamo potrošnike, da

PREDEMO

1. ovčjo volno v domačo volneno prejo
2. predelujemo stare volnene krpe v mikano volneno prejo različnih barv

Prineseni material lahko vzamete v predilnici od 6. do 14. ure vsak dan, razen v soboto. Če pošljete po pošti, vam v najkrajšem času zamenjamo odpošljeno na vaš naslov proti odkupnini.

S 1. januarjem 1968 smo znižali cene izdelkom in storitvam in se priporočamo.

veliki spomladanski

REGRES

Za
soncem greje
najceneje
velenjski
lignit

Regres velja od 26. februarja do zgodnje spomladi. Kdor kupi premog sedaj, si zagotovi naslednje ugodnosti: nižjo ceno, zanesljivo in takojšnjo dobavo, boljše kvaliteto ter visjo kalorično vrednost zaradi osušitve.

RUDNIK LIGNITA VELENJE

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 1. MARCA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Slovenske narodne poje Ludvik Ličar. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Nekaj za pibala. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v marcu. 12.40 Igrajo domači ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Turistični napotki. 15.45 Kulturni globus. 17.05 Človek in zdravje. 18.45 Na mednarodnih križpotih. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Edo Viler. 20.00 Poje akademski zbor »Branko Krstanović«. 20.30 Dobimo se ob uri. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 2. MARCA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Igrajo naši ansambli. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Kar po domače. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Marija Sotler: Pomen kontrole beljakovin v mleku. 12.40 Popevke iz studia. 14.30 Priporočajo vam... 14.35 Od melodije do melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — Milan Segar: Igra. 17.05 Gremo v kino. 17.30 Igramo beat. 18.15 Pravkar prispele! 18.50 S knjižnega trga! 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.00 Melodije se vrste... 21.30 Iz fonoteke Radia Koper. 22.10 Oddaja za naše telenjence.

NEDELJA, 3. MARCA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra — za otroke — Hanna Januševska: »O pastirčku, ki je rad pela. 9.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite tovariši... Marija Jordan-Ančikova: a) Verilica; b) Moj prvi govor; c) Punčka. 11.00-11.15 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.10

Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.40 Nedeljska reportaža. 14.30-14.45 Humoroška lega tedna. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Poje znameniti operni pevci. 17.30 Radijska igra — Bertolt Brecht: Zastleavanje Lukula. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer.

PONEDELJEK, 4. MARCA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Iz jugoslovanskih studiov. 10.15 Pri vas doma. 12.10 ASKERČEV »BRODNIK« v nglasbitvi Dušica Svare. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jernej Ude: Tehniška dela pri podpiranju golednega drevesja. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Poje zbor »Jože Hermanek« iz Maribora. 18.15 »Signalis. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 489«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Deset minut z orkestrom Billy Vaughn. 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 5. MARCA: 8.08 Operna matineja. 8.25 Slovenske narodne pesmi. 9.40 »Cicibanov svet« in »Pevnica za najmlajše. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Sava Krofič: Pridelovanje nandelnov na Koprskem. 12.40 Koncert pihalnega orkestra Milica. 14.25 Lepa melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torek na svideenje! 17.05 Igra Simfonični orkester RTV — Ljubljana. 18.15 Slovenske zborovske glasbe. 18.45 Pota sodob-

ne medicine — dr. Jose Barčević. O kitalih žilali — II. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Ivico Serfatijem. 20.00 Radijska igra — Günther Weisborn: »Harmenska balada. 21.15 Deset pevecov — deset melodij.

SREDA, 6. MARCA: 8.08 Glasbena matineja s kitaro in pihali. 9.45 Glasbena pravilica — T. Pavček — M. Vodopivec: Zgodba o najlepšem. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Leoš Janáček: Vlački ples. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Rado Linsner: Oves ali jari jecmen. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Naš podlistek — Th. Mann: Tobiasz Ministericki. 17.05 Mladina sobi in vam. 18.15 »Odskočna deska. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Vrhovi operne poudarjalnosti.

ČETRTEK, 7. MARCA: 8.08 Operna matineja. 9.25 Pozdrav iz Makedonije. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Odloček iz opere »Zrinjski. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Aleksander Lukanc: Higieniski principi pitanele zvebot. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Iborali smo vam. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Cetrtekovi simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj. 20.00 Cetrtekovi večer domačni pesmi in naprevi. 21.40 Glasbeni noštvar. 22.10 Komorni glasbeni večer.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA 3. III.

9.10 KMETIJSKA ODDAJA V MADZARSKINI (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
9.25 DOBRO NEDELJO VOSCIMO ANSAMBLUM JADŽGA MAHKOVICA (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)
10.45 MOKEDAJEVA MATINEJA (pribl. do 12.00) (Ljubljana)
15.00 Zevna: SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRŠANJU — revija do 17.00/17.15 (EVR)
TV KAZIPOT (Ljubljana)
CLOVEK S FILMSKO KAMERO (Ljubljana)
19.15 GORA SKRIVNOSTI — serijski film (Ljubljana)
19.45 FILMSKI BURLESKI (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.45 CIK CAK (Ljubljana)
20.50 TV MAGAZIN (Zagreb)
21.30 ŠPORTNI PREGLED (JRT)
22.30 TV DNEVNIK (Beograd)
22.50 POSNETEK PRENOSA ŠPORTNEGA DOGODKA (Zagreb)

17.45 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
18.00 TV OBZORNİK (Ljubljana)
18.20 NE CRNO, NE BELO — od. data za otroke (Beograd)
19.05 GLASBENI LABORATORIJ — (Zagreb)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.25 Madrid: NOGOMET REAL MADRID — SPARTAK — prenos EVR
22.15 SRECA TVOJEMU ŽIVLJENJU — ameriški pevka Ruth Reese (Ljubljana)
22.50 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 7. 3.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 NEMSCINA (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
14.55 NEMSCINA — ponovitev (Zagreb)
17.10 POROČILA (Ljubljana)
17.15 TIKTAK — Zgodbe iz Ilovice (Ljubljana)
17.30 DALJNOGLED — oddaja za otroke (Beograd)
18.00 TV OBZORNİK (Ljubljana)
18.30 NARODNA GLASBA (Skopje)
18.45 REFORATA — Titograd (Beograd)
19.05 HUMORISTICNA ODDAJA — (Beograd)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.25 CIKCAK (Ljubljana)
20.50 Mira Mihelič: SVET BRESZ SOVRASTVA — TV drama (Ljubljana)
21.35 GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)
22.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 8. 3.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
17.25 POROČILA (Ljubljana)
17.30 MOJ PRIJATELJ FLICKA — serijski film (Ljubljana)
18.00 TV OBZORNİK (Ljubljana)
18.20 MLADINSKI KONCERT (Beograd)
19.05 TELEKOMUNIKACIJSKA — SREDSTVA — oddaja iz cikla Človek, znanost in proizvodnja (Ljubljana)
19.35 Božo Koc: SALON ZA SMER (Ljubljana)
19.55 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 PRIMER DR. LAURENTIA — franc. celovečerni film (Ljubljana)
22.25 Jurjev: ZOJA KOSMODEM JANSKAJA — kantata (Beograd)

SOBOTA, 9. 3.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
17.35 TV KAZIPOT (Ljubljana)
18.00 TV OBZORNİK (Ljubljana)
18.20 Anton Ingolič: TAJNO DRUSTVO PGC — mladinska igra (Ljubljana)
19.20 S KAMERO PO SVETU — (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 HUMORISTICNA ODDAJA LOLE DJUKICA (Beograd)
21.35 VIDEOFON — glasbena oddaja (Zagreb)
21.50 FILMSKI BURLESKI — (Ljubljana)
22.05 DONANZA — serijski film (Ljubljana)
23.00 ATLETIKA V DVORANI — posnetek iz Madrida (Zagreb)

TOREK, 5. 3.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 ANGLESCINA (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
14.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
18.05 POROČILA (Ljubljana)
18.10 RISANKE (Ljubljana)
18.35 NORMIRANJE SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA — (Ljubljana)
18.50 SVET NA ZASLONU — Venceslavl (Ljubljana)
19.30 TV OBZORNİK (Ljubljana)
20.00 CIKCAK (Ljubljana)
20.10 ŠEPETANJE NA BLAZINI — ameriški celovečerni film — (Ljubljana)
21.40 MARGINALIJE: Marij Pregel (Ljubljana)
22.10 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 6. 3.

16.55 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.10 POROČILA (Ljubljana)
17.15 TETINA OHČET — lutkovna zgodba iz serije Kijukove dogodivščine (Ljubljana)

»KOMET«
KONFEKCIJA
METLIKA
proda na dražbi
avto — kombi
Ogled vozila vsak dan do 14. ure na dvorišču poslovne stavbe v Metliki CBE št. 92.
Dražba bo v soboto, 9. marca 1968, ob 8. uri za državni sektor in ob 9. uri za zasebni sektor.

Razpisna komisija

VETERINARSKÉ POSTAJE BRESTANICA

razpisuje mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev imeti še: diplomu veterinarja, strokovni izpit in najmanj pet let strokovne prakse. Rok prijave je 15. marec 1968.

OSNOVNA ŠOLA ČRNOMELJ

obvešča starše, da bo

VPIŠOVANJE v 1. razred osnovne šole

1. marca ob 8. uri dopoldne in ob 15. uri popoldne.

Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1961 in januarja 1962, ki bodo obiskovali šolo v Črnomlju, Dobliflah, Tribučah in na Talčjem vrhu. Otroci, ki bodo obiskovali šolo v Gribljah, bodo imeli vpisovanje v Gribljah; čas bo naknadno objavljen.

K vpisu prinesite izpisek iz rojstne matične knjige.

NIŽJE CENE!

Pridite po
superavtomatski
pralni stroj ZOPPAS

k JUGOTEHNIKI, Ljubljana

POD TRANCU 2 — pri Čevljarskem mostu
Telefon: 23-881 do 23-884

GENEJE ga ne dobite nikjer!

Prejšnja cena

~~75.000~~

Sedaj LIT 68.000

in 960 Ndin za carino.

Dobava takoj! Jamstvo eno leto! Nadomestni deli zagotovljeni!
Po konkurenčnih cenah dobite pri nas tudi HLADILNIKE ZOPPAS.
Obrnite se na JUGOTEHNIKO, Ljubljana, Pod Trančo 2.

Generalni zastopnik za Jugoslavijo: »MERKUR«, Zagreb, Martičeva ul. 14.

Zahtevajte pojasnila!

Obiščite nas!

JUGOTEHNIKA

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 1. marca — Albin
Sobota, 2. marca — Radoš
Nedelja, 3. marca — Milena
Ponedeljek, 4. marca — Kadir
Torek, 5. marca — Janc
Sreda, 6. marca — Danica
Četrtek, 7. marca — Tomaž

PREKLICI

Zorka Mišmaš, Novo mesto, Keteljev drevored, izjavljam, da nimam nobene osemne za očihte proti Julijani Sekula, Novo mesto, Kurirka pot 8, v zvezi s mojimi možem, in se ji opravičujem zaradi svojega opoziranja z dne 16. 11. 1967 v 46. številki Dolenjskega lista. Zahvaljujem se ji, da je umaknila nasebno tožbo.

Obhajujem žalivke, ki sem jih izrekel v pijanem stanju na jav-

nu kraju miličniku FM Kočevje dne 4. 2. 1968. Lepo se mi zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona Slavko Podlogar. Trg svobode 9, Kočevje.

OBVESTILA

Za polovično ceno opravljam proizvodne usluge do 2 toni na relaciji Ljubljana—Novo mesto. Ponudbe: Jože Grli, Poljane, Dol. Toplice.

Kotička za izganjanje vseh vrst izdeluje kvalitetno V. Kapelj, bakrokovinarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 — Slika.

ČESTITKE

Sina ostrioma brata Ivana Frica, ki živi s svojo družino v Bradfordu v Kanadi, prav lepo pozdravljam.

ter želijo, da se čimprej vrne v svoj rodni kraj vsi njegovi: mama, ata, Andrej, Jože, Marko, Marijeta, Hinko s družinami ter Niko in Drago.

ZAHVALBA

Ob prerani, za vse nas boleči izgubi ljubljene hčerke in sestre

RAŠE MASTNAK

iz Novega mesta
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pisano ali ustno izrazili sožalje ali nam na kakršnekoli način pomagali in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Predvsem se zahvaljujemo dr. Božu Oblaku, ki je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi ji ohranil življenje. Zahvaljujemo se tudi častiti duhovščini in obema govorilkama za tolažilne besede. Na tem mestu se želimo zahvaliti družini Vahterjevi, tov. Subjevi, Piaperjevi, Somrakovi, Moškonovim, Pepci in Minki Vidmar ter vsem ostalim, katerih imen nam ni mogoče objaviti zaradi pomanjkanja prostora. Vsem naj bo izročena še enkrat najlepša zahvala!

Zalujoči mama in sestra

Ob bridki izgubi drage žene, mame in stare mame

MARIJE ERŠTE

iz Goraje Straze 13

se iskreno zahvaljujemo dr. Koscu, dr. Primožičevi, bolničarju Klenovskemu ter vsem ostalim osebam, ki ji je lajšalo bolečine. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti in ji darovali cvetje in vence. Prav iz srca se zahvaljujemo povzemanju zboru za ganljive žalostinke, tovarišici Senca za posilovilne besede, Zvezi borcev in vsem, ki so jo spremlili do zadnjega počivališča.

Zalujoči domači

Ob bridki izgubi naše mame in stare mame

MARIJE GREZNIK

iz Trebnjega

se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so jo spremlili na zadnji poti in ji poklonili cvetje. Zahvalo izrekamo tudi dr. Vilfanovi za obiske na domu.

Zalujoča hčerka Olga z možem in vnuki.

Ob prerani izgubi naše dobre mame

JOŽEFE FRANKO

iz Kastrtega 6 pri Sentjerneju

se zahvaljujemo dr. Zoriču in dr. Podobniku, enoti poste v Sentjerneju, OVM GG Brežice ter vsem, ki so z nami sočustvovali in poklonili opremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. ka. priani, vaščanom, sorodnikom in prijateljem za izraženo sožalje.

Zalujoči mož Janez in sinova Vinko ter Jože z družinama

Ob bridki izgubi našega ljubljeneega očeta

MATIJE ZIDARJA

iz Dolge njive pri Sentlovcu

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga v tako lepem številu spremlili na zadnji poti, mu poklonili vence, in vsem, ki so nam izrekli sožalje.

Počelno zalivalo sem dolina (ov. Janesu Ovu) na organizacijo pogroba, tov. Vinku Čegarju za posilovilni govor pred hišo žalosti, tov. Pavlu Mikliču in Tonetu Žibertu za posilovilni govor pri odprtem grobu. Nadalje se iskreno zahvaljujem vsem političnim organizacijam občine Trebnje, godbi na pihalu iz Trebnjega, gasilskemu društvu iz Sentlovcenca in krajevni organizaciji ZZB in VVI. Lepa hvala tudi sosedom, ki so mi tako nesebično pomagali in stali ob strani v teh težkih trenutkih. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoča hčerka Slavka Peruš z družino

Bogdan Stopar iz Organjih sei 30 se iskreno zahvaljujem Istoriku Bradcu iz Podhoste 12 pri Dolenjskih Toplicah za pošteno vrnitev denarnice.

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

FRANCA CEMIČA

iz Vel. Podloga

se lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti in mu poklonili številne vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni krškemu zdravnikom, ki so mu lajšali trpljenje, leskovskemu pevcem za žalostinke, gasilskemu naraščanju, učiteljskemu kolektivu in učencem iz Leskoveca, vajencem vrtnarske šole iz Celja, kolektivu »Transport Krško, gospodu župniku za mrtiški obred ter sosedom za tolažbo in pomoč v težkih dneh.

Zalujoči: žena z otroki, brat, sestri in druga sorodstva

KINO

Kočevje: 1. do 3. marca ital. film »Nesmrtni bojevniki«, 3. do 5. 3. amer. film »Pregon brez milosti«, 6. in 7. 3. ital. barv. film »Stoj in streljaj!«, Kostanjevica: 3. 3. ital. barv. film »Zlata strelca«.

Metlika: 1. do 3. 3. franc.-ital. barvni film »Angelika«, markiza angelova, in »Angelika, čudovita ljubica«, 6. do 7. 3. amer. film »Pravica do življenja«.

Novo mesto — »Krkas«, 1. do 4. marca ital.-span. barv. film »Vrtov Ringas«, 5. do 7. 3. ital. barv. film »Tri noči ljubezni«.

Ribnica: 2. do 3. 3. franc.-ital. barv. film »Prezire«, Sodražica: 2. in 3. 3. nem. barv. film »Kralj čaršas«, Trebnje: 2. in 3. 3. amer. barv. western film »Klic trobente«.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Slavka Pevc iz Zakota — Marijko, Marija Papet iz Zg. Vodni — dečka, Ivana Kranjčič iz Pavlove vasi — deklico, Anka Veselinovič iz Sombora — dečka, Cvjetka Cvetkovič iz Dobove — Romana, Marija Teržič z Blance — Martina, Marija Gole z Malega Cirnika — Marka, Terezija Vodopivec iz Dol. Skopje — dečka, Darinka Šepetavc iz Sel — Ingrid, Kristina Kos iz Broganjske sela — Vesno, Marija Kovač iz Ledice — Marinko.

Tudi na vaši mizi

so vsak četrtek in vse leto najnovejši dogodki, zanimivosti, pregled napredka in rasti naših krajev, pa tudi graja napak in pomanjkljivosti, ki nas vlečejo nazaj. Skratka: Z DOMAČIMI NOVICAMI VAM NAJZVESTEJE STREŽE VAŠ DOLENJSKI LIST!

Zdaj, ko vas bo te dni obiskal pismo-noša, pa ustrezite tudi vi upravi našega domačega obveščevalca in že pri prvem obisku poravnajte polletno naročnino! Le tako boste vsak četrtek tudi vnaprejo redno postreženi z vsemi novicami iz 9 domačih občin, hkrati pa vam bo DOLENJSKI LIST še naprej »okno v svet«, kot je vsem našim rojakom in sorodnikom drugod po domovini in v tujini resnično »okno na Dolenjsko«!

V tem pričakovanju vas pozdravlja
UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISCEMO ZENSKO za varstvo pol leta starega otroka in za pomoč v gospodinjstvu od 8. do 14. ure. Plačam dobro. E. P., Mešne njeve, blok 11, stanovanje 21, Novo mesto.

KROJASKEGA POMOČNIKA in vačenja sprejemam. Saje, Irca vas, Novo mesto.

SPREJMEM dimnikarskega vajenca. Hrana in stanovanje proskrbljena. Stanislav Arh, dimnikarski mojster, Kamnik.

HRANO IN STANOVANJE nudim dekletu ali fantu, ki bi mi po službi pomagala na kmelji. Sprejem takoj. Peter Meseč, p. Zabnica št. 1, Kranj.

GOSPODINJSKO POMOČNICO — pridno in pošteno — sprejme dobra družina pod ugodnimi pogoji. Inš. Kuntarič, Ljubljana, Rojčeva 5.

STANOVANJA

UPOKOJENEC (upokojenka) trenen, pošten, nekadiček, dobi v najem lepo sobo v predmestju, če ima veselje do reje malih živali. Pridrži pod dohri ljudje.

UGODNO PRODAJ enostanovanjsko hišo, takoj vseljivo, Jožeta Znidaršič, Laverca 25, Ljubljana.

PRODAJ HIŠO z okoli 2 ha zemlje. Danilo Murn, Smetiška cesta 5, Novo mesto.

ISCEM opravljen sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (280/68).

USLUŽBENEC išče opravljen sobo z garažo ali brez nje v Novem mestu ali okolici. Naslov v upravi lista (298/68).

PRODAJ novo dvostanovanjsko hišo, delno na odplačila. Lavrič, Voličeva 20, Novo mesto.

SLOJDNA VDOVA z dvema otrokoma išče sobo in kuhinjo ali večjo sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (295/68).

PRODAJ VSELJIVO HIŠO z njivo v Birčni vasi, blizu postaje. Informacije na Partizanski 11, Novo mesto.

VRSTNO HIŠO, podograjeno, v Mrežih njivah, Grosuplje, ugodno prodam. Poljsnila pri Antonu Severju, Malo Hudo 12, Ivančna gorica.

MOTORNA VOZILA

KUPIM MOPED T 12, lahko je tudi v novem stanju. Naslov v upravi lista (282/68).

MOPED s treni brzinami, dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upravi lista (283/68).

PRODAM

PRODAJ VINOGRAD in zidnico v Trški gori (približno 17 arov). Vidrih, Lešnica 11, Otočec ob Keki.

Ob prerani izgubi našega očeta Jožeta Beceleta

iz Gor. Vrhopolja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, s poslednjim spremstvom počastili njegov spomin in darovali vence. Posebno zahvalo smo dolžni ZB iz Sentjerneja, Novega mesta in Orehovec, Društvu upokojencev iz Sentjerneja, pevcem iz Sentjerneja, govorilkama za posilovilne besede, kolektivu NOVOTEHNE, Novo mesto, in vsem vaščanom Vrhopolja

Zalujoči otroci

Prav je, da zveste:

Danes kar 44 strani!

■ CEPRAV SMO PREJSNJI TEDEN NAPOVEDALI za danes 38 strani, smoj jih morali dodati še 8 — toliko se je nabralo nujnih novih odlokov vseh 9 občinskih skupščin, ki so v zadnjih dneh sprejele vrsto predpisov, predvsem pa odloke o davkih in prispevkih občanov za 1968, ki morajo biti objavljeni še ta mesec. Bralcem svetujemo, da današnji »Skupščinski Dolenjski list« shranijo, marsikdo ga bo še potreboval, v obeh izdajah danes: 44 strani domačega lista!

■ VSE POLOŽNICE ZA IZTERJAVO NAROCNINE prvega polletja so bile medtem razposlane in pismoonoša že pridno obiskuje naročnike našega lista. Nekateri, zlasti novi naročniki, nas še vedno sprašujejo, zakaj je treba plačati Dolenjski list vsaj za pol leta vnaprejo. Vedeči moramo, kdo bo ostal naročnik, izterjava zamudnikov in plačevanje »za nazaj« pa sta že tako neprijljubljena (in tudi veliko manj uspešna)! S plačano naročnino naročniki hkrati tudi zahtevajo od uredništva in uprave, da jim vsak teden poskrbimo za najnovejše vesti in za zanimivo branje. Obojestranske pravice in dolžnosti torej — mar ni tako najbolj prav?

■ SLIKANICA O VESOLJSKIH POTNIKIH se je prejšnji četrtek iztekla; zdaj razmišljamo o novi, a je ta hip še nimamo pri rokah. Slikanica je precej draga stvar (honorarji, kliseji itd.), a verjamite nam, da ne bomo pozabili na naše bralce, zlasti ne na najmlajše, ki tako branje še posebno cenijo. Vsem naročnikom — lep pozdrav od uredništva in uprave vašega

DOLENJSKEGA LISTA

KRONIKA NESREČ

Grški hladilnik v drevo
22. februarja zvečer je Antonius Mitrovič iz Soluna vozil tovornjak hladilnik iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Grmovljah je okoli 22. ure zapeljal na neurturjeno bankino. Tovornjak je izgubil ravnotežje in se prevrnil pod nasip, v spodnjem delu pa tresel v drevo. Poškodovana sta se lastnik hladilnika Apostolos Cidoniatis in Petaros Alkibiadis, da so ju morali odpeljati v novomeško bolnišnico. Škoda so ocenili na 10.000 Ndin.

Nepriemerena hitrost
20. februarja dopoldne je Jože Peteh iz Kranja vozil poltovorni avtomobil iz Trilža proti Boštanjju. V Jelovcu mu je sprti pri vozil voznik osebnega avtomobila Valentin Dvojmoč iz Dol. Boštanjja. Zaradi neprimerne hitrosti in ozke ceste sta na naprednem ovinku trčila. Poškodovan ni nihče, na vozilih pa je za okrog 9000 Ndin škoda.

Tovornjak ga je podr!
24. februarja pozno popoldne se je iz smeri Krškega proti Radecam peljal s konjako vprego Karol Petan iz Prestajola. K zapraviljučku pa je pripel konja Jože Prosenik iz Gor. Leskovec. Med Logom in Radno sta imenovana napsjala konje. V trenutku, ko je Jože Prosenik pripeljal konja k vozu, je iz smeri Krškega pripeljal neznan tovornjak, gaadel in šbil po cesti. Prosenik so odpeljali v celjsko bolnišnico.

Kolesarju je zaprl pot
Kolesar Ernest Tomše iz Krške vasi se je 21. februarja jutraj peljal iz Brezice proti Brezici. Pri avtomobilski postaji je za njim pripeljal s osebnim avtomobilom Milan Spanič iz Bosanjskega Broda. Ko je prehiteval kolesarja, je nezadoma zavil napačno in desno in tako zaprl pot kolesarju, ki se je zaradi tega zaletel v avtomobil in padel po cesti. Pri tem se kolesar ni poškodoval, na kolesu pa

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen ce SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Miloš Jaškopec, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran Tehničar urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 30 novih dinarjev (3200 Sdin), polletna naročnina: 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprejo — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5000 Sdin) oz 4 ameriške dolarje ali ustreza druga valuta v vrednosti 4 amer dolarjev — Tekoči račun pri podr SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: CP »Delov« v Ljubljani